C/2024/1791

22.3.2024 г.

P9_TA(2023)0325

Рамка за гарантиране на сигурни и устойчиви доставки на суровини от критично значение

Изменения, приети от Европейския парламент на 14 септември 2023 г. към предложението за регламент на Европейския парламент и на Съвета за създаване на рамка за гарантиране на сигурни и устойчиви доставки на суровини от критично значение и за изменение на регламенти (ЕС) № 168/2013, (ЕС) 2018/858, 2018/1724 и (ЕС) 2019/1020 (COM(2023)0160 — C9-0061/2023 — 2023/0079(COD)) [1]

(Обикновена законодателна процедура: първо четене)

[Изменение 1, освен ако не е посочено друго] (*)

(C/2024/1791)

ИЗМЕНЕНИЯ, ВНЕСЕНИ ОТ ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ (**)

към предложението на Комисията

2023/0079(COD)

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

за създаване на рамка за гарантиране на сигурни и устойчиви доставки на суровини от критично значение и за изменение на регламенти (ЕС) № 168/2013, (ЕС) 2018/858, (ЕС) 2018/1724 и (ЕС) 2019/1020

(Текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 114 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет [1],

в съответствие с обикновената законодателна процедура,

като имат предвид, че:

(1) Достъпът до суровини е от съществено значение за икономиката на Съюза***, цифровия и екологичния преход, сигурността и отбраната, както*** и за функционирането на вътрешния пазар. Съществува група от неенергийни и неселскостопански суровини, които се считат за суровини от критично значение поради тяхното икономическо значение и експозицията им на висок риск, свързан с доставките, често в резултат на висока концентрация на доставки от малък брой трети държави. Като се има предвид ключовата роля на много такива суровини от критично значение за осъществяването на екологичния и цифровия преход ***в съответствие с Европейския зелен пакт*** и с

([1]) Въпросът е отнесен обратно до компетентната комисия за междуинституционални преговори съгласно член 59, параграф 4, четвърта алинея от Правилника за дейността (A9-0260/2023).

(*) Това е коригирана версия на приетия текст, която има за цел да осигури уеднаквяване на всички езикови версии. Добавено е определение, което липсва от предишната версия поради технически причини, и това доведе до преномериране на определенията (корекция в член 2).

(**) Изменения: нов или изменен текст се обозначава с получер курсив; заличаванията се посочват със символа ▌.

([1]) ОВ C , , стр. .

оглед на използването им за отбранителни и ***авио***космически приложения, търсенето им през следващите десетилетия ще нараства експоненциално ***и поради това е необходимо да се приложат мерки за намаляването му и за защита на Съюза от нарастващото несъответствие между предлагането и търсенето на глобално равнище***. ***Допълнителни суровини, използвани в други сектори, като например в селското стопанство, здравеопазването или строителството, в бъдеще може да бъдат изложени на високи рискове, свързани с доставките.*** В същото време рискът от прекъсвания на доставките се увеличава на фона на разрастващите се геополитически напрежения и конкуренция в областта на ресурсите. Освен това, ако не се управлява правилно, повишеното търсене на суровини от критично значение може да доведе до отрицателни въздействия върху околната среда и социални въздействия. Предвид тези тенденции е необходимо да се предприемат мерки за осигуряване на достъп до сигурни и устойчиви доставки на суровини от критично значение ***чрез намаляване на повишеното търсене,*** насърчаване на заместването и повишаване на ефективността с цел намаляване на критичното значение ***на очаквания експоненциален растеж на търсенето в Съюза***, за да се запазят икономическата устойчивост и отворената стратегическа автономност на Съюза.

(1а) В допълнение към нарастващото търсене на първични и вторични суровини, има нарастващо търсене на квалифицирани работници. Недостигът на квалифицирани работници в Съюза вече е на критичен етап, като това се отнася и за сектора на суровините, за който до 2030 г. ще бъдат необходими допълнително 1,2 милиона квалифицирани работници само в сектора на електромобилността и възобновяемите енергийни източници. Поради това Съюзът следва да подкрепи държавите членки при осигуряването на обучение и умения и да обмисли конкретни действия на равнището на Съюза, като например създаването на Европейска академия за суровини, с цел да се осигурят таланти в секторите на суровините и съвременните материали и с цел преквалификация и повишаване на квалификацията на съществуващата работна сила.

(1б) Положението със сигурността в Европа и по света изисква спешно да се обмислят начини за укрепване на устойчивостта на веригата на доставките, включително в сектора на отбраната.

(2) Предвид сложността и транснационалния характер на веригите за създаване на стойност в сектора на суровините от критично значение некоординираните национални мерки за гарантиране на сигурни и устойчиви доставки на суровини от критично значение имат голям потенциал за нарушаване на конкуренцията и разпокъсване на вътрешния пазар. Следователно, за да се гарантира функционирането на вътрешния пазар, следва да се създаде обща рамка на Съюза за колективно преодоляване на това основно предизвикателство ***по справедлив и равноправен начин, при пълно спазване на приложимите разпоредби на Съюза в областта на конкуренцията и държавната помощ***.

(3) Първо, за да се гарантира ефективно достъпът на Съюза до сигурно и устойчиво доставяне на суровини от критично значение, тази рамка следва да включва мерки за намаляване на нарастващите рискове за Съюза, свързани с доставките, чрез укрепване на мощностите на Съюза по всички етапи на веригата за създаване на стойност в сектора на стратегическите суровини, включително добив, преработка и рециклиране, по отношение на базовите критерии, определени за всяка стратегическа суровина. ***По отношение на рециклирането целта следва да бъде подобряване на капацитета за рециклиране на всяка стратегическа суровина, като същевременно се вземе предвид техническата и икономическа осъществимост.*** Второ, тъй като Съюзът ще продължи да разчита на вноса, рамката следва да включва мерки за увеличаване на диверсификацията на ▌доставките на стратегически суровини ***в Съюза, по-специално с цел намаляване на пряката и непряка зависимост от ненадеждни партньори, като в същото време се насърчава използването на алтернативи и заместители на тези суровини от критично значение с цел постигане на по-малък отпечатък върху околната среда, намаляване или ограничаване на търсенето и.п.*** Трето, необходимо е да се предоставят мерки за засилване на способността на Съюза да ***установява,*** наблюдава и намалява съществуващите и бъдещите рискове, свързани с доставките***, и да предприема бързо съответните действия***. Четвърто, рамката следва да съдържа мерки за увеличаване на ***оптимизираната*** кръговост и устойчивост на потребяваните в Съюза суровини от критично значение ***и насърчаване на научните изследвания и разработването на алтернативни иновативни материали и производствени методи за заместване на потребяваните в Съюза суровини. На последно място, следва да се предприемат мерки за ограничаване на нарастващото търсене на суровини от критично значение чрез повишаване на ефективността и въвеждане на заместващи материали в цялата верига за създаване на стойност.***

(4) За да се гарантира, че определените в регламента мерки са насочени към най-значимите материали, следва да се създадат списък на стратегическите суровини и списък на суровините от критично значение. Тези списъци следва да служат като насоки и за координиране на усилията на държавите членки за допринасяне към постигането на целите на настоящия регламент. Списъкът на стратегическите суровини следва да съдържа суровини, които са от голямо стратегическо значение с оглед на употребата им в стратегически технологии, подпомагащи екологичния и цифровия преход, или за отбранителни или ***авио***космически приложения, които се характеризират с потенциално значително разминаване между предлагането в световен мащаб и прогнозираното търсене и чието производство се увеличава

относително трудно, например поради дългите срокове за изпълнение на нови проекти, увеличаващи способността за осигуряване на доставки. За да се вземат предвид възможните технологични и икономически промени, ***както и ad hoc рисковете, например произтичащите от геополитически конфликти или природни бедствия,*** списъкът на стратегическите материали следва периодично да се преразглежда и при необходимост да се актуализира. За да се гарантира, че усилията за увеличаване на мощностите на Съюза по веригата за създаване на стойност, укрепване на способността на Съюза за наблюдение и смекчаване на свързаните с доставките рискове и увеличаване на диверсификацията на доставките, са съсредоточени върху материалите, за които те са най-необходими, съответните мерки следва да се прилагат само по отношение на списъка на стратегическите суровини.

(5) Списъкът на суровините от критично значение следва да съдържа всички стратегически суровини, както и всякакви други суровини от голямо значение за цялата икономика на Съюза, за които съществува висок риск от прекъсване на доставките. За да се вземат предвид възможните технологични и икономически промени, Комисията следва като продължение на настоящата практика да извършва периодично оценка въз основа на данни за производството, търговията, приложенията, рециклирането и замяната на широка гама от суровини с цел да се актуализират списъците на суровините от критично значение и на стратегическите суровини в отражение на развитието по отношение на стопанското значение и свързания с доставките риск за тези суровини. Списъкът на суровините от критично значение следва да включва онези суровини, които достигат или надхвърлят праговете както за икономическо значение, така и за свързания с доставките риск, без да се извършва подредба на съответните суровини от гледна точка на критичното значение. Тази оценка следва да се основава на усреднената стойност на най-новите налични данни за 5-годишен период. Мерките, посочени в настоящия регламент, свързани с режим за обслужване на едно гише за издаване на разрешителни, планиране, проучване, наблюдение, кръговост и устойчивост, следва да се прилагат по отношение на всички суровини от критично значение. ***Очаква се глобалното търсене на суровини от критично значение скоро да надхвърли предлагането, което ще направи създаването на еднакви условия на конкуренция за иновативни и устойчиви алтернативи жизненоважен фактор за Съюза. Това изисква не само инвестиции в научни изследвания, но и създаване на пазарни условия, които да позволяват възобновяемите заместители да се конкурират с традиционните изкопаеми суровини. Поради това Съюзът следва да предприеме изпреварващи мерки за смекчаване на очакваното увеличение на потреблението на суровини от критично значение в сравнение с прогнозите, без да застрашава промишлената си база. Списъкът на суровините от критично значение и свързаните с тях приоритети следва да бъдат взети предвид в цялото относимо право на Съюза и национално право, когато тези материали са пряко или непряко засегнати.***

(6) С цел да се укрепят мощностите на Съюза по веригата за създаване на стойност в сектора на стратегическите суровини, следва да се определят сравнителни показатели, с които да се насочват усилията и да се проследява напредъкът. Целта следва да бъде увеличаване на мощностите за всяка стратегическа суровина на всеки етап от веригата за създаване на стойност, като същевременно се цели постигане на общи сравнителни показатели за мощности за добив, преработка и рециклиране на стратегически суровини. Първо, Съюзът следва да увеличи използването на собствените си геоложки ресурси от стратегически суровини и изграждането на мощности, за да е възможен добивът на материали, необходими за производството на поне 10 % от потреблението на Съюза на стратегически суровини. Като се има предвид, че мощностите за добив са силно зависими от наличието на геоложки ресурси в Съюза, постигането на този сравнителен показател зависи от тяхното наличие. Второ, за да се изгради цялостна верига за създаване на стойност и да се предотвратят всякакви пречки на междинните етапи, Съюзът следва да увеличи също мощностите си за преработка по веригата за създаване на стойност и да бъде в състояние да произвежда най-малко 40 % от годишното си потребление на стратегически суровини. ***Освен това част от новите мощности за преработка на Съюза може да бъдат разработени в рамките на стратегически партньорства в ръководени от Съюза стратегически проекти от взаимна полза в трети държави, по-специално в развиващите се държави и нововъзникващите пазари.*** Трето, през следващите десетилетия се очаква нарастващ дял от потреблението на стратегически суровини в Съюза да може да бъде задоволяван от вторични суровини, което би подобрило както сигурността, така и устойчивостта на доставките на суровини в Съюза. Следователно мощностите на Съюза за рециклиране следва да може да доведат до производството на поне ***+10 % от обема на мощностите за рециклиране въз основа на базовата линия за 2020 — 2022 г. за всяка стратегическа суровина с цел събиране, сортиране и преработка на поне 45 % от всяка стратегическа суровина, съдържаща се в отпадъците в Съюза, като се вземе предвид техническата и икономическа осъществимост***. Тези сравнителни показатели се отнасят за времевия хоризонт до 2030 г., в съответствие с целите на Съюза в областта на климата и енергетиката, определени съгласно Регламент (ЕС) 2021/1119 на Европейския парламент и на Съвета ([2]), и цифровите цели съгласно програмата „Цифрово десетилетие“ ([3]), за които те служат за основа. Освен това качествените работни места, включително изграждането на умения и преминаването от едно работно място на друго, ще се справят с рисковете в секторния пазар на труда и ще спомогнат за гарантиране на конкурентоспособността на ЕС. ***При извършването на тази***

([2]) Регламент (ЕС) 2021/1119 на Европейския парламент и на Съвета от 30 юни 2021 г. за създаване на рамката за постигане на неутралност по отношение на климата и за изменение на регламенти (ЕО) № 401/2009 и (ЕС) 2018/1999 (ОВ L 243, 9.7.2021 г., стр. 1).

([3]) Решение (ЕС) 2022/2481 на Европейския парламент и на Съвета от 14 декември 2022 г. за създаване на политическа програма „Цифрово десетилетие“ до 2030 г. (ОВ L 323, 19.12.2022 г., стр. 4—26).

оценка трябва да се прояви гъвкавост, за да се вземат предвид уникалните и специфични характеристики на въпросната суровина, включително свойствата на материалите и предизвикателствата по цялата верига за създаване на стойност. Оценката следва също така да цели осигуряването на подкрепа за съществуващите мощности.

(7) По отношение на някои суровини Съюзът е почти изцяло зависим за своите доставки от една отделна държава. Такива зависимости ***създават*** висок риск от прекъсвания на доставките***, а в случая на Китайската народна република увеличават уязвимостта на Съюза и рисковете за сигурността***. За да се ограничи такъв потенциален риск и да се увеличи икономическата устойчивост на Съюза, следва да бъдат положени усилия, които да гарантират, че до 2030 г. Съюзът няма да зависи от една отделна трета държава за повече от 65 % от доставките си на каквито и да е стратегически суровини, както непреработени, така и на всички етапи на преработка, като обаче се отдава специално внимание на държавите, с които Съюзът е установил стратегическо партньорство по отношение на суровини, водещо до по-големи гаранции относно свързаните с доставката рискове.

(8) Необходимо е да се въведат подходящи мерки в подкрепа на стратегическите партньорства, насочени към добива, преработката или рециклирането на стратегически суровини в Съюза, които заедно с усилията на държавите членки следва да допринесат за увеличаване на мощностите по отношение на базовите критерии. Други мерки, по-специално относно проучването или кръговостта, ***са*** също ***толкова важни*** за укрепването на различните етапи от веригата за създаване на стойност и по този начин спомагат за постигането на базовите критерии. За да се гарантира навременното изпълнение на базовите критерии, Комисията, с помощта на Европейския съвет за суровините от критично значение („съвета“), следва да проследява и докладва за постигнатия напредък по отношение на базовите критерии. В случай че отчетеният напредък по отношение на базовите критерии е като цяло недостатъчен, Комисията следва да оцени осъществимостта и пропорционалността на допълнителни мерки. Липсата на напредък само по отношение на една или на малка група от стратегически суровини не следва по принцип да води до необходимост от допълнителни усилия от страна на Съюза.

(9) За да се изградят мощности в Съюза, Комисията с подкрепата на съвета следва да определи стратегически проекти в Съюза, във връзка с които да се осъществява дейност в областта на добива, преработката или рециклирането на стратегически суровини***, или в разработването и разширяването на използването на заместители. Стратегическите проекти следва да бъдат водещи по отношение на технологичните иновации и устойчивостта.*** Ефективната подкрепа за стратегическите проекти притежава потенциала за подобряване на достъпа до материали за секторите надолу по веригата, както и за създаване на икономически възможности по веригата за създаване на стойност, включително за ***малките и средните предприятия (***МСП***) и местните общности***, и допринася за разкриването на работни места. Ето защо, за да се гарантира разработването на стратегически проекти в целия Съюз, такива проекти следва да се възползват от рационализирани и предвидими процедури по издаване на разрешителни и от подкрепа за получаване на достъп до финансиране***, което би могло, при доказан успех, да бъде модел за подражание за процедурите по издаване на разрешителни и по даване на достъп до финансиране за суровини от критично значение или за други суровини***. С цел да се постави ударение върху подкрепата и гарантирането на добавената им стойност, преди да получат такава подкрепа проектите следва да бъдат оценени спрямо набор от критерии. Стратегическите проекти в Съюза следва да укрепват сигурността на доставките на стратегически суровини за Съюза, да показват достатъчна техническа осъществимост и да се изпълняват по екологично и социално устойчив начин. Те следва да носят трансгранични ползи извън съответната държава членка. Когато Комисията прецени, че тези критерии са изпълнени, тя следва да публикува в решение признаването на проект като стратегически. Тъй като бързото признаване е от ключово значение за ефективната подкрепа на сигурността на доставките на Съюза, процесът на оценка следва да продължи да протича плавно и да не поражда прекалена тежест. ***Ограничаването на увеличението на търсенето на суровини от критично значение е един от лостовете за укрепване на стратегическата автономност на Съюза и намаляване на глобалния му отпечатък върху околната среда. Поради това Комисията следва да разработи показател за наблюдение на развитието на нивото на критичност и ефективността на материалите на междинните и крайните продукти, съдържащи суровини от критично значение.***

(10) За да се диверсифицират доставките на стратегически суровини за Съюза, Комисията с подкрепата на съвета ***и в сътрудничество с единомислещи партньори*** следва да определи стратегически проекти в трети държави ***и в посочените в приложение II към ДФЕС отвъдморски страни и територии***, по които се предвижда осъществяване на дейност в областта на добива, преработката или рециклирането на стратегически суровини. ***Тези проекти следва да се придържат към международните стандарти и конвенции, свързани с опазването на околната среда и правата на човека, и да насърчават използването на приобщаващи бизнес модели, при които местните общности участват във вземането на решения.*** За да се гарантира, че стратегическите проекти се изпълняват ефективно, те следва да се ползват от подобрен достъп до финансиране ***и механизми за намаляване на риска за инвестициите***. За да се гарантира тяхната добавена стойности ***и взаимни ползи за Съюза и съответните трети държави, включително за третите държави, в които се намират***, проектите следва да бъдат оценявани спрямо набор от критерии. Както проектите в Съюза, стратегическите проекти в трети държави следва да ***допринасят за укрепване на*** сигурността на доставките на стратегически суровини за

Съюза, да показват достатъчна техническа осъществимост и да се изпълняват по устойчив начин***, като се използва рамката на призната от Комисията схема за сертифициране на устойчивостта за суровините***. Проектът следва да бъде от взаимна полза за Съюза и за участващата трета държава. ***Когато е необходимо, Съюзът ще подкрепи трети държави в укрепването на тяхната правна рамка, капацитет за добро управление и прозрачност в сектора на суровините с цел партньорството за суровини да се превърне във взаимноизгодна ситуация, включително за местното население. Проектът следва*** да добавя стойност в тази държава***, а в случай на развиваща се и бързоразвиваща се държава, да ѝ дава възможност да се придвижи нагоре по веригата за създаване на стойност,*** като ***същевременно*** се взема предвид и неговата съгласуваност със ***залегналите в Договорите принципи***, общата търговска политика на Съюза ***и стратегическите приоритети, както и принципа на съгласуваност на политиките за развитие, установен в член 208 от ДФЕС***. Такава стойност може да бъде получена от приноса на проекта към повече от един етап от веригата за създаване на стойност ***в сектора на суровините***, както и от създаването чрез проекта на по-широки икономически и социални ползи, включително създаването на работни места в съответствие с международните стандарти ***на Международната организация на труда (МОТ)***. Когато Комисията прецени, че тези критерии са изпълнени, тя следва да публикува в решение признаването на проект като стратегически.

(11) За да се гарантира устойчивостта на увеличеното производство на суровини, новите проекти за суровини следва да се изпълняват по устойчив начин. За тази цел стратегическите проекти, които получават подкрепа съгласно настоящия регламент, следва да бъдат оценявани, като се вземат предвид международните инструменти, обхващащи всички аспекти на устойчивото развитие, изтъкнати в принципите на ЕС за устойчиви суровини ([4]), включително гарантиране на опазването на околната среда, ***включително морската и крайбрежната околна среда,*** социално отговорни практики, в т.ч. зачитане на правата на човека, като например правата на жените и ***децата, както и*** прозрачни търговски практики. Проектите следва също така да гарантират добросъвестно ангажиране, както и всеобхватни и съдържателни консултации с местните общности, включително с коренното население. С цел на организаторите на проекти да се предостави ясен и ефикасен начин за спазване на този критерий, съответствието с приложимото законодателство на Съюза, международните стандарти, насоки и принципи или участието в схема за сертифициране ***в областта на околната среда***, призната съгласно настоящия регламент, следва да се счита за достатъчно. ***Освен това Комисията следва да продължи да води тесен диалог с държавите членки, трети държави, промишлеността, органите по стандартизация и други съответни заинтересовани страни в дискусии относно разработването на европейски стандарти за добив, преработка и рециклиране на суровини от критично значение. Устойчивите и щадящи околната среда миннодобивни проекти, които включват иновативни процеси и при които се извършва преработка на полезни изкопаеми и металургична преработка в близост до местата за добив, могат да се разглеждат като важни проекти от общоевропейски интерес. Тези проекти трябва да имат значителен принос за икономическия растеж, създаването на работни места, екологичния и цифровия преход и да повишават конкурентоспособността на промишлеността и икономиката на Съюза. Освен това, за да бъдат приведени в съответствие с ценностите и целите на Съюза, при тези проекти следва да има доказан непоколебим ангажимент за осигуряване на прозрачност, образование и взаимодействие с общността, като се избягва използването на изкопаеми горива чрез интегриране на възобновяеми енергийни източници, напаляване на отпадъците и прилагане на практики за устойчиво използване на водата. В повечето случаи стратегическите суровини се добиват като странични продукти от полезни изкопаеми носители. За да може Съюзът да постигне целите на настоящия регламент, естеството на страничните продукти на стратегическите суровини не оказва влияние върху стратегическия характер на такива проекти за добив. Следователно проектите с цел добив могат да се считат за стратегически, когато стратегическият минерал се добива както като основен продукт, така и като страничен продукт.***

(12) Всеки организатор на проект за стратегически суровини следва да има възможност да подава до Комисията заявление за признаването на своя проект като стратегически проект. Заявлението следва да включва ***съответните*** документи и доказателства, свързани с критериите. За да оцени по-добре социалната, екологичната и икономическата жизнеспособност, осъществимостта на проекта, както и нивото на доверие в прогнозите, организаторът на проекта трябва също така да предостави класификация на проекта съгласно рамковата класификация на ООН за ресурсите, а за да е възможно обективно валидиране, той трябва да подкрепи тази класификация със съответните доказателства. Към заявлението следва да бъде приложен и график на проекта, за да се прецени кога той ще може да допринесе за изпълнението на базовите критерии за вътрешния капацитет или за диверсификация. Тъй като общественото одобрение на миннодобивни проекти е от съществено значение за ефективното им изпълнение, организаторът следва да предостави и план, съдържащ мерките за улесняване на общественото одобрение. ***Това важи и за проекти в трети държави.*** Специално внимание следва да се обърне на социалните партньори, гражданското общество и

([4]) Европейска комисия, Генерална дирекция „Вътрешен пазар, промишленост, предприемачество и МСП“, Принципи на ЕС за устойчиви суровини, Служба за публикации, 2021 г., https://data.europa.eu/doi/10.2873/27875

други участници в надзора. Организаторът следва също така да предостави стопански план, в който се предоставя информация относно финансовата жизнеспособност на проекта и преглед на ***финансирането, както и относно структурата на собствеността, за да се гарантира, че финансирането на проекта не противоречи на целта за разширяване на сътрудничеството с единомислещи партньори, особено по отношение на проекти в трети държави или финансирани от партньори от трети държави. В допълнение следва да бъде предоставена информация относно*** вече осигурените договори за ▌изкупуване, както и прогнози за потенциалното създаване на работни места и за нуждите на проекта по отношение на квалифицирана работна ръка, включително повишаване на квалификацията и преквалификация***, и предвидените инициативи за подобряване на участието на жените, както и на общите условия на труд***.

(13) С цел да се гарантира ефективното и ефикасно разглеждане на заявленията Комисията следва да е в състояние да отдава приоритет на разглеждането на заявленията за проекти, свързани със специфични слабо представени етапи от веригата за създаване на стойност или слабо представени стратегически суровини, за да може да се осигури балансиран напредък на Съюза по отношение на всички сравнителни показатели за мощностите на Съюза, включени в настоящия регламент. ***Комисията следва да е в състояние да отдава приоритет на стратегически проекти, които допринасят за кръговостта на суровините или са представени от МСП, при условие че се поддържа баланс на проектите между различните етапи на веригата за създаване на стойност. Комисията следва също така да търси проактивно държави партньори с цел насърчаване на стратегически сътрудничества.***

(14) Тъй като сътрудничеството на държавата членка, на чиято територия ще бъде изпълнен стратегически проект, е необходимо, за да се гарантира ефективното му изпълнение, въпросната държава членка следва да има правото да възрази и по този начин да предотврати предоставянето против волята ѝ на статут на стратегически проект. В този случай съответната държава членка следва да предостави логична обосновка за отказа си, като посочи приложимите критерии. По същия начин Съюзът не следва да предоставя статут на стратегически проект на проекти, които ще бъдат изпълнявани от трета държава против волята на нейното правителство, и следователно трябва да се въздържа от това, когато правителството на трета държава се противопоставя.

(15) За да се предотврати злоупотреба с признаването като стратегически проект, Комисията следва да може да отменя първоначалното си решение да признае даден проект за стратегически, ако той вече не отговаря на условията или ако признаването се основава на заявление, съдържащо невярна информация. Преди да постъпи по този начин, Комисията следва да се консултира със съвета и да изслуша организатора на проекта. ***Организаторите на проекти следва да останат изцяло отговорни за всякаква умишлена измама и могат да бъдат обект на потенциални съответни съдебни процедури.***

(16) С оглед на тяхното значение за гарантиране на сигурността на доставките на стратегически суровини стратегическите проекти следва да се считат за проекти от обществен интерес ***или свързани с опасения за обществената сигурност***. Гарантирането на сигурността на доставките на стратегически суровини е от решаващо значение за успеха на екологичния и цифровия преход, както и за устойчивостта на отбранителния и на ***авиокосмическия*** сектор. С цел да допринесат за сигурността на доставките на стратегически суровини в Съюза държавите членки могат да предоставят подкрепа за националните процедури по издаване на разрешителни, за да се ускори реализацията на стратегически проекти в съответствие с правото на Съюза.

(17) Националните процеси на издаване на разрешителни гарантират, че проектите за суровини са безопасни, сигурни и отговарят на екологичните и социалните изисквания и изискванията за безопасност. Законодателството на Съюза в областта на околната среда определя общи условия за процеса и съдържанието на националните процеси на издаване на разрешителни, като по този начин осигурява високо ниво на опазване на околната среда и дава възможност за устойчива експлоатация на потенциала на Съюза по веригата за създаване на стойност на суровините. Предоставянето на статут на стратегически проект не следва да засяга приложимите условия за издаване на разрешителни за

съответните проекти, включително посочените в Директива 2011/92/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ([5]), Директива 92/43/ЕИО на Съвета ([6]), Директива 2000/60/ЕО ([7]) на Европейския парламент и на Съвета, Директива 2010/75/ЕС ([8]) на Европейския парламент и на Съвета и Директива 2004/35/ЕО ([9]) на Европейския парламент и на Съвета, Директива 2009/147/ЕО ([10]) на Европейския парламент и на Съвета и Директива 2006/21/ЕО ([11]) на Европейския парламент и на Съвета.

(18) В същото време непредсказуемостта, сложността, а понякога и прекомерната продължителност на националните процедури по издаване на разрешителни, подкопават сигурността на инвестициите, необходима за ефективното разработване на проекти за стратегически суровини. Ето защо, за да осигурят и ускорят ефективното им изпълнение, държавите членки следва да прилагат рационализирани и предвидими процедури по издаване на разрешителни за стратегически проекти. В тази връзка стратегическите проекти следва да получават приоритетен статут на национално равнище с цел да се гарантират бърза административна обработка и провеждането в спешен порядък на всички съдебни производства и процедури за решаване на спорове, които се отнасят до тях. Настоящият регламент не следва да пречи на компетентните органи да рационализират издаването на разрешителни за други проекти по веригата за създаване на стойност в сектора на суровините от критично значение, които не са стратегически проекти.

(19) Като се имат предвид ролята им за гарантиране на сигурността на доставките на стратегически суровини за Съюза, както и приносът им за отворената стратегическа автономност на Съюза и за екологичния и цифровия преход, стратегическите проекти следва да се считат от отговорния за издаването на разрешителни орган за проекти от обществен интерес ***и свързани с опасения за обществената сигурност***. Стратегически проекти, които оказват отрицателно въздействие върху околната среда, доколкото попадат в обхвата на Директива 2000/60/ЕО, Директива 92/43/ЕИО на Съвета и Директива 2009/147/ЕО ([12]), може да бъдат разрешени, когато отговорният за издаването на разрешителни орган стигне до заключението, въз основа на оценката си за всеки отделен случай, че обслужваният от проекта обществен интерес има предимство пред тези въздействия, стига да са изпълнени всички съответни условия, посочени във въпросните директиви. ▌При оценката за всеки отделен случай следва ***надлежно*** да се вземе предвид геоложката специфичност на мястото на добива, което ограничава решенията по отношение на местоположението ***поради липсата на алтернативни решения за местата за добив***.

(20) За да се намали сложността и да се повишат ефикасността и прозрачността при процедурата по издаване на разрешителни, организаторите на проекти за суровини от критично значение следва да могат да взаимодействат само с един национален орган, отговорен за улесняването, координирането ***и рационализирането*** на целия процес на издаване на разрешителни, който в случай на стратегически проекти да издава цялостно решение в рамките на приложимия срок. За тази цел държавите членки следва да определят само един национален компетентен орган. ***Следва да се назначи служител, работещ по случая, който да изпълнява ролята на леснодостъпно звено за контакт. Назначеният служител, работещ по случая, би могъл да бъде и част от друг орган по отношение на различните национални структури на обслужването на едно гише.*** Когато е необходимо с оглед на вътрешната организация на дадена държава членка, задачите на националния компетентен орган следва да бъдат делегирани на друг орган при същите условия. ***Без да се засяга бързината на производството, определеният компетентен орган следва да може да изиска становището и участието на други компетентни министерства.*** За да гарантират ефективното изпълнение на своите отговорности, държавите членки следва да осигурят на своя национален компетентен орган или на всеки орган, действащ от негово име, достатъчно персонал и ресурси.

(21) С оглед да се осигури яснота относно статута на разрешителните за стратегически проекти и да се ограничи въздействието на потенциални съдебни спорове за злоупотреба, без същевременно да се засяга ефективният съдебен контрол, държавите членки следва да гарантират, че всички спорове относно процеса на издаване на разрешителни за стратегически проекти се решават своевременно. За тази цел националните компетентни органи следва да гарантират,

([5]) Директива 2011/92/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 г. относно оценката на въздействието на някои публични и частни проекти върху околната среда (ОВ L 26, 28.1.2012 г., стр. 1).

([6]) Директива 92/43/ЕИО на Съвета от 21 май 1992 г. за опазване на естествените местообитания и на дивата флора и фауна (ОВ L 206, 22.7.1992 г., стр. 7).

([7]) Директива № 2000/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2000 г. за установяване на рамка за действията на Общността в областта на политиката за водите (ОВ L 327, 22.12.2000 г., стр. 1).

([8]) Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 г. относно емисиите от промишлеността (комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването) (ОВ L 334, 17.12.2010 г., стр. 17).

([9]) Директива 2004/35/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 г. относно екологичната отговорност по отношение на предотвратяването и отстраняването на екологичните щети (ОВ L 143, 30.4.2004 г., стр. 56).

([10]) Директива 2009/147/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 30 ноември 2009 г. относно опазването на дивите птици (ОВ L 20, 26.1.2010 г., стр. 7—25).

([11]) Директива 2006/21/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 15 март 2006 г. относно управлението на отпадъците от миннодобивните индустрии и за изменение на Директива 2004/35/ЕО — Изявление на Европейския парламент, Съвета и Комисията (ОВ L 102, 11.4.2006 г., стр. 15—34).

([12]) Директива 2009/147/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 30 ноември 2009 г. относно опазването на дивите птици (ОВ L 20, 26.1.2010 г., стр. 7).

че заявителите и организаторите на проекти имат достъп до опростена процедура за уреждане на спорове и че стратегическите проекти се разглеждат като неотложни във всички съдебни процедури и процедури за разрешаване на спорове, свързани с проектите. ***Освен това с настоящия регламент следва да се улесни обменът на най-добри практики за разрешаване на спорове, като например специални работни групи под ръководството на неутрални арбитри за решаване на текущи въпроси.***

(22) В Регламент (ЕС) 2018/1724 на Европейския парламент и на Съвета ([13]), с който бе създадена единната цифрова платформа, се съдържат общи правила за предоставянето по интернет на информация, процедури и услуги за оказване на съдействие, свързани с функционирането на вътрешния пазар, за да се предостави възможност на гражданите и предприятията да се възползват пряко от предимствата на вътрешния пазар, без да понасят ненужна допълнителна административна тежест. Изискванията за предоставяне на информация и процедурите, обхванати от настоящия регламент, следва да отговарят на изискванията на Регламент (ЕС) 2018/1724. По-специално следва да се гарантира, че в съответствие с член 6, параграф 1 и приложение II към Регламент (ЕС) 2018/1724 организаторите на стратегически проекти могат да осъществяват достъп и да извършват изцяло по интернет всяка процедура, свързана с процеса на издаване на разрешителни.

(23) С оглед осигуряването на организаторите на проекти и на други инвеститори на сигурността и яснотата, необходими за увеличаване на разработването на стратегически проекти, държавите членки следва да гарантират, че процесът на издаване на разрешителни, свързани с такива проекти, не продължава по-дълго от предварително определените срокове. Продължителността на процеса на издаване на разрешителни за стратегически проекти, включващи само преработка или рециклиране, не следва да надхвърля 1 година. Въпреки това за стратегически проекти, които включват добив, продължителността на процеса на издаване на разрешителни не следва да надхвърля 2 години, като се имат предвид сложността и степента на съответните потенциални въздействия. За да спазват ефективно тези срокове, държавите членки следва да гарантират, че отговорните органи разполагат с достатъчно ресурси и персонал. Чрез инструмента за техническа подкрепа Комисията подпомага държавите членки по тяхно искане при проектирането, разработването и прилагането на реформи, включително укрепването на административния капацитет, свързан с националните процедури по издаване на разрешителни.

(24) Оценките на въздействието върху околната среда и разрешенията, изисквани съгласно правото на Съюза, включително по отношение на водите, местообитанията и птиците, са неразделна част от процеса на издаване на разрешителни за проект за суровини, както и съществена предпазна мярка, за да се гарантира, че отрицателните въздействия върху околната среда са предотвратени или сведени до минимум. Въпреки това, за да се гарантира, че процесите на издаване на разрешителни за стратегически проекти са предвидими и са в рамките на сроковете, ***и не продължават по-дълго от предварително определените срокове за отделните етапи на процеса на издаване на разрешение***, изискваните оценки и разрешителни следва да се ***рационализират***, без да се понижава равнището на опазване на околната среда. Във връзка с това следва да се гарантира, че необходимите оценки са обединени, за да се предотврати ненужно припокриване, и следва да се гарантира, че организаторите на проекти и отговорните органи изрично се договарят за обхвата на обединената оценка преди извършването ѝ, за да се предотвратят ненужни последващи действия***, без това да засяга качеството на тези оценки***.

(25) Конфликтите относно земеползването могат да създадат пречки пред разгръщането на проекти за суровини от критично значение***, особено в развиващите се държави, където принудителното изселване е обща характеристика на миннодобивните дейности***. Добре изготвени планове, ***базирани на тясно и обосновано сътрудничество между съответните компетентни органи на национално, регионално и местно равнище***, включително планове за териториално устройство и зониране, при които се отчита потенциалът за изпълнение на проекти за суровини от критично значение и чиито потенциални въздействия върху околната среда са оценени, могат да спомогнат за намиране на баланс на обществените блага и интереси, като намалят риска от конфликти и ускорят устойчивото внедряване на проекти за суровини в Съюза ***и в трети държави***. Поради това отговорните национални, регионални и местни органи следва да обмислят включването на разпоредби за проекти за суровини при разработването на съответните планове.

(26) В рамките на Съюза проектите за суровини от критично значение често срещат трудности с достъпа до финансиране. Пазарите на суровини от критично значение често се характеризират с висока нестабилност на цените, дълги срокове за изпълнение, висока концентрация и непрозрачност. Освен това финансирането за сектора изисква високо ниво на експертни познания ***и финансови инструменти, насочени към намаляване на риска на инвестициите, като фондове за суровини, данъчни облекчения, финансови гаранции, безвъзмездни средства или други финансови перки за намаляване на риска, които*** често ***липсват*** сред финансовите институции. За да преодолеят тези фактори и да допринесат за осигуряване на стабилни и надеждни доставки на стратегически суровини, държавите членки и Комисията следва ***да преодолеят пречките по отношение на политиките и*** да съдействат за достъп до финансиране и административна подкрепа. ***При вземането на решение за финансова***

([13]) Регламент (ЕС) 2018/1724 на Европейския парламент и на Съвета от 2 октомври 2018 г. за създаване на единна цифрова платформа за предоставяне на достъп до информация, до процедури и до услуги за оказване на помощ и решаване на проблеми и за изменение на Регламент (ЕС) № 1024/2012 (ОВ L 295, 21.11.2018 г., стр. 1—38).

подкрепа държавите членки следва да вземат предвид екологичните, социалните и трудовите ангажименти, поети от съответните организатори на проекти. За да бъде конкурентоспособен, иновативен и устойчив и за да може да увеличи своите мощности за производство, преработка и рециклиране, както и за заместване, секторът на суровините от критично значение трябва да има достъп както до публично, така и до частно финансиране. Поради неотложната необходимост от предприемане на действия и за да се постигнат базовите критерии, определени в настоящия регламент, също толкова важно е да се гарантира, че други хоризонтални политики, като например инициативите за устойчиво финансиране, продължават да бъдат съобразени с усилията на Съюза да улеснява достъпа на сектора на суровините от критично значение на Съюза до достатъчно финансиране и инвестиции.

(27) Създаването на стабилна верига за създаване на стойност в Европа е възможно единствено при достатъчни финансови средства. Комисията ще работи с партньорите по изпълнението на InvestEU, за да търси начини за увеличаване на подкрепата за инвестициите в съответствие с общите цели, определени в Регламент (ЕС) 2021/523 ([14]) и в настоящия регламент. Консултантският център InvestEU може да допринесе за изграждането на канал за жизнеспособни проекти.

(27a) Чрез настоящия регламент следва да бъдат засилени полезните взаимодействия с действията, които понастоящем се подкрепят от Съюза и държавите членки чрез програми и действия в областта на научните изследвания и иновациите във връзка със суровините от критично значение и по отношение на развитието на част от веригата на доставките, по-специално чрез рамковата програма „Хоризонт Европа“, установена с Регламент (ЕС) 2021/695 на Европейския парламент и на Съвета ([15]) (Хоризонт Европа) и Решение (ЕС) 2021/764 на Съвета ([16]).

(28) С цел да се преодолеят ограниченията на често разпокъсаните понастоящем усилия за публични и частни инвестиции, да се улеснят интеграцията и възвръщаемостта на инвестициите, Комисията, държавите членки и насърчителните банки следва да се координират по-добре и да създадат полезни взаимодействия между съществуващите програми за финансиране на равнището на Съюза и на национално равнище, както и да осигурят по-добра координация и сътрудничество с промишлеността и основните заинтересовани страни от частния сектор. За тази цел следва да се създаде специална подгрупа на съвета, обединяваща експерти от държавите членки и Комисията, както и от съответните публични финансови институции. Тази подгрупа следва да обсъжда индивидуалните финансови нужди за стратегически проекти и съществуващите възможности за финансирането им, за да предостави на организаторите на проекти предложение как да получат най-добър достъп до съществуващите възможности за финансиране. При обсъждането и отправянето на препоръки за финансирането на стратегически проекти в трети държави***, включително нововъзникващи пазари и развиващи се държави, Комисията и*** съветът***, в сътрудничество с потенциалните държави партньори,*** следва да ***направят стратегическите проекти приоритетни по силата на*** стратегията Global Gateway ***и да осъществят координация с националните и международните финансови институции в областта на развитието*** ([17]).

(28a) Необходими са непрекъснати усилия на равнището на Съюза и на национално равнище за насърчаване и подкрепа на научните изследвания и иновациите по отношение на суровините от критично значение, тъй като фундаменталните изследвания ще бъдат от ключово значение за откриването на нови материали и заместители.

(28б) Необходимо е осигуряването на специфични финансови и подкрепящи инструменти, както и фондове за целеви научни изследвания и иновации за подобряване на ефективността, заместването, процесите на рециклиране и затворените цикли на материалите на равнището на Съюза и на национално равнище чрез програми за научни изследвания и иновации и други инструменти за насърчаване на иновациите, особено по отношение на обработването на отпадъците, авангардните материали и заместването, и за разработването на нови и иновативни технологии в областта на устойчивия добив на суровини от критично значение в Съюза.

([14]) Регламент (ЕС) 2021/523 на Европейския парламент и на Съвета от 24 март 2021 г. за създаване на програмата InvestEU и за изменение на Регламент (ЕС) 2015/1017 (ОВ L 107, 26.3.2021 г., стр. 30).

([15]) Регламент (ЕС) 2021/695 на Европейския парламент и на Съвета от 28 април 2021 г. за създаване на Рамковата програма за научни изследвания и иновации „Хоризонт Европа“, за определяне на нейните правила за участие и разпространение на резултатите и за отмяна на регламенти (ЕС) № 1290/2013 и (ЕС) № 1291/2013 (ОВ L 170, 12.5.2021 г., стр. 1).

([16]) Решение (ЕС) 2021/764 на Съвета от 10 май 2021 г. за създаване на специфична програма за изпълнение на Рамковата програма за научни изследвания и иновации „Хоризонт Европа“ и за отмяна на Решение 2013/743/ЕС (ОВ L 167 I, 12.5.2021 г., стр. 1).

([17]) Съвместно съобщение до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет, Комитета на регионите и Европейската инвестиционна банка — Global Gateway, (JOIN/2021/30 final).

(29) Частните инвестиции от страна на дружества, финансови инвеститори и изкупвачи са от съществено значение. Когато само частните инвестиции не са достатъчни, ефективното въвеждане на проекти по веригата за създаване на стойност в сектора на суровините от критично значение може да изисква публична подкрепа, например под формата на гаранции, заеми или капиталови или квазикапиталови инвестиции. Тази публична подкрепа може да представлява държавна помощ. Въпросната помощ трябва да има стимулиращ ефект и да е необходима, подходяща и пропорционална. Съществуващите насоки за държавна помощ, които неотдавна претърпяха задълбочено преразглеждане в съответствие с двойните цели на прехода, предоставят широки възможности за подкрепа на инвестициите по веригата за създаване на стойност в сектора на суровините от критично значение ***и други цели съгласно Европейския зелен пакт***, при спазване на определени условия. ***Комисията следва допълнително да разгледа възможността за създаване на специален фонд на равнището на Съюза, например под формата на европейски фонд за стратегически суровини, включително да облисли револвиращи инструменти, или на заделяне на финансова подкрепа чрез промяна на приоритетите на средствата по многогодишната финансова рамка. В този контекст следва да се използват вече съществуващи знания, инвестиционни платформи и канали по отношение на проектите за суровини от критично значение.***

(30) Публичната подкрепа се използва за справяне по пропорционален начин с установени конкретни прояви на неефективност на пазара или неоптималните инвестиционни ситуации, а действията следва да не дублират, нито да изместват частното финансиране***, да не възпрепятстват сътрудничеството между дружества от различни държави членки*** или да нарушават конкуренцията на вътрешния пазар. Действията следва ***да бъдат целенасочени и ефективни и*** да имат отчетлива добавена стойност за Съюза.

(31) Нестабилността на цените на няколко стратегически суровини, засилена от ограничените средства за хеджирането им на форуърдни пазари, създава пречка както за осигуряването на финансиране за проекти за стратегически суровини от страна на организаторите на проекти, така и за потребителите надолу по веригата, които искат да осигурят стабилни и предвидими цени за основни входящи ресурси. В опит да се намали несигурността относно бъдещите цени на стратегическите суровини е необходимо да се предвиди създаването на система, която позволява както на заинтересованите изкупвачи, така и на организаторите на стратегически проекти, да посочват своите оферти за покупка или продажба, и да се осигури контакт между тях, ако съответните оферти са потенциално съвместими. ***Такава система е от съществено значение за насърчаване на участието на МСП във веригите за създаване на стойност в сектора на стратегическите суровини. Следва да се предостави подкрепа, за да се даде възможност на професионалните обединения за достъп до пазари, които все още не са обхванати от стратегическо партньорство или споразумение за свободна търговия.***

(31a) Европейската инвестиционна банка следва, съгласувано със съвета, Комисията и държавите членки, да проучи възможността за създаване на механизъм за експортно кредитиране на ЕС, който дава възможност на предприятията от Съюза да инвестират в проекти, които допринасят за постигането на целите, определени в настоящия регламент.

(32) Съществуващите знания и обозначаването на залежите на суровини в Съюза бяха разработени във време, когато осигуряването на доставките на суровини от критично значение за разработването на стратегически технологии не беше приоритет. За да получат и актуализират информацията за залежите на суровините от критично значение, ***включително потенциала за геотермален добив,*** държавите членки следва да изготвят национални програми за общо проучване за суровините от критично значение ***и металите носители, които може да съдържат суровини от критично значение***, които следва да включват мерки като картографиране на полезни изкопаеми, геохимични кампании, геонаучни проучвания, както и повторна обработка на съществуващи набори от геонаучни данни. Идентифицирането на залежи на полезни изкопаеми и оценката на техническата и икономическата жизнеспособност за добива им е свързана с висок финансов риск. За да намалят този риск и да улеснят разработването на проекти за добив, държавите членки следва да направят обществено достъпна информацията, придобита по време на съответната им национална програма за проучване, когато е целесъобразно, като използват рамката на инфраструктурата за пространствена информация, създадена с Директива 2007/2/ЕО на Европейския съюз Парламента и Съвета ([18]).

(32a) За да се постигнат целите за добив, преработка и рециклиране, държавите членки следва да насърчават действия за справяне с недостига в Съюза на студенти по геология и завършили геолози.

([18]) Директива 2007/2/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 14 март 2007 г. за създаване на инфраструктура за пространствена информация в Европейската общност (INSPIRE) (ОВ L 108, 25.4.2007 г., стр. 1).

(33) Космическите данни и услуги, получени от наблюдението на Земята ***и системите на глобалната навигационна спътникова система (ГНСС), по-специално получените от космическата програма на ЕС, „Коперник“, „Галилео“ и Европейската геостационарна служба за навигационно покритие (EGNOS), следва да се използват, доколкото е възможно, за*** да подкрепят усилията за устойчиви вериги за създаване на стойност в сектора на суровините от критично значение, като предоставят непрекъснат поток от информация, който може да бъде полезен за дейности като наблюдение и управление на миннодобивни райони, оценка на въздействието върху околната среда и социално-икономическа оценка на въздействието, или проучване за наличието на минерални ресурси. Тъй като ***космическите данни и услуги*** може да предоставят данни и за отдалечени и недостъпни райони, ***те*** следва да ***бъдат взети*** предвид от държавите членки при изготвянето и изпълнението на техните национални програми за проучване, доколкото е възможно.

(34) Въпреки че укрепването на веригата на Съюза за създаване на стойност в сектора на суровините от критично значение е необходимо, за да се гарантира повишено обезпечаване на доставките, веригите на доставките на суровини от критично значение ще продължат да бъдат глобални и изложени на външни фактори. Последните или текущите събития, от кризата, свързана с COVID-19, до непредизвиканата и неоправдана военна агресия срещу Украйна, ***както и въздействието на китайската инициатива „Един пояс, един път“ върху трети държави,*** откроиха уязвимостта на някои от веригите на доставките на Съюза от прекъсвания ***и спешната необходимост да се набележат лостове за ограничаване на търсенето, по-специално на стратегически суровини***. За да се гарантира, че държавите членки и европейските промишлени отрасли са в състояние да предвидят прекъсвания на доставките и са подготвени да устоят на последиците от тях, следва да се разработят мерки за увеличаване на капацитета за наблюдение, ***включително обмена на информация за*** координиране на стратегическите запаси***, когато е необходимо,*** и укрепване на готовността на дружествата.

(35) Държавите членки не разполагат с еднакъв капацитет, когато става въпрос за осъзнаване на риска и предвиждане, и не всички държави членки са разработили специални структури, с които да наблюдават веригите на доставките на суровини от критично значение и да могат да дават информация на дружествата за потенциални рискове от прекъсвания на доставките. По същия начин, въпреки че някои дружества са инвестирали в наблюдението на своите вериги на доставките, други не са в състояние да го направят. Следователно с оглед на глобалното измерение на веригите на доставките на суровините от критично значение, както и на тяхната сложност, Комисията следва да разработи специално информационно табло за наблюдение за оценка на свързаните с доставките рискове при суровините от критично значение и да гарантира разполагаемостта на събраната информация за публичните органи и участниците от частния сектор, като по този начин се увеличават полезните взаимодействия между държавите членки. За да се гарантира, че веригите на Съюза за създаване на стойност са достатъчно подготвени срещу потенциални прекъсвания на доставките, Комисията следва да проведе изпитвания при най-неблагоприятни условия за оценка на уязвимостта на веригите на доставките на стратегически суровини и тяхната експозиция на свързани с доставките рискове. Държавите членки следва да допринесат за това действие, като провеждат, когато е възможно, такива изпитвания при най-неблагоприятни условия чрез своите национални агенции за доставки и информация, покриващи суровините от критично значение. Съветът следва да гарантира координацията на изпълнението на изпитванията при най-неблагоприятни условия от страна на Комисията и държавите членки. Когато никоя държава членка не може да извърши необходимото изпитване при най-неблагоприятни условия за дадена стратегическа суровина, Комисията следва да го проведе сама. Комисията следва също така да предложи потенциални стратегии, които могат да бъдат приети от публичните органи и участниците от частния сектор за намаляване на свързаните с доставките рискове ***в краткосрочен и средносрочен план***, като например ***прилагане на допълнителни мерки на политиката с цел намаляване на нуждата от стратегически суровини,*** натрупване на стратегически запаси или допълнително диверсифициране на доставките. За целите на събирането на информацията, необходима за провеждането на мерките за наблюдение и изпитванията при най-неблагоприятни условия, Комисията следва да се координира със съответната постоянна подгрупа на съвета, а държавите членки следва да набележат и наблюдават ***големи дружества***, които са важни за функционирането на веригата за създаване на стойност. Когато нито една постоянна подгрупа не е способна да извърши необходимото изпитване при най-неблагоприятни условия относно дадена стратегическа суровина, Комисията следва да го проведе сама.

(36) Стратегическите запаси са важен инструмент за смекчаване на прекъсванията на доставките, особено за суровини. Въпреки че предложеният инструмент в подкрепа на единния пазар в извънредни ситуации позволява евентуално развитие на ***стратегически*** запаси в случай на задействане на режима на бдителност по отношение на единния пазар, държавите членки и дружествата не са задължени да натрупват или координират своите стратегически запаси преди прекъсване на доставките. Освен това в Европейския съюз няма механизъм за координация, който да позволява разработването на обща оценка и анализ на потенциални припокривания и полезни взаимодействия. Поради това, като първа стъпка и като се взема предвид настоящата липса на подходяща информация, държавите членки следва да предоставят на Комисията информация за своите стратегически запаси, независимо дали се управляват от публични органи или от стопански субекти от името на държавите членки. Такава информация следва да включва равнището на наличните запаси от стратегически суровини, перспективата за нивата на запасите и правилата и процедурите, приложими по отношение на тези запаси. Всяко искане следва да бъде пропорционално, да отчита разходите и усилията, необходими за предоставяне на данните, както и въздействието им върху националната сигурност, и да

определя подходящи срокове за предоставяне на исканата информация. Информацията за запасите на стопанските субекти може да бъде добавена към анализа, въпреки че това не представлява искане за информация за тях. Комисията следва да обработва данните по сигурен начин и да публикува информация само на обобщено ниво. Като втора стъпка, въз основа на получената информация ***съветът*** следва да ***посочи*** ▌ безопасно ниво на запаси на Съюза, като се взема предвид общото годишно потребление на Съюза на съответните стратегически суровини. Въз основа на сравнението между съществуващите запаси и общите нива на стратегически запаси за стратегически суровини в Съюза съветът, действащ съгласно споразумение с Комисията, следва да бъде в състояние да подава необвързващи становища на държавите членки относно начина за засилване на сближаването и за насърчаване на изграждането на техните стратегически запаси***, като се избягва нарушаването на пазара, включително за сметка на нововъзникващите пазари и развиващите се държави***. При това съветът следва да разглежда необходимостта от поддържане на инвестиции за запазване на стратегически запаси чрез частни оператори, използващи стратегически суровини.

(37) За да гарантира по-нататъшна координация, Комисията следва да осигури необходимите консултации преди участието на държавите членки в международни форуми, където могат да се обсъждат такива стратегически запаси, по-специално чрез специалната постоянна подгрупа на съвета. По същия начин, за да се увеличи взаимното допълване между настоящото предложение и други хоризонтални или специфични за проблема инструменти, Комисията следва да гарантира, че събраната и обобщена информация се предава на механизми за бдителност или управление на кризи, като например предложената консултативна група по инструмента в подкрепа на единния пазар в извънредни ситуации, предложения Европейски съвет по полупроводниците съгласно Законодателния акт за интегралните схеми, съвета на HERA или Съвета по здравни кризи.

(38) За да се гарантира, че са достатъчно подготвени да се справят с прекъсвания на доставките, големите дружества, които произвеждат стратегически технологии в Съюза, като използват стратегически суровини, следва да ***осигурят подходящо вътрешно управление на риска.*** Това ще гарантира, че вземат под внимание свързаните с доставките рискове за суровините от критично значение и разработването на подходящи стратегии за намаляването им, за да бъдат по-добре подготвени в случай на прекъсване на доставките. По подобен начин попадащите в този обхват големи дружества следва да провеждат редовни изпитвания при най-неблагоприятни условия на своите вериги на доставките на стратегически суровини, за да гарантират, че вземат предвид всички различни сценарии, които могат да повлияят на доставките им в случай на прекъсване. Тези мерки ще доведат до допълнително разглеждане на разходите за потенциални рискове, свързани с доставките.

(39) Много пазари за стратегически суровини не са напълно прозрачни и са концентрирани в посока на предлагането, което подобрява позицията на продавачите при водене на преговори и повишава цените за купувачите***, като представлява предизвикателство за пазара***. За да спомогне за *гарантирането на наличието на суровини* за установените в Съюза предприятия, Комисията следва да създаде система, която е в състояние да обединява търсенето на заинтересованите купувачи. При разработването на такава система Комисията следва да вземе под внимание натрупания при подобни начинания опит, по-специално относно съвместното закупуване на газ, както е установено ***преди*** в Регламент (ЕС) 2022/2576 на Съвета ([19]) ***в отговор на газовата криза***. Органите на държавите членки следа да са в състояние да участват в тази система, за да изградят стратегическите си запаси. Всички мерки***, приети като част от това*** съгласно този механизъм, следва да са съвместими с правото на Съюза в областта на конкуренцията ***и с националното право***.

(39a) Наличието на устойчив и конкурентоспособен сектор на суровините е от голямо икономическо и стратегическо значение за Съюза. Като се имат предвид целите на настоящия регламент, а именно укрепване на капацитета на Съюза за добив, преработка и рециклиране на стратегически суровини, е важно да се гарантира справедлива и предвидима пазарна среда за предприятията по цялата верига за създаване на стойност в сектора на суровините. Поради това всяка система, която има за цел обединяване на търсенето с цел укрепване на пазарната позиция на предприятията от Съюза по отношение на търсенето, трябва внимателно да разгледа и въздействието на пазара върху предприятията от Съюза по отношение на предлагането.

([19]) Регламент (ЕС) 2022/2576 на Съвета от 19 декември 2022 г. относно засилване на солидарността чрез по-добра координация на покупките на газ, надеждни показатели за цените и надежден трансграничен обмен на газ (ОВ L 335, 29.12.2022 г., стр. 1).

(40) Разпоредбите относно наблюдението и стратегическите запаси, включени в настоящия регламент, не водят до хармонизиране на националните законови и подзаконови актове и не заместват съществуващите механизми. Стимулите за наблюдение и готовност за справяне с рискове следва да бъдат в съответствие с европейските инструменти. Следователно инструменти като предложението за инструмент в подкрепа на единния пазар в извънредни ситуации, целящо да предвиди, смекчи и реагира на кризи, засягащи функционирането на единния пазар, или Регламент (ЕС) 2022/2372 на Съвета ([20]) относно рамка от мерки за гарантиране на доставката на медицински мерки за противодействие от значение при криза в случай на извънредна ситуация в областта на общественото здраве на равнището на Съюза, продължават да се прилагат за суровини от критично значение и за стратегически суровини при криза или заплаха в степента, в която тези материали попадат в обхвата на такива инструменти. Допълняемостта и съгласуваността между настоящия регламент и инструментите при криза следва да бъдат ***гарантирани от Комисията*** чрез ***внимателен*** обмен на информация ***между съответните консултативни и управленски органи, създадени с тези инструменти при криза***.

(41) Повечето суровини от критично значение са метали, които по принцип могат да бъдат рециклирани до безкрайност, макар и понякога с влошаващи се качества. Това предлага потенциал за преминаване към действително кръгова икономика в контекста на прехода към зелена икономика. След първоначален етап на бързо нарастване на търсенето на суровини от критично значение за нови технологии, при които първичните добив и преработка все още представляват преобладаващият източник, рециклирането ***и повторната употреба*** трябва да ***придобият*** все по-голямо значение и да ***намалят*** необходимостта от първичен добив и свързаните с него въздействия. Понастоящем обаче коефициентът на рециклиране ***и на повторна употреба*** на повечето суровини от критично значение е нисък***, включително поради липсата на облисляне на възможностите за рециклиране на етапа на проектиране на продуктите***, а системите и технологиите за рециклиране често не са приспособени за характеристиките на тези суровини. Следователно са необходими действия, насочени към различните фактори, възпрепятстващи потенциала за кръговост. ***Независимо от количеството стратегически суровини, потребявани през 2030 г., целта на Съюза следва да бъде кръговост на тези суровини.***

(41a) Европа трябва да повиши своя отворен стратегически суверенитет и устойчивост, като се подготви за потенциални нарушения в доставките поради кризи, засягащи общественото здраве или други области. За постигането на тази цел ще допринесат подобряването на кръговостта и ефективното използване на ресурсите с повишено рециклиране и оползотворяване на суровините от критично значение.

(42) Държавите членки запазват важни правомощия в областта на кръговостта, например в областта на системите за събиране и третиране на отпадъци. Те следва да се използват за увеличаване на нивата на събиране и коефициента на рециклиране на потоци от отпадъци с висок потенциал за оползотворяване на суровини от критично значение, като се използват например финансови стимули като отстъпки, парични награди или системи за възстановяване на депозити***, като същевременно се запазва целостта на вътрешния пазар***. Органите на държавите членки също трябва да имат значение като купувачи на суровини от критично значение и продукти, които ги съдържат, а националните програми за научни изследвания и иновации предоставят значителни ресурси за повишаване на нивото на знанията и технологиите за кръговост на суровините от критично значение, както и ефективното използване на суровините и ***стратегиите за заместване***. И накрая, държавите членки следва да насърчават оползотворяването на суровините от критично значение от отпадъци от миннодобивни дейности чрез подобряване на наличието на информация и чрез преодоляване на правните, икономическите и техническите пречки. Едно възможно решение, което държавите членки следва да разгледат, са механизми за споделяне на риска между операторите и държавата членка за насърчаване на оползотворяването от затворени съоръжения за отпадъци. ***Комисията следва да наблюдава действията на държавите членки, да съпоставя и разпространява най-добрите практики и да дава препоръки на държавите членки за по-нататъшни действия, когато е целесъобразно.***

(42a) Отпадъците от електронно оборудване съдържат концентрации на суровини от критично значение, чиято величина е по-висока от тази на откритите в най-добрите руди в световен мащаб. Това представлява значителна икономическа възможност за добив в градски условия с висок потенциал за развитие.

([20]) Регламент (ЕС) 2022/2372 на Съвета от 24 октомври 2022 г. относно рамка от мерки за гарантиране на доставките на медицински мерки за противодействие от значение при криза в случай на извънредна ситуация в областта на общественото здраве на равнището на Съюза (ОВ X 314, 6.12.2022 г., стр. 64).

(43) В много от своите региони Съюзът има наследство от добива на суровини и поради това значителни количества отпадъци от миннодобивни дейности в затворени съоръжения, които поради едва неотдавнашното си икономическо значение, обикновено не са анализирани за потенциал за суровини от критично значение. Оползотворяването на суровини от критично значение от съоръжения за отпадъци от миннодобивни дейности притежава потенциала ***да избегне и смекчи отрицателните социални и екологични последици от нови добивни дейности,*** да създаде икономическа стойност и работни места в исторически миннодобивни региони, които често са засегнати от деиндустриализация и упадък***, въпреки че тези региони биха могли играят значителна роля за подобряване на устойчивостта на Съюза и за напаляване на отрицателните екологични и социални въздействия от достъпа до суровини***. Липсата на внимание и информация относно съдържанието на суровините от критично значение, особено за затворени съоръжения за отпадъци, представлява ключова пречка за по-голямото използване на потенциала на суровините от критично значение от отпадъци от миннодобивни дейности.

(44) Оползотворяването на суровини от критично значение от съоръжения за отпадъци от миннодобивни дейности следва да бъде част от одобрението на съответните съоръжения за отпадъци. В Директива 2006/21/ЕО се определят високи изисквания за опазване на околната среда и човешкото здраве във връзка с управлението на отпадъците от миннодобивната промишленост. Макар че тези високи изисквания следва да се запазят, уместно е да се установят допълнителни мерки за увеличаване в максимална степен на оползотворяването на суровините от критично значение от отпадъци от миннодобивни дейности.

(45) Операторите на съоръжения за отпадъци от миннодобивни дейности, както съществуващи, така и нови, следва да извършат предварително проучване за икономическа оценка по отношение на оползотворяването на суровини от критично значение от отпадъци от миннодобивни дейности, присъстващи на обекта, ***и техните находища*** и от генерирането на такива отпадъци. В съответствие с йерархията на отпадъците, установена в Директива 2008/98/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ([21]), приоритетно по ред следва да бъде предотвратяването на генериране на отпадъци, съдържащи суровини от критично значение, чрез добив на суровини от критично значение от добития обем, преди той да се превърне в отпадък. При разработването на това проучване операторите трябва да съберат необходимата информация, включително концентрациите и количествата на суровините от критично значение в отпадъци от миннодобивни дейности, и да извършат оценка на множество варианти по отношение на процеси, операции или търговски договорености, които биха могли да позволят ***технически осъществимо и*** икономически жизнеспособно оползотворяване на суровините от критично значение. Това задължение е в допълнение към задълженията, определени в Директива 2006/21/ЕО и в националните законодателства, транспониращи директивата, и се прилага пряко. При прилагането му операторите и компетентните органи следва да се стремят да сведат до минимум административната тежест и да интегрират процедурите, доколкото е възможно.

(46) За да се отговори на текущата липса на информация относно потенциала на суровините от критично значение в затворените съоръжения за отпадъци от миннодобивни дейности, държавите членки следва да изготвят база данни, съдържаща цялата информация, необходима за насърчаване на оползотворяването, по-специално количествата и концентрациите на суровините от критично значение в съоръжението за отпадъци от миннодобивни дейности, в съответствие с правилата на Съюза в областта на конкуренцията. Информацията следва да бъде публично достъпна и да бъде представена в лесна за ползване цифрова форма, която позволява достъп до по-подробна, техническа информация. За да подпомогнат лесния за ползване достъп до информацията, държавите членки следва например да осигурят звено за контакт, за да е възможен по-задълбочен обмен с потенциални разработчици на проекти за оползотворяване на суровини от критично значение. Базата данни следва да бъде проектирана така, че да позволява на потенциалните организатори на проекти да идентифицират лесно съоръжения с висок потенциал за икономически жизнеспособно оползотворяване ***в краткосрочен, средносрочен и дългосрочен план***. За да се постави ударение върху ограничените ресурси, държавите членки ***биха могли*** да следват при събирането на информация поетапен подход и да изпълняват по-взискателните стъпки за събиране на информация само за най-обещаващите съоръжения. Дейностите по събиране на информация следва да целят предоставянето на точна и представителна информация относно съоръженията за отпадъци от миннодобивни дейности и получаване на възможно най-добрите признаци за потенциала за оползотворяване на суровините от критично значение.

(47) Постоянните магнити са включени в много разнообразни продукти, като най-важните и най-бързо развиващи се техни приложения са във вятърните генератори и електрическите превозни средства, но също така и в други продукти, включително устройства за образна диагностика с магнитен резонанс, промишлени роботи, леки транспортни средства, охлаждащи генератори, термопомпи , електрически двигатели, промишлени електрически помпи, автоматични перални машини, барабанни сушилни, микровълнови печки, прахосмукачки и съдомиялни машини,

([21]) Директива 2008/98/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 19 ноември 2008 г. относно отпадъците и за отмяна на определени директиви, ОВ L 312, 22.11.2008 г., стр. 3 — 30.

съдържащи значителни количества, които си заслужава да бъдат оползотворени. Повечето постоянни магнити, особено тези с най-високи показатели, съдържат суровини от критично значение, като неодим, празеодим, диспрозий и тербий, бор, самарий, никел или кобалт. Тяхното рециклиране е възможно, но понастоящем се извършва единствено в малки мащаби в Съюза или в контекста на научноизследователски проекти. Следователно постоянните магнити следва да бъдат продукт с приоритет за увеличаване на кръговостта.

(48) Предпоставка за ***увеличаването на кръговото използване*** на магнити е предоставянето на достъп на рециклиращите предприятия***, обновяващите предприятия и ремонтните предприятия*** до необходимата информация за количеството, вида и химичния състав на магнитите в даден продукт, тяхното местонахождение и използваното покритие, лепила и добавки, както и информация за това как да отстранят постоянните магнити от продукта. Освен това, за да се осигури икономическа обосновка за рециклирането на магнити, постоянните магнити, вграждани в пусканите на пазара на Съюза продукти, следва да съдържат с течение на времето по-голямо количество рециклирани материали. Докато на първия етап се осигурява прозрачност на рециклираното съдържание, след извършване на специална оценка на подходящото ниво и вероятните въздействия следва да се определи минимално съдържание на рециклираното съдържание.

(49) Продаваните на пазара на Съюза суровини от критично значение често са сертифицирани във връзка с устойчивостта на тяхното производство и верига на доставките. Сертифициране може да бъде направено в контекста на широк набор от публични и частни схеми за сертифициране, които имат различен обхват и строгост, в резултат на което има голяма вероятност от объркване по отношение на естеството и достоверността на твърденията относно относителната устойчивост на пуснатите на пазара на Съюза суровини от критично значение въз основа на такова сертифициране. На Комисията следва да бъде предоставено правомощието да приема актове за изпълнение за признаване на схеми за сертифициране, които следва да се считат за всеобхватни и надеждни, като предоставят обща основа за органите и участниците на пазара за оценка на устойчивостта на суровините от критично значение. Трябва да се признават само схеми за сертифициране, които обхващат широк кръг от аспекти на устойчивостта, включително опазване на околната среда***, свързано с въздуха, почвата, водите и биологичното разнообразие***, права на човека, в това число трудови права***, съображения във връзка с управлението, включително*** прозрачност на стопанската дейност ***и участие на местните общности, които гарантират високи стандарти за устойчивост***, и които съдържат разпоредби за независима проверка от трета страна и следене на съответствието. За да се осигурят ефикасни процедури, организаторите на проекти, за които се подава заявление за признаване като стратегически проекти, следва да могат да разчитат на участие в призната схема, за да покажат, че проектът им се изпълнява по устойчив начин.

(50) Производството на суровини от критично значение на различни етапи от веригата за създаване на стойност води до въздействие върху ***климата и*** околната среда, ***по-специално*** върху водата ***и биологичното разнообразие***. За да се ограничат тези вреди и да се стимулира производството на по-устойчиви суровини от критично значение, на Комисията следва да се предостави правомощието да разработи система за изчисляване на отпечатъка на суровините от критично значение върху околната среда, включително процес на проверка, за да се гарантира, че върху пуснатите на пазара на Съюза суровини от критично значение е налице публично достъпна информация за такъв отпечатък. Системата следва да се основава на възприемането на научно издържани методи за оценка и съответните международни стандарти в областта на оценката на жизнения цикъл. Изискването за деклариране на отпечатъка върху околната среда на даден материал следва да се прилага само когато въз основа на специална оценка е достигнато до заключението, че то би допринесло за целите на Съюза в областта на климата и околната среда ***и би било пропорционално на икономическите разходи*** чрез улесняване на закупуването на суровини от критично значение с по-нисък отпечатък върху околната среда и не би повлиял непропорционално на търговските потоци. Когато се приемат съответните изчислителни методи, Комисията следва да разработи класове на екологични показатели за суровини от критично значение, като по този начин на потенциалните купувачи се позволява да сравняват лесно относителния отпечатък върху околната среда на наличните материали, а пазарът се насочва към по-устойчиви материали. Продавачите на суровини от критично значение следва да гарантират, че техните клиенти разполагат с декларацията за отпечатъка върху околната среда. Прозрачността на относителния отпечатък на пуснатите на пазара на Съюза суровини от критично значение може също така да даде възможност за други политики на равнището на Съюза и на национално равнище, като например стимули или критерии за екологосъобразна обществена поръчка, насърчаващи производството на суровини от критично значение с по-малко въздействие върху околната среда. ***Счита се, че в дълбоководните части на моретата се крие най-голямото биологично разнообразие на Земята и че те предоставят критични екологични услуги, включително дългосрочно улавяне на въглерод. Има голяма вероятност дълбоководният добив на полезни изкопаеми да причини постоянна загуба на биологично разнообразие и щети за екосистемите. В съответствие с принципа на предпазните мерки не следва да се извършва дълбоководен добив, преди да бъде проучено в достатъчна***

степен въздействието му върху морската среда и биологичното разнообразие и преди постигането на научен консенсус, че дълбоководният добив на полезни изкопаеми може да се управлява по начин, който да гарантира, че няма да има загуба на морско биологично разнообразие и увреждане на екосистеми.

(51) Методите за определяне на отпечатъка върху околната среда представляват съответната основа за разработването на правилата за изчисляване. Те разчитат на научно издържани методи за оценка, в които са отразени ***сходни задължения, установени с друго законодателство на Съюза, и*** разработките на международно равнище и обхващат въздействия върху околната среда, включително изменението на климата и въздействия, свързани с водите, въздуха, почвите, ресурсите, земеползването и токсичността.

(52) Следва да се гарантира, че отговорните оператори оценяват съответствието на своите продукти или материали с изискванията за подобряване на кръговостта на постоянните магнити и за декларацията за отпечатъка на суровините от критично значение върху околната среда, преди да ги пуснат на пазара, и че тези изисквания се прилагат ефективно от компетентните национални органи. Разпоредбите за съответствие и надзор на пазара, установени съгласно Регламент (ЕС) 2019/1020 и Регламент (ЕС) 2023/xxx [Служба за публикации: моля, въведете препратки към Регламента за екопроектирането на устойчиви продукти], са предназначени да отговорят на това предизвикателство и следователно следва да се прилагат и по отношение на тези изисквания. За да се гарантира допълнително оптималното използване на съществуващите рамки, следва да се гарантира, че за продуктите, които подлежат на одобрение на типа съгласно Регламент (ЕС) 2018/858 или Регламент (ЕС) № 168/2013, съответствието се налага чрез съществуващата система за одобрение на типа.

(53) Както е предвидено в член 10, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 1025/2012, Комисията следва да поиска от една или повече европейски организации за стандартизация да изготвят европейски стандарти в подкрепа на целите на настоящия регламент.

(54) Съюзът стигна до заключението, че стратегическите партньорства обхващат суровини от трети държави с цел да се изпълни планът за действие от 2020 г. относно суровините от критично значение. ***За да се диверсифицират доставките,*** тези усилия следва да се ***засилят и да доведат до създаването на стратегически проекти***. За да се разработи и осигури съгласувана рамка за сключване на бъдещи партньорства ***и да се създаде европейска дипломация в областта на суровините в съответствие с дипломацията на Съюза в областта на енергетиката и климата***, държавите членки и Комисията следва, като част от взаимодействието си в света, да обсъдят***, анализират*** и осигурят координация относно, inter alia, вероятността съществуващите партньорства да постигат предвидените цели, отдаването на приоритет на трети държави за нови партньорства, съдържанието на такива партньорства и тяхната съгласуваност и потенциални полезни взаимодействия между двустранното сътрудничество на държавите членки със съответните трети държави***, както и наличието на достатъчен достъп до финансиране***. В съответствие със своята стратегия „Global Gateway***“, подхода „Екип Европа“, общата търговска политика и нейното развитие, както и външната политика,*** Съюзът следва да потърси взаимно изгодни ***и устойчиви*** партньорства ***с тези трети държави, включително*** на нововъзникващ пазар и в развиващи се икономики, които допринасят за диверсификацията на неговата верига на доставките на суровини, както и за добавяне на стойност в производството в тези държави. ***Следва също така да се положат допълнителни усилия за инвестиране в сътрудничеството с единомислещи международни партньори, участващи във вътрешния пазар, държави кандидатки или единомислещи трети държави, които не са обхванати нито от стратегическо партньорство, нито от споразумение за свободна търговия. Тези взаимни интереси следва да включват насърчаването и защитата на екологичните стандарти, социалната защита и защитата на правата на човека в съответствие с международното и националното законодателство, при пълно зачитане на правилата за многостранно сътрудничество.***

(54a) Стратегическият приоритет на Съюза за диверсифициране на неговите доставки на суровини от критично значение трябва да се превърне в приоритет на външните действия и дипломацията на Съюза в рамките на подхода на „Екип Европа“ и в съответствие с външната му политика в областта на енергетиката и климата. Външната политика на Съюза за суровините следва да има за цел разясняване на подхода на Съюза към ефективността на ресурсите, устойчивостта, кръговостта и заместването, както и цел за осъществяване на сътрудничество и ако е необходимо — за създаване на международни форуми за по-добра координация и прозрачност на световните пазари на суровини, както и за платформи за съвместно закупуване.

(55) За да се подкрепят изпълнението на задачите, свързани с развитието на стратегически проекти, и тяхното финансиране, програмите за проучване, капацитета за наблюдение или стратегическите запаси, и за да се отправят подходящи препоръки към Комисията, следва да се създаде Европейски съвет за суровините от критично значение. В състава на съвета следва да влизат държави членки и ***представител на*** Комисията, като същевременно може да се осигури участието на ***гражданското общество и на*** други страни като наблюдатели***, например представители на академичните среди, организации на гражданското общество и други институции и агенции на Съюза***. За да развие необходимия експертен опит за изпълнението на определени задачи, съветът следва да създаде постоянни подгрупи за финансиране, проучване, наблюдение и стратегически запаси***, както и за устойчивост***, които следва да действат като мрежа, като обединяват различните съответни национални органи и когато е необходимо, се консултират с промишлеността, академичните среди, гражданското общество и други заинтересовани страни. Препоръките и становищата на съвета следва да бъдат необвързващи и липсата на такава препоръка или становище не следва да възпрепятства Комисията да изпълнява задачите си съгласно настоящия регламент.

(56) Липсата на напредък в постигането на целите, включително на базовите критерии относно мощностите и диверсификацията, може да е знак за необходимостта от приемане на допълнителни мерки. Следователно Комисията трябва да следи напредъка към постигането на тези цели.

(57) За да се сведе до минимум административната тежест върху държавите членки ***и предприятията, по-специално МСП***, различните задължения за докладване следва да бъдат рационализирани и Комисията следва да разработи образец, който позволява на държавите членки да изпълняват задълженията си за докладване относно проекти, проучване ***и*** наблюдение в рамките на редовно публикуван единен документ, който може да бъде поверителен или с ограничен достъп.

(58) За да се гарантира надеждно и конструктивно сътрудничество между компетентните органи на равнището на Съюза и на национално равнище, всички страни, участващи в прилагането на настоящия регламент, следва да зачитат поверителността на информацията и данните, получавани при изпълняването на техните задачи. Комисията и националните компетентни органи, техните длъжностни лица, държавни служители и други лица, работещи под надзора на тези органи, както и длъжностните лица и държавните служители на други органи на държавите членки, не следва да разкриват информация, която са получили или обменили съгласно настоящия регламент и която е от вид, обхванат от задължението за професионална тайна. Това следва да се прилага по отношение на Европейския съвет за суровините от критично значение. Данните следва да се обработват и съхраняват в сигурна среда.

(59) При приемането на делегирани актове съгласно член 290 от ДФЕС е особено важно Комисията да проведе по време на подготвителната си работа подходящи консултации, включително на експертно равнище, в съответствие с принципите, заложени в Междуинституционалното споразумение от 13 април 2016 г. за по-добро законотворчество ([22]). По-специално, с цел осигуряване на равно участие при подготовката на делегираните актове, Европейският парламент и Съветът получават всички документи едновременно с експертите от държавите членки, като техните експерти получават систематично достъп до заседанията на експертните групи на Комисията, занимаващи се с подготовката на делегираните актове.

(60) За да се гарантират еднакви условия за изпълнение на настоящия регламент, на Комисията следва да бъдат предоставени изпълнителни правомощия по отношение на: а) уточняване на образците, които да се използват за заявления за признаване на стратегически проекти, докладите за напредъка, свързани със стратегическите проекти, националните програми за проучване и докладите на държавите членки, отнасящи се до проучването, наблюдението, стратегическите запаси и кръговостта; б) определяне на това за кои продукти, компоненти и потоци от отпадъци се счита, че притежават висок потенциал за оползотворяване на суровините от критично значение; и в) определяне на критериите и тяхното прилагане във връзка с признаването на схемите, свързани с устойчивостта на суровините от критично значение. Тези правомощия следва да бъдат упражнявани в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета ([23]).

(61) За да се гарантира, че задълженията, наложени съгласно настоящия регламент, са спазени, по-специално по отношение на факта, че те отговарят на изискванията за екопроектиране, дружествата, които не спазват задължението си, включително относно готовността за справяне с рискове, докладването на проекта и информацията за рециклиране, следва да бъдат обект на наказания. Поради това е необходимо държавите членки да предвидят ефективни, пропорционални и възпиращи санкции в националното си законодателство за неспазване на настоящия регламент.

([22]) ОВ L 123, 12.5.2016 г., стр. 1.

([23]) Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията (ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 13 — 18).

(62) Комисията следва да извърши оценка на настоящия регламент. Съгласно точка 22 от Междуинституционалното споразумение за по-добро законотворчество тази оценка следва да се основава на петте критерия за ефикасност, ефективност, целесъобразност, съгласуваност и добавена стойност за ЕС и следва да служи като основа за оценки на въздействието на евентуални допълнителни мерки. Комисията следва да представи на Европейския парламент, на Съвета и на Европейския икономически и социален комитет доклад за прилагането на настоящия регламент и напредъка към постигане на неговите цели, включително сравнителни показатели за мощности и за диверсификация. Освен това, въз основа на прилагането на мерките, свързани с прозрачността на отпечатъка на суровините от критично значение върху околната среда, в доклада следва да се оцени целесъобразността на установяването на максимални прагове, свързани с отпечатъка върху околната среда.

(63) Доколкото някоя от предвидените в настоящия регламент мерки представлява държавна помощ, разпоредбите относно тези мерки не засягат прилагането на членове 107 и 108 от Договора (ДФЕС).

(64) Доколкото целите на настоящия регламент, а именно подобряването на функционирането на вътрешния пазар, чрез установяване на рамка за гарантирането на достъпа на Съюза до сигурни и устойчиви доставки на суровини от критично значение, не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен от държавите членки, а поради обхвата и въздействията му могат да бъдат постигнати само на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки съгласно принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз (ДЕС). В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигане на тази цел,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Глава 1

Общи разпоредби

Член 1

Предмет и цели

1. Общата цел на настоящия регламент е да се подобри функционирането на вътрешния пазар чрез създаване на рамка за гарантиране на ***конкурентоспособни в международен план,*** сигурни***, издръжливи*** и устойчиви доставки на суровини от критично значение ***за Съюза, включително чрез насърчаване на устойчивостта, ефикасността и кръговостта по цялата верига за създаване на стойност***.

2. За да се постигне общата цел, посочена в параграф 1, настоящият регламент цели:

а) укрепване на различните етапи на веригата за създаване на стойност в сектора за стратегически суровини с ***цел*** да се гарантира, че до 2030 г. мощностите на Съюза за всяка стратегическа суровина ще са се увеличили в значителна степен, така че като цяло да се доближат до или да покрият следните сравнителни показатели:

i) мощностите на Съюза за добив дават възможност за добив на рудите, полезните изкопаеми или концентратите, необходими за производството на поне 10 % от годишното потребление на стратегически суровини в Съюза, доколкото запасите на Съюза позволяват това;

ii) мощностите на Съюза за преработка, включително за всички етапи на междинна преработка, дават възможност за производството на поне ***50***% от годишното потребление на стратегически суровини в Съюза; ***до 20 % от новите мощности за преработка на Съюза може да бъдат разработени чрез стратегически партньорства на нововъзникващи пазари и в развиващи се държави;***

iii) мощностите за рециклиране на Съюза, включително за всички междинни етапи на рециклиране, дават възможност за производството на поне +***10 % от обема на мощностите за рециклиране въз основа на базовата линия за 2020 — 2022 г. за всяка стратегическа суровина с цел събиране, сортиране и преработване на поне 45 % от всяка стратегическа суровина, съдържаща се в отпадъците в Съюза, като се вземе предвид техническата и икономическата осъществимост***.

б) диверсификация на вноса в Съюза на стратегически суровини с цел да се гарантира, че до 2030 г. годишното потребление на Съюза на всяка стратегическа суровина на всеки съответен етап на преработка може да разчита на внос от няколко трети държави, нито една от които не осигурява повече от 65 % от годишното потребление на Съюза***, като следва да се отдаде приоритет на намаляването на зависимостта от ненадеждни партньори, които не споделят ценностите на Съюза, зачитането на правата на човека, демокрацията и върховенството на закона***;

в) подобряване на способността на Съюза да наблюдава и намалява свързания с доставките риск за суровините от критично значение ***както в краткосрочен, така и в дългосрочен план, като изцяло се отчита международната конкурентоспособност***;

г) гарантиране на свободното движение на суровините от критично значение и продуктите, съдържащи такива суровини, пуснати на пазара на Съюза, като същевременно се гарантира високо равнище на опазване ***и устойчивост*** на околната среда чрез подобряване на тяхната кръговост***, дълготрайност, ремонтопригодност*** и ***рентабилна наличност в рамките на вътрешния пазар***;

га) насърчаване на разработването и внедряването на заместващи суровини чрез насърчаване на производствени методи за заместване на суровините и изследване и разработване на алтернативни иновативни материали с цел намаляване на отпечатъка на Съюза върху околната среда;

гб) ограничаване на увеличеното търсене на суровини от критично значение в Съюза, включително чрез повишаване на ефективността и въвеждане на заместващи материали по целите вериги за създаване на стойност с цел потребление на по-малко суровини от критично значение в сравнение с прогнозния референтен сценарий в резултат на параграф 4б;

гд) увеличаване на дела на вторичните суровини в потреблението на стратегически суровини в Съюза.

3. Когато въз основа на доклада, посочен в член 42, Комисията заключава, че има вероятност Съюзът да не постигне целите, посочени в параграф 2, тя оценява осъществимостта и пропорционалността на предлагането на мерки или упражняването на правомощията си на равнището на Съюза, за да се гарантира постигането на тези цели.

4. Комисията взема предвид целите и базовите критерии, определени в параграф 2, буква а), точка iii), като съответни приоритети на Съюза ***в цялото относимо право на Съюза, включително*** по смисъла на член 5, параграф 4, буква а), подточка i) от Регламент XX/XXXX [Служба за публикации: да се добави: Регламента за екопроектирането на устойчиви продукти], когато изготвя изискванията за екопроектирането с цел подобряване на следните аспекти на продукта: дълготрайност, повторна употреба, ремонтопригодност, използване на ресурсите или ефективност на ресурсите, възможност за вторично производство и рециклиране, рециклирано съдържание и възможност за оползотворяване на материали.

4а. Веригите за създаване на стойност, създадени и укрепени в резултат на настоящия регламент както в Съюза, така и в трети държави, следва допълнително да се укрепят след 2030 г. Комисията взема това предвид при извършването на преразглеждането, посочено в член 46.

4б. Чрез делегиран акт, приет до [3 месеца след влизането в сила на настоящия регламент] в съответствие с член 36, Комисията предоставя прогнози за годишното потребление на суровини от критично значение до 2050 г., с междинни цели, и ги актуализира най-малко на всеки 4 години. Тези прогнози се основават на технологично моделиране на оптимизацията на разходите „от долу нагоре“ във връзка с входящите потоци и крайните продукти, като се разширяват съществуващите данни и доклади, изготвени от Съвместния изследователски център на Комисията (JRC), и се вземат предвид различни сценарии, включително сценарии за слабо и силно търсене, както и референтен сценарий. Тези прогнози са разбити на равнището на отделните държави членки или на по-ниско равнище и обхващат всички икономически сектори. Това включва суровините от критично значение, вложени в пуснати на пазара на Съюза междинни или крайни продукти, и съответства на целите на Съюза в областта на енергетиката и климата, както и на амбициите, залегнали в [Законодателния акт за пропишленост с нулеви нетни емисии].

Член 2

Определения

За целите на настоящия регламент се прилагат следните определения:

(1) „суровина“ означава вещество в преработено или непреработено състояние, използвано като входящ ресурс за производството на междинни или крайни продукти, с изключение на вещества, използвани предимно като храна, фураж или гориво за изгаряне;

(2) „суровини от критично значение“ означава суровините съгласно определението в член 4;

(3) „стратегически суровини“ означава суровините съгласно определението в член 3;

(4) „верига за създаване на стойност в сектора на суровините“ означава всички дейности и процеси, използвани при проучването, добива, преработката и рециклирането на суровини;

(5) „проучване“ означава всички дейности, насочени към идентифициране и установяване на свойствата на залежите на полезни изкопаеми;

(6) „добив“ означава първичен ***или вторичен*** добив на руди, полезни изкопаеми и растителни продукти от техния първоначален източник ***като основен или като страничен продукт***, включително от подземни залежи на полезни изкопаеми, залежи на полезни изкопаеми под ***и от*** вода, морска вода и дървета;

(7) „мощности за добив на Съюза“ означава съвкупност от максималните годишни производствени количества на осъществявани в Съюза операции по добив на руди, полезни изкопаеми, растителни продукти и концентрати, съдържащи стратегически суровини, включително операции по преработка, които обикновено се извършват на или близо до добивната площадка;

(8) „запаси“ означава всички залежи на полезни изкопаеми, които са икономически изгодни за добив ***в даден пазарен контекст***;

(9) „преработка“ означава всички физически, химически и биологични процеси, включени в преобразуването на суровина от руди, минерали, растителни продукти или отпадъци в чисти метали, сплави или други икономически използваеми форми;

(10) „мощности за преработка на Съюза“ означава съвкупност от максималните годишни производствени количества на операции по преработка на стратегически суровини, с изключение на операции по преработка, които обикновено се извършват на или близо до добивната площадка, разположена в Съюза;

(11) „рециклиране“ означава всяка дейност по оползотворяване ***на отпадъци както преди, така и след употребата***, посредством която отпадъчните материали се преработват в продукти, материали или вещества за първоначалното им предназначение или за други предназначения;

(12) „мощности за рециклиране на Съюза“ означава съвкупност от максималните годишни производствени количества на операции по рециклиране на стратегически суровини, включително сортирането и предварителната обработка на отпадъци***, включително на черна маса,*** и тяхната преработка във вторични суровини, намиращи се в Съюза;

(13) „годишно потребление на стратегически суровини“ означава съвкупност от количеството стратегически суровини, използвани от установени в Съюза предприятия в преработен вид, с изключение на стратегическите суровини, включени в междинни или крайни продукти, пуснати на пазара на Съюза;

(14) „свързан с доставките риск“ означава риск за доставките, изчислен в съответствие с приложение II;

(15) „проект за суровини“ означава всяко планирано съоръжение или планирано значително разширяване на обхвата или промяна на предназначението на съществуващо съоръжение, в което се осъществяват добив, преработка или рециклиране на суровини;

(16) „изкупвач“ означава предприятие, което е сключило договор за изкупуване с организатор на проект;

(17) „договор за изкупуване“ означава всяко договорно споразумение между предприятие и организатор на проект, съдържащо или ангажимент от страна на предприятието да изкупува част от суровините, произведени в рамките на конкретен проект за суровини за определен период от време, или ангажимент от страна на организатора на проекта да предостави на предприятието възможност за това;

(18) „организатор на проект“ означава всяко предприятие или консорциум от предприятия, разработващ(о) проект за суровини;

(19) „процес на издаване на разрешителни“ означава процес, обхващащ всички съответни административни разрешителни за планиране, изграждане и експлоатация на посочените в параграф 5 стратегически проекти, включително разрешителни за строителство, химикали и присъединяване към мрежата, както и екологични оценки и разрешения, когато такива се изискват, и обхващащ всички административни заявления и процедури, от потвърждаването на валидността на заявлението до уведомяването за цялостното решение за резултата от процедурата от страна на отговорния национален компетентен орган, посочен в член 8, параграф 1;

(20) „цялостно решение“ означава решението или съвкупността от решения, взети от органите на държавата членка, с изключение на съдилища или трибунали, с което или които се определя дали даден организатор на проект е упълномощен да изпълни проект за суровини, без да се засягат решения, взети в рамките на административно производство по обжалване;

(21) „общо проучване“ означава проучване на национално или регионално равнище, с изключение на целево проучване;

(22) „целево проучване“ означава подробно изследване на отделен залеж на полезни изкопаеми;

(23) „дълбоки рудни находища“ означава залежи на полезни изкопаеми, които се намират по-дълбоко в земната кора, отколкото конвенционално използваните залежи на руди;

(24) „прогнозна карта“ означава карта, указваща райони, които е вероятно да съдържат залежи на полезни изкопаеми за дадена суровина;

(25) „прекъсване на доставките“ означава неочаквано значително намаляване на наличието на суровина или значително увеличение на цената на суровина ***извън нормалните колебания на пазарните цени***;

(26) „верига на доставките на суровини“ означава всички дейности и процеси по веригата за създаване на стойност в сектора на суровините до момента, в който суровината се използва като входящ продукт за производството на междинни или крайни продукти;

(27) „стратегии за намаляване (на риска)“ означава политиките, разработени от стопански субект за ограничаване на вероятността от прекъсване на доставките до неговата верига на доставките или за намаляване на вредите, причинени от такова прекъсване за неговата стопанска дейност;

(28) „основни оператори на пазара“ означава производители, участващи в добива, преработката или рециклирането на суровини от критично значение, търговци и дистрибутори на суровини от критично значение и дружества надолу по веригата, които използват значителни количества суровини от критично значение;

(29) „стратегически запас“ означава количество от конкретна суровина, под каквато и да е форма, което се съхранява от публичен или частен оператор с оглед на освобождаването му в случай на прекъсване на доставките;

(30) „голямо дружество“ означава всяко дружество, което е имало средно повече от 500 служители и нетен световен оборот от над 150 милиона евро през последната финансова година, за която са изготвени годишни финансови отчети;

(31) „стратегически технологии“ означава технологиите, необходими за екологичния и цифровия преход, както и за отбранителни и ***аеро***космически приложения;

(32) „съвет на директорите“ означава административният или надзорният орган, който отговаря за надзора върху изпълнителното управление на дружеството, или, ако не съществува такъв орган, лицето или лицата, изпълняващи равностойни функции;

(33) „събиране“ означава натрупването на отпадъци, включително предварителното им сортиране и предварителното съхраняване с цел превозването им до съоръжение за третиране на отпадъци;

(34) „третиране“ означава дейностите по оползотворяване или обезвреждане, включително подготовката преди оползотворяването или обезвреждането;

(35) „оползотворяване“ означава всяка дейност, която има като основен резултат използването на отпадъка за полезна цел чрез замяна на други материали, които иначе биха били използвани за изпълнението на конкретна функция, или подготовката на отпадъка да изпълнява тази функция в производствено предприятие или в икономиката като цяло;

(36) „отпадъци от миннодобивни дейности“ означава отпадъци от миннодобивни дейности по смисъла на Директива 2006/21/ЕО;

(37) „съоръжение за отпадъци от миннодобивни дейности“ означава съоръжение за отпадъци по смисъла на Директива 2006/21/ЕО;

(38) „предварителна икономическа оценка“ означава концептуална оценка на ранен етап на потенциалната икономическа жизнеспособност на проект за суровини за оползотворяване на суровини от критично значение от отпадъци от миннодобивни дейности;

(39) „устройство за образна диагностика с магнитен резонанс“ означава неинвазивно медицинско изделие, което използва магнитни полета за създаване на анатомични изображения или всяко друго устройство, което използва магнитни полета за създаване на изображения на вътрешността на обект;

(40) „вятърен генератор“ означава част от вятърна турбина на брега или в морето, която част преобразува механичната енергия на витлото в електрическа енергия;

(41) „промишлен робот“ означава автоматично управляван, препрограмируем, многофункционален манипулатор, програмируем по три или повече оси, който може да бъде стационарен или подвижен, за използване в приложения за промишлена автоматизация;

(42) „моторно превозно средство“ означава всяко превозно средство, получило одобрение на типа за категории M или N по смисъла на Регламент (ЕС) 2018/858;

(43) „леко транспортно средство“ означава всяко колесно превозно средство, което може да бъде задвижвано само с електрически двигател или с комбинация от двигател и човешка сила, включително електрически скутери, електрически велосипеди и превозни средства, получили одобрение на типа за категория L по смисъла на Регламент (ЕС) № 168/2013;

(44) „охлаждащ генератор“ означава част от охладителна система, която генерира температурна разлика, даваща възможност за отвеждане на топлина от помещението или процеса, което или който се охлажда, като се използва електрически цикъл на сгъстяване на парите (парокомпресионен цикъл);

(45) „термопомпа“ означава част от отоплителна система, която генерира температурна разлика, даваща възможност за подаване на топлина към помещението или процеса, което или който се загрява, като се използва електрически парокомпресионен цикъл;

(46) „електрически двигател“ означава устройство, което преобразува входната електрическа енергия в изходна механична енергия и е с номинална мощност, по-голяма или равна на 0,12 kW;

(47) „автоматична перална машина“ означава перална машина, в която зареденото пране се обработва изцяло от пералната машина, без да е необходима намеса на потребителя в нито един момент от изпълнението на програмата;

(48) „барабанна сушилня“ означава уред, в който се сушат текстилни изделия чрез обръщане във въртящ се барабан, през който преминава нагрят въздух;

(49) „микровълнова печка“ означава всеки уред, предназначен за подгряване на храна чрез използването на електромагнитна енергия;

(50) „прахосмукачка“ означава уред, който премахва замърсяване от почистваната повърхност посредством въздушен поток, породен от създаваното вътре в уреда налягане;

(51) „съдомиялна машина“ означава машина, с която се почистват и изплакват съдове за хранене;

(52) „постоянен магнит“ означава магнит, който запазва своя магнетизъм след отстраняването му от външно магнитно поле;

(53) „носител на данни“ означава символ с линеен баркод, двуизмерен символ или друг носител, позволяваща автоматично въвеждане на данни, който може да бъде прочетен от устройство;

(54) „уникален идентификационен код на продукта“ означава уникален низ от символи за разпознаване на продуктите;

(55) „покритие на магнит“ означава слой от материал, използван обикновено за защита на магнити от корозия;

(56) „отделяне“ означава ръчна, механична, химична или металургична обработка, в резултат на която целевите съставки или материали са разграничими като отделен изходящ поток или част от изходящ поток;

(57) „рециклиращо предприятие“ означава всяко физическо или юридическо лице, което извършва рециклиране в разрешено съоръжение;

(58) „предоставяне на пазара“ означава всяка доставка на продукт с цел разпространяване, потребление или използване на пазара на Съюза в процеса на търговска дейност, срещу заплащане или безплатно;

(59) „вид суровина от критично значение“ означава суровина от критично значение, пусната на пазара, която се различава по етапа ѝ на преработка, химичния ѝ състав, географския ѝ произход или използваните производствени методи;

(60) „пускане на пазара“ означава предоставянето на продукта на пазара на Съюза за първи път;

(61) „оценяване на съответствието“ означава процесът на проверка дали са изпълнени изискванията, определени в член 27, 28 или 34;

(62) „Стратегическо партньорство“ означава ангажимент между Съюза и трета държава за увеличаване на сътрудничеството, свързано с веригата за създаване на стойност в сектора на суровините, което е установено чрез необвързващ инструмент, определящ конкретни действия от взаимен интерес. ***Стратегическите партньорства улесняват постигането на полезни резултати за двамата партньори, включително споделянето на знания.***

Глава 2

Суровини от критично значение и стратегически суровини

Член 3

Списък на стратегическите суровини

1. Изброените в приложение I, раздел 1 суровини***, включително суровините, които са страничен продукт от други процеси на добив или рециклиране,*** се считат за стратегически суровини.

2. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 36 за изменение на приложение I, раздел 1***, за да измени настоящия регламент чрез актуализиране на списъка на стратегическите суровини, включително чрез добавяне на суровини към този списък, ако се установят рискове за доставките в резултат на наблюдението и изпитванията при най-неблагоприятни условия, извършени съгласно настоящия регламент***. ***Всяко такова ad hoc актуализиране на списъка на стратегическите суровини не оказва въздействие върху актуализациите, посочени в параграф 3 от настоящия член.***

Измежду оценените суровини актуализираният списък на стратегическите суровини включва суровините, които са оценени най-високо по отношение на стратегическото значение, прогнозирания растеж на търсенето ***и наличието, както*** и трудностите, свързани с увеличаването на производството***, и най-важното — подкрепя общата цел на настоящия регламент, посочена в член 1, параграфи 1 и 2***. Стратегическото значение, прогнозираният растеж на търсенето ***и наличието, както*** и трудността, свързана с увеличаване на производството, се определят в съответствие с приложение I, раздел 2.

3. Комисията преразглежда и при необходимост актуализира списъка на стратегическите суровини до [Служба за публикации: да се добави: ***две*** години след датата на влизане в сила на настоящия Регламент] и на всеки ***две*** години след това. ***Комисията предоставя ясни мотиви за всяка такава актуализация. По искане на съвета, въз основа на наблюдение и изпитвания при най-неблагоприятни условия в съответствие с настоящия регламент, Комисията преразглежда и когато е целесъобразно — актуализира списъка по всяко време, както и тези планирани прегледи.***

3а. Комисията използва прозрачна и ясно определена методология, посочена в приложение I, раздел 2, за оценка на стратегическите суровини, които да бъдат включени в списъка, в това число чрез използване на технически информационни документи, подобно на методиката, прилагана за посочения в член 4 списък на суровините от критично значение.

Член 3а

Стратегически вторични суровини

1. До … [6 месеца от приемането на настоящия регламент] Комисията представя на Европейския парламент и на Съвета списък на стратегическите вторични суровини, включително скрапа от черни метали.

2. При определянето на списъка, посочен в първия параграф, Комисията обръща специално внимание на значението на дадена вторична суровина за екологичния и цифровия преход, както и за отбранителните и космическите приложения, като взема предвид:

а) приноса за запазване на допълнителното потребление на суровини, което иначе е необходимо за стратегически технологии;

б) количеството предотвратени емисии на парникови газове чрез използването на вторични суровини, когато се използват за производството на съответните стратегически технологии, в сравнение с други материали; както и

в) прогнозираното нарастване на търсенето на вторични суровини в световен мащаб.

3. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 36 за изменение на настоящия регламент чрез адаптиране на списъка на стратегическите вторични суровини. Актуализираният списък на стратегическите вторични суровини включва висока стратегическа роля за декарбонизацията и екологичния преход, висок прогнозен растеж на търсенето в световен мащаб, трудности при увеличаването на събирането и оползотворяването в Съюза, висок потенциал за оползотворяване на суровини от критично значение в Съюза.

4. Комисията преразглежда и при необходимост актуализира списъка на стратегическите вторични суровини до … [СП: моля, добавете: две години след датата на влизане в сила на настоящия Регламент] и на всеки две години след това. *[Изм. 3]*

Член 4

Списък на суровините от критично значение

1. Изброените в приложение I, раздел 1 суровини се считат за суровини от критично значение.

2. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 36 за изменение на приложение II, раздел 1 с цел актуализиране на списъка на суровините от критично значение.

Актуализираният списък на суровините от критично значение включва стратегическите суровини, изброени в приложение I, раздел 1, както и всяка друга суровина, която достига или надвишава праговете както за икономическото значение, така и за свързания с доставките риск, посочени в параграф 3. Икономическото значение и свързаният с доставките риск се изчисляват в съответствие с приложение II, раздел 2. ***Комисията обмисля добавянето на допълнителен показател към оценката на критичното значение, който отразява както недостига на материали, така и тяхната енергийна интензивност при производството.***

3. Прагът за свързания с доставките риск е 1, а за икономическото значение е 2,8.

4. Комисията преразглежда и при необходимост актуализира списъка на суровините от критично значение до [Служба за публикации: да се добави: ***две*** години след датата на влизане в сила на настоящия регламент] и на всеки ***две*** години след това. ***Комисията предоставя ясни мотиви за всяка такава актуализация.***

Глава 3

Укрепване на веригата на Съюза за създаване на стойност в сектора на суровините

РАЗДЕЛ 1

СТРАТЕГИЧЕСКИ ПРОЕКТИ

Член 5

Критерии за признаване на стратегически проекти

1. След подаване на заявление от организатора на проекта и в съответствие с процедурата, установена в член 6, Комисията признава за стратегически проекти проектите за суровини, които отговарят на следните критерии:

а) проектът ще допринесе значително за сигурността на доставките на стратегически суровини за Съюза ***чрез изпълнението на един от следните два критерия:***

(i) на всеки етап от веригата за създаване на стойност той допринася значително за доставките на която и да било от стратегическите суровини, посочени в приложение I, раздел I;

(ii) той допринася за доставката на стратегически технологии чрез заместването на която и да е от стратегическите суровини, посочени в приложение I, раздел I, в рамките на веригите за създаване на стойност на тези стратегически технологии, като същевременно се предприемат мерки за постигане на равен или по-нисък екологичен и материален отпечатък в сравнение със заместения материал.

б) проектът е или ще стане технически осъществим в рамките на приемлив период от време и очакваният производствен обем на проекта може да бъде оценен с достатъчно ниво на увереност;

в) проектът ще бъде изпълнен по устойчив начин, по-специално по отношение на наблюдението, предотвратяването и свеждането до минимум на въздействието върху ***социалната сфера,*** околната среда ***и климата, включително, но не само върху водата, въздуха и почвата***, използването на социално отговорни практики, включително зачитане на правата на човека***, правата на коренното население*** и трудовите права, потенциала за качествени работни места и пълноценно участие на местните общности и съответните социални партньори, и използването на прозрачни търговски практики с адекватни политики за съответствие за предотвратяване и свеждане до минимум на рисковете от неблагоприятни въздействия върху правилното функциониране на публичната администрация, включително корупция и подкупи***, посочени в приложение III***; **[Изм. 18]**

г) по отношение на проекти в рамките на Съюза установяването, експлоатацията или представянето на проекта ще има трансгранични ползи извън съответната държава членка, включително за секторите надолу по веригата;

д) по отношение на проекти в трети държави, които са нововъзникващи пазари или развиващи се ***държави***, проектът ще ***включва само проект с единомислещи партньори, ще се управлява съгласно схемата за сертифициране на устойчивостта за суровините, призната от Комисията, и*** ще бъде взаимно изгоден за Съюза и за съответната трета държава чрез добавяне на стойност във въпросната държава ***и чрез допринасяне за развитието на нейната икономика и създаването на съответните отрасли надолу по веригата, включително на местни преработвателни отрасли***.

да) заявленията за статут на стратегически проекти, свързани изключително с преработка или рециклиране, намиращи се в зони, защитени съгласно Директива 92/43/ЕИО на Съвета ([24]) и Директива 2000/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ([25]), не се разглеждат от Комисията за статут на стратегически проекти, освен ако това не е надлежно обосновано.

2. Изпълнението на определените в параграф 1 критерии за признаване се оценява от Комисията в съответствие с елементите и данните, определени в приложение III.

На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 36 за изменение на приложение III с цел адаптиране на елементите и данните, които трябва да се вземат предвид при оценката на изпълнението на посочените в параграф 1 критерии за признаване по отношение на техническия и научния напредък или за отчитане на промените в законодателството на Съюза или международните инструменти, изброени в приложение III, точка 4, или приемането на допълнително законодателство на Съюза или международни инструменти, свързани с изпълнението на критерия, посочен в параграф 1, буква в). ***Организаторът на проекта може да удостовери съответствие с критерия, посочен в параграф 1, буква в), чрез сертифициране в схема или ангажимента за изпълнение на такива схеми към момента на изпълнение на проекта, съгласно приложение III, параграф 5. Комисията информира организаторите на проекти по време на процеса на получаване на разрешение за стратегически проект, както и собствениците на схеми за всеки делегиран акт, приет в съответствие с член 36, в началото на срока за представяне на възражения, определен в член 36, параграф 4. След като делегираният акт влезе в сила, Комисията информира организаторите на проекти и собствениците на схеми и за това.***

3. Признаването на даден проект като стратегически проект не засяга изискванията, приложими по отношение на съответния проект или организатор на проекта съгласно международното право, правото на Съюза или националното право, ***в това число националното право на третидържави.***

([24]) Директива 92/43/ЕИО на Съвета от 21 май 1992 г. за опазване на естествените местообитания и на дивата флора и фауна (ОВ L 206, 22.7.1992 г., стр. 7).

([25]) Директива 2000/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2000 г. за установяване на рамка за действията на Общността в областта на политиката за водите (ОВ L 327, 22.12.2000 г., стр. 1).

За. Когато е уместно, Комисията разглежда осъществимостта на допълнителни инфраструктурни стратегически проекти, които имат потенциала да улеснят и подобрят транспорта и комуникацията, свързани със стратегическите проекти, както и като цяло да допринесат за по-добро регионално и местно развитие и по-голяма социална приемливост на стратегическия проект и социално приобщаване, като същевременно вземат предвид и въпросите, свързани с околната среда.

Член 6

Заявление и признаване

1. Заявленията за признаване на проект за суровини като стратегически проект ***могат*** да се подават до Комисията от организатора на проекта ***по всяко време***. Заявлението включва:

(а) относимите ***и фактически*** данни, свързани с изпълнението на критериите, определени в член 5, параграф 1;

б) класификация на проекта съгласно рамковата класификация на ООН за ресурсите, подкрепена с подходящи данни;

в) график за изпълнението на проекта, включително преглед на разрешителни, необходими за проекта, и състоянието на съответния процес на издаване на разрешителни;

г) план, съдържащ мерки ***за гарантиране на пълноценното участие и активното участие на засегнатите общности,*** включително, когато е целесъобразно, установяване на периодични канали за комуникация с местните ***и регионалните органи***, включително социални партньори ***и местни общности***, провеждане на кампании за повишаване на осведомеността и информиране, установяване на механизми за намаляване на риска и компенсационни механизми, ***като се гарантира, че недоброволното презаселване се използва изключително като крайна мярка***;

д) информация относно контрола на предприятия, участващи в проекта, определена съгласно член 3, параграфи 2 и 3 от Регламент (ЕО) № 139/2004 на Съвета;

е) стопански план за оценка на финансовата жизнеспособност на проекта;

ж) оценка на потенциала на проекта за създаване на качествени работни места и на нуждите на проекта по отношение на квалифицирана работна ръка ***и анализ на недостига на умения, както и многогодишен работен план за разгръщане на усилия*** за повишаване на квалификацията и преквалификация ***с цел преодоляване на този недостиг, ако е налице такъв, и насърчаване на равенството между половете;***

жа) за проекти, включващи добив, план за подобряване на екологичното състояние на обектите след края на експлоатацията с оглед възстановяване на предишното екологично състояние, като се вземе предвид техническата и икономическата осъществимост, както и мерки за насърчаване на обучението и повторното наемане на работници;

жб) ако проектът включва презаселване — план с подробно описание как законните притежатели на права на земевладение ще бъдат идентифицирани и взети под внимание в процеса на оценяване и как ще се осигури справедливост и своевременност на процедурите за компенсация за загуба на активи;

жв) за проекти, включващи добив в зони, защитени съгласно директиви 92/43/ЕИО или 2000/60/ЕО, описание, показващо осезаемата връзка между проекта и обществения интерес;

жг) за проекти, включващи добив, план, съдържащ мерки, с които да се гарантира, че част от добавената стойност ще бъде създадена в по-широкия регион на проекта за добив;

жд) за проекти в трети държави — доказателство, представено от организатора на проекта, че най-малко 40 % от собствеността му е базирана в Съюза или в държавата партньор.

2. Комисията приема актове за изпълнение, с които се установява ***единен*** образец, който да се използва от организаторите на проекти във връзка със заявленията, посочени в параграф 1, ***до [ОВ: да се добави: 6 месеца от влизането в сила на настоящия регламент].*** В образеца може да се указва как да бъде представена информацията, посочена в параграф 1. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по консултиране, посочена в член 37, параграф 2. ***С единния образец се предвижда само информация, необходима за оценка на заявлението. Обхватът на информацията, която се изисква за попълване на единния образец, е разумен.***

3. ***Комисията оценява пълнотата на заявлението в срок от 14 дни от получаването му и информира организатора на проекта дали то е пълно, както и за графика на своята оценка.*** Когато Комисията счита, че предоставената в заявлението информация е непълна, тя предоставя на заявителя възможност да представи допълнителна информация, необходима да попълни своевременно заявлението.

4. ***Когато Комисията е информирала организатора на проекта, че информацията, предоставена в заявлението, е непълна, съгласно параграф 3, тя предава всички документи на заявлението на*** посочения в член 34 Европейски съвет за суровините от критично значение („съветът“). ***В рамките на 30 дни от получаване на документите за подаване на заявлението, съветът*** обсъжда и издава въз основа на справедлив и прозрачен процес становище относно пълнотата на заявлението и относно това дали предложеният проект отговаря на критериите, посочени в член 5, параграф 1.

4а. Комисията предава заявлението на държавата членка, чиято територия е засегната от предложения проект.

4б. При оценката на заявлението Комисията взема предвид всички доказани нарушения на правата на човека или околната среда, извършени през последните 5 години преди подаване на заявлението, както и всички предприети мерки за смекчаване на последиците.

5. ***Всяка*** държава членка, чиято територия е засегната от предложения проект***, може да възрази*** срещу предоставянето на стратегически статут на предложения проект. Съветът за суровините от критично значение ***може да приканикомпетентната държава членка да представи*** основателните причини за своето възражение, така че той да ги обсъди.

По отношение на стратегически проекти в трети държави Комисията споделя полученото заявление с третата държава, чиято територия е засегната от предложения проект. Комисията не одобрява заявлението, преди да получи изричното одобрение на съответната трета държава, ***в съответствие с приложимото международно право и националното право на тази трета държава***.

5а. По отношение на стратегически проекти в трети държави, с които Съюзът е договорил споразумение за стратегическо партньорство, Комисията провежда консултации с органите на тази държава, за да се гарантира бързото изпълнение на проекта.

6. Като взема предвид становището на съвета, посочено в параграф 4, Комисията приема своето решение за признаването на проекта за стратегически проект в рамките на 60 дни ***от потвърждаването на пълнотата на заявлението в съответствие с параграф 3 и*** уведомява заявителя за това.

Решението на Комисията трябва да бъде обосновано, включително, когато е приложимо, при различие със становището на съвета. Комисията споделя мотивите си ***с компетентните органи в съответната държава членка***, съвета ***и Европейския парламент***, както и с организатора на проекта.

7. Комисията може да отдаде приоритет на обработката на заявленията за проекти, по които се осъществява дейност на определени етапи от веригата за създаване на стойност, с цел:

а) да гарантира балансирано представяне на стратегическите проекти при всички стратегически суровини и на всички етапи от веригата за създаване на стойност;

б) да гарантира, че е постигнат напредък по отношение на всички сравнителни показатели, определени в член 1, параграф 2, букви а) и б);

ба) да гарантира, че в съответствие със сравнителните показатели и балансираното представяне в буква а) се дава приоритет на проекти в областта на оползотворяването на материали, минодобивни отпадъци и интегрирано рециклиране, както и на заявления, подадени от МСП.

Комисията отдава приоритет на обработването на заявленията съгласно първа алинея от настоящия параграф, при условие че е спазила сроковете, определени в параграф 6 за всички заявления.

8. Когато Комисията установи, че даден стратегически проект вече не изпълнява критериите, определени в член 5, параграф 1, или когато признаването му се основава на заявление, съдържащо ***измамна*** информация, тя може, като вземе предвид становището на съвета и на отговорния организатор на проекта, да отмени решението, с което на даден проект се предоставя статут на стратегически проект. ***Преди да вземе решение за отмяна на този статут, Комисията предоставя на организатора на проекта основанията за решението за отмяна, на организатора на проекта се предоставя възможността за предоставяне на отговор във връзка с позицията на Комисията и Комисията взема предвид отговора на организатора на проекта.***

Стратегически проект, който вече не се счита за стратегически проект единствено в резултат на актуализиране на списъка на стратегическите суровини, посочен в член 3, продължава да се счита за стратегически проект в продължение на две години след решението за отмяна, посочено в първа алинея от настоящия параграф.

9. Проектите, които повече не са признати за стратегически проекти, губят всички права, свързани с този статут съгласно настоящия регламент.

Член 7

Изпълнение на стратегически проекти

1. Счита се, че стратегическите проекти допринасят за сигурността на доставките на стратегически суровини в Съюза ***в съответствие с целите, посочени в член 1 от настоящия регламент***.

2. По отношение на въздействията върху околната среда, разгледани в член 6, параграф 4 и член 16, параграф 1, буква в) от Директива 92/43/ЕИО, член 4, параграф 7 от Директива 2000/60/ЕО и член 9, параграф 1, буква а) от Директива 2009/147/ЕО, стратегическите проекти в Съюза се считат за проекти от обществен интерес или се счита, че обслужват общественото здраве и безопасност и могат да се разглеждат като проекти с по-висш обществен интерес, при условие че са изпълнени всички условия, посочени в тези директиви.

3. ***В сътрудничество с регионалните и местните органи,*** държавата членка, чиято територия е засегната от стратегически проект, предприема мерки, за да допринесе за неговото навременно и ефективно изпълнение.

4. Съветът за суровините от критично значение периодично обсъжда изпълнението на стратегическите проекти и когато е необходимо, мерките, които могат да бъдат предприети от организатора на проекта или от държавата членка, чиято територия е засегната от стратегически проект, с цел допълнително да се улесни ***прилагането и успешното изпълнение*** на тези стратегически проекти.

5. На всеки две години след датата на признаване на стратегически проект организаторът на проекта представя на ***Комисията*** доклад, съдържащ информация относно най-малко следното:

а) напредъка по изпълнението на проекта, по-специално по отношение на процеса на издаване на разрешителни;

б) когато е уместно, причините за закъснения спрямо графика, посочен в член 6, параграф 1, буква в), и план за справяне с тези закъснения;

в) напредъка по финансирането на проекта, включително информация относно обществената финансова подкрепа;

Комисията представя копие от доклада на съвета, за да се улесни обсъждането, посочено в параграф 4.

6. Съветът може по всяко време да поиска от организаторите на проекта допълнителна информация, която е от значение за изпълнението на стратегическия проект.

7. Организаторът на проекта уведомява Комисията:

а) за промени, ***които съставляват пречка*** пред съответствието на проекта с критериите, определени в член 5, параграф 1;

б) за трайни промени в контрола на предприятията, участващи в проекта, в сравнение с информацията, посочена в член 6, параграф 1, буква д).

8. На Комисията се предоставя правомощието да приема актове за изпълнение, с които се установява образец, който да се използва от организаторите на проекти за докладите, посочени в параграф 5. В образеца може да се указва как да бъде представена информацията, посочена в параграф 5. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по консултиране, посочена в член 37, параграф 2.

С тези актове за изпълнение се предвижда единен образец, за да се обхване цялата информация, която се изисква за доклада. Обхватът на информацията, която се изисква за попълване на единния образец, е разумен.

9. Организаторът на проекта създава и редовно актуализира ***уебсайта на дружеството или*** специален уебсайт за проекта с информация, ***която е от значение за местното население и насърчава общественото приемане*** на стратегическия проект, включително информация относно въздействието върху околната среда ***и*** социалните и икономическите въздействия, както и ползите, свързани със стратегическия проект. Достъпът на обществеността до уебсайта е свободен и е на език или езици, които са лесно разбираеми от местното население.

РАЗДЕЛ 2

ПРОЦЕС НА ИЗДАВАНЕ НА РАЗРЕШИТЕЛНИ

Член 8

Режим за обслужване на едно гише

1. До [СП, моля, въведете дата: 3 месеца след датата на влизане в сила на настоящия регламент] държавите членки определят един национален компетентен орган, който отговаря за улесняването, координирането ***и рационализирането*** на процеса на издаване на разрешителни за проекти за суровини от критично значение и предоставя информация относно елементите, посочени в член 17. ***Без да се засяга скоростта на производството, определеният компетентен орган може да изиска становището и участието на други компетентни органи.***

2. Националният компетентен орган, посочен в параграф 1, е единственото звено за контакт за организатора на проекта в процеса на издаване на разрешителни, водещ до цялостно решение за даден проект за суровини от критично значение, и координира подаването на всички съответни документи и информация. ***Той гарантира своевременното разглеждане на всички въпроси, свързани с процесите на издаване на разрешителни за проектите в областта на суровините от критично значение.***

Системата за обслужване на едно гише определя служител, който да работи по случая, за проектите за суровини от критично значение, на които е предоставен статут на стратегически проекти. Служителят, работещ по случая, изпълнява ролята на единно леснодостъпно звено за контакт и подпомага организатора на проекта да разбере всеки административен въпрос. Той може също да бъде част от друг орган по отношение на различните национални структури на обслужването на едно гише.

3. Отговорностите на националния компетентен орган, посочен в параграф 1, или свързаните с него задачи могат да бъдат делегирани на или изпълнявани от друг орган за конкретен проект за суровини от критично значение, при условие че:

а) посоченият в параграф 1 национален компетентен орган уведомява организатора на проекта за това делегиране;

б) за всеки от проектите за суровини от критично значение отговаря един-единствен орган;

в) един-единствен орган координира подаването на всички съответни документи и информация;

ва) националният компетентен орган, посочен в параграф 1, гарантира, че няма забавяния в резултат на делегирането на задачи.

4. На организаторите на проекти се разрешава да представят всички документи, свързани с процеса на издаване на разрешителни, в електронен вид.

5. В процеса на издаване на разрешителни посоченият в параграф 1 национален компетентен орган взема предвид всички извършени валидни проучвания и разрешителните или разрешенията, издадени за даден проект за суровина от критично значение, преди проектът да е започнал процеса на издаване на разрешителни в съответствие с настоящия член, и не изисква дублиращи се проучвания и разрешителни или разрешения, освен ако се изисква друго съгласно правото на Съюза.

6. Посоченият в параграф 1 национален компетентен орган гарантира, че заявителите имат лесен достъп до информация и опростени процедури за уреждане на спорове по отношение на процеса на издаване на разрешителния и издаването на разрешителни за проекти за суровини от критично значение, включително, когато е приложимо, механизми за алтернативно решаване на спорове.

7. Държавите членки гарантират, че посоченият в параграф 1 национален компетентен орган ***или всеки орган, на който са делегирани задачи съгласно параграф 3,*** разполага с достатъчен брой квалифициран персонал и достатъчни финансови, технически и технологични ресурси, включително за повишаване на квалификацията и за преквалификация, необходими за ефективното изпълнение на задачите му съгласно настоящия регламент.

Когато държавите членки първоначално нямат ресурсите да изпълнят изискванията, посочени в настоящия параграф по отношение на техническите ресурси, Комисията ги предоставя помощ с ресурси, които да помогнат на държавата членка да изпълни тези изисквания.

8. Съветът за суровините от критично значение:

а) периодично обсъжда изпълнението на настоящия раздел и споделя най-добрите практики за ускоряване на процедурите за издаване на разрешителни за проекти за суровини от критично значение, както и за подобряване на ***участието и консултациите*** с обществеността във връзка с тях;

б) когато е приложимо, предлага на Комисията насоки за прилагането на настоящия раздел, които да бъдат взети предвид от националните компетентни органи, посочени в параграф 1.

Член 9

Приоритетен статут на стратегическите проекти

1. С цел да се гарантира ефикасна административна обработка във връзка с процесите на издаване на разрешителни за стратегически проекти в Съюза организаторите на проекти и всички съответни органи***, включително националните органи, посочени в член 8, параграфи 1 и 3, осигуряват възможно най-бързата обработка във връзка с процесите, включително във връзка с контакта между организатора на проекта и който и да било орган, преди заявлението да бъде изцяло попълнено и официално подадено,*** в съответствие с правото на Съюза и с националното право.

2. Без да се засягат задълженията, предвидени в правото на Съюза, на стратегическите проекти в Съюза се предоставя статут с възможно най-високо национално значение, когато такъв статут съществува в националното право, и те се третират по съответния начин в процесите на издаване на разрешителни***, включително разрешителни за строителство, химикали и присъединяване към електроенергийната мрежа, както и екологични оценки и разрешения, когато това се изисква, като се обхващат всички административни заявления и процедури***.

3. Всички процедури за уреждане на спорове, искови производства, жалби и средства за правна защита, свързани с процеса на издаване на разрешителни и издаването на разрешителни за стратегически проекти в Съюза пред национални съдилища, трибунали, състави, включително за посредничество или арбитраж, когато са предвидени в националното право, се третират като спешни, ако и доколкото националното право предвижда такива спешни процедури и при условие че ***строго*** се спазват обичайно приложимите права на защита на физическите лица ***и*** на местните общности. Организаторите на стратегическите проекти участват в тази спешна процедура, когато е приложимо.

Член 10

Времетраене на процеса на издаване на разрешителни

1. Процесът на издаване на разрешителни за стратегически проекти в Съюза не е по-дълъг от:

(а) 24 месеца за стратегически проекти, включващи добив***, с изключение на стратегическите проекти, свързани изключително с тиннодобивните отпадъци, за които процесът на издаване на разрешителни не надвишава 18 месеца;***

б) 12 месеца за стратегически проекти, включващи само преработка или рециклиране.

2. По отношение на стратегически проекти в Съюза, за които процесът на издаване на разрешителни е започнал, преди да им бъде предоставен статут на стратегически проект***, и за разширяване на стратегически проекти, за които вече е било предоставено разрешително,*** продължителността на оставащите стъпки от процеса на издаване на разрешителни след като на проекта е предоставен стратегически статут, като дерогация от параграф 1, не превишава:

а) 21 месеца за стратегически проекти, включващи добив***, с изключение на стратегическите проекти, свързани изключително с тиннодобивните отпадъци, за които процесът на издаване на разрешителни не надвишава 15 месеца;***

б) 9 месеца за стратегически проекти, включващи само преработка или рециклиране.

3. В изключителни случаи, когато естеството, сложността, местоположението или размерът на предложения проект изискват това, посоченият в член 8, параграф 1 национален компетентен орган може да удължи сроковете, посочени в параграф 1, буква а) и параграф 2, буква а), с най-много 3 месеца и сроковете, посочени в параграф 1, буква б) и параграф 2, буква б), с най-много 1 месец, преди изтичането им и въз основа на всеки отделен случай. В този случай посоченият в член 8, параграф 1 национален компетентен орган уведомява писмено организатора на проекта за причините, обосноваващи удължаването, и за датата, на която се очаква да бъде взето цялостното решение.

4. По отношение на стратегически проекти, ***които не включват миннодобивни дейности***, липсата на цялостно решение от страна на посочения в член 8, параграф 1 ***от настоящия регламент*** национален компетентен орган в рамките на приложимите срокове, посочени в параграфи 1 и 2 ***от настоящия регламент***, води до считане на съответното заявление за издаване на разрешителни за одобрено, освен в случаите, когато конкретният проект изисква оценка на въздействието върху околната среда съгласно Директива 92/43/ЕИО на Съвета или директиви 2000/60/ЕО, 2008/98/ЕО, 2009/147/ЕО, 2010/75/ЕС, 2011/92/ЕС или 2012/18/ЕС***. Чрез дерогация от член 4***, ***параграф 6 от Директива 2011/92/ЕС*** се определя дали такава оценка на въздействието върху околната среда е необходима и дали съответните оценки ***се решават и съобщават на организатора на проекта в срок от 30 дни***. **[Изм. 4]**

5. Не по-късно от един месец след получаването на заявлението за издаване на разрешителни, свързано със стратегически проект, посоченият в член 8, параграф 1 национален компетентен орган утвърждава заявлението или, ако организаторът на проекта не е изпратил цялата информация, необходима за обработката на заявлението, изисква от организатора на проекта да подаде пълно заявление в срок от ***30*** дни от това искане***, като подробно описва каква информация липсва***.

Датата на потвърждаване на валидността на заявлението от националния компетентен орган, посочен в член 8, параграф 1, служи за начало на процеса на издаване на разрешителни.

6. Не по-късно от един месец след датата на потвърждаване на валидността на заявлението за издаване на разрешително посоченият в член 8, параграф 1 национален компетентен орган изготвя, в тясно сътрудничество с организатора на проекта и другите заинтересовани органи, подробен график за процеса на издаване на разрешителни. Графикът се публикува от организатора на проекта на уебсайта, посочен в член 7, параграф ***9***.

7. Сроковете, определени в настоящия член, не засягат задълженията, произтичащи от правото на Съюза и от международното право, както и процедурите по административно обжалване и средствата за правна защита пред съд или трибунал.

Сроковете, определени в настоящия член за която и да е от процедурите по издаване на разрешителни, не засягат каквито и да било по-кратки срокове, определени от държавите членки.

Член 11

Екологични оценки и разрешения

1. Когато за даден стратегически проект трябва да бъде извършена оценка на въздействието върху околната среда в съответствие с членове 5—9 от Директива 2011/92/ЕС, съответният организатор на проекта, ***не по-късно от 30 дни след уведомяването за признаването като стратегически проект,*** отправя искане за становище до националния компетентен орган, посочен в член 8, параграф 1, относно обхвата и нивото на изчерпателност на информацията, която ще бъде включена в доклада за оценка на въздействието върху околната среда съгласно член 5, параграф 1 от посочената директива.

Националният компетентен орган, посочен в член 8, параграф 1, гарантира, че становището, посочено в първа алинея, се издава във възможно най-кратък срок и в рамките на период, който не надвишава ***20*** дни от датата, на която организаторът на проекта е подал искането си. ***Националният компетентен орган се стреми да рационализира процеса и да насочва организатора на проекта през целия процес.***

Комисията публикува общи насоки за компетентните национални органи съгласно настоящия параграф.

2. В случай на стратегически проекти, за които задължението за извършване на оценки на въздействието върху околната среда произтича едновременно от Директива 92/43/ЕИО на Съвета, директиви 2000/60/ЕО, 2008/98/ЕО, 2009/147/ЕО, 2010/75/ЕС, 2011/92/ЕС или 2012/18/ЕС на Европейския парламент и на Съвета, националният компетентен орган, посочен в член 8, параграф 1, гарантира, че се прилага координирана или съвместна процедура, отговаряща на ***всички изисквания*** на това законодателство на Съюза***, независимо от избора на процедура от организатора на проекта***.

В рамките на координираната процедура, посочена в първа алинея, националният компетентен орган, посочен в член 8, параграф 1, координира ***и рационализира*** различните индивидуални оценки на въздействието върху околната среда на конкретен проект, изисквани в съответното законодателство на Съюза.

В рамките на съвместната процедура, посочена в първа алинея, националният компетентен орган, посочен в член 8, параграф 1, предвижда единна оценка на въздействието върху околната среда на конкретен проект, изисквана в съответното законодателство на Съюза.

3. Националният компетентен орган, посочен в член 8, параграф 1, гарантира, че съответните органи издават обоснованото заключение, посочено в член 1, параграф 2, буква ж), подточка iv) от Директива 2011/92/ЕС, относно оценката на въздействието върху околната среда на даден стратегически проект в срок от ***80 дни*** след получаване на цялата необходима информация, събрана съгласно членове 5, 6 и 7 от посочената директива, и след приключване на консултациите, посочени в членове 6 и 7 от посочената директива.

3а. В изключителни случаи, когато естеството, сложността, местоположението или размерът на предложения проект налагат това, националният компетентен орган, посочен в член 8, параграф 1, може да удължи срока, посочен в параграф 3 от настоящия регламент най-много с 30 дни преди изтичането му и като разглежда всеки случай поотделно. В такъв случай посоченият в член 8, параграф 1 национален компетентен орган уведомява писмено организатора на проекта за причините, налагащи удължаването, и за датата, на която се очаква да бъде взето обоснованото заключение.

4. Срокът за консултации със заинтересованата общественост във връзка с доклада за оценка на въздействието върху околната среда, посочен в член 5, параграф 1 от Директива 2011/92/ЕС, не може да бъде по-дълъг от ***80 дни и по-кратък от 40 дни*** в случай на стратегически проекти.

4а. По отношение на стратегическите проекти при липса на обосновано заключение от компетентния орган, посочен в член 8, параграф 1, в рамките на приложимите срокове, посочени в параграф 3 от настоящия член, организаторът на проекта може да подаде жалба в съответния съд, която да доведе до глоба или временно съдебно разпореждане.

5. Параграф 1 от настоящия член не се прилага за процеса на издаване на разрешителни за стратегически проекти, които са започнали процеса на издаване на разрешителни, преди да получат статут на стратегически проект.

Параграфи 2—4 от настоящия член се прилагат за процеса на издаване на разрешителни за стратегически проекти, които са започнали процеса на издаване на разрешителни, преди да получат статут на стратегически проект, само доколкото стъпките, посочени в тези параграфи, все още не са завършени.

Член 12

Планиране

1. Държавите членки гарантират, че националните, регионалните и местните органи, отговарящи за изготвянето на планове, включително планове за зониране, планове за териториално устройство и планове за земеползване, включват в тези планове, когато е целесъобразно, разпоредби за разработването на проекти за суровини от критично значение ***в тясно сътрудничество помежду си***. Предимство се дава на изкуствени и застроени повърхности, промишлени обекти, изоставени промишлени терени, ***действащи или изоставени мини*** и, когато е целесъобразно, ***минерални залежи, проверени от геоложко проучване на държава членка***.

2. Когато плановете, включващи разпоредби за разработване на проекти за суровини от критично значение, подлежат на оценка съгласно Директива 2001/42/ЕО и съгласно член 6 от Директива 92/43/ЕИО, тези оценки се комбинират. ***Когато е приложимо,*** в рамките на тази комбинирана оценка се разглежда и въздействието върху потенциално засегнатите водни обекти и се проверява дали планът би довел до влошаване на състоянието или потенциала, посочени в член 4 от Директива 2000/60/ЕО, или потенциално би възпрепятствал постигането на добро състояние или добър потенциал на даден водоем. Когато от съответните държави членки се изисква да оценят въздействието на съществуващи и бъдещи дейности върху морската среда, включително взаимодействията суша — море, както е посочено в член 4 от Директива 2014/89/ЕС, тези въздействия също се обхващат от комбинираната оценка***, като същевременно се поддържа същият стандарт за качество. Когато съгласно настоящия член е необходима оценка в съответствие с член 4 от Директива 2000/60/ЕО или член 4 от Директива 2014/89/ЕС, тя се извършва по такъв начин, че да не води до удължаване на сроковете, посочени в член 10, параграфи 1 и 2 и член 11, параграф 3 от настоящия регламент.***

Член 13

Приложимост на конвенциите на ИКЕ на ООН

1. С разпоредбите, определени в настоящия регламент, не се засягат задълженията по ▌Конвенцията на Икономическата комисия за Европа на ООН (ИКЕ на ООН) за достъпа до информация, участието на обществеността в процеса на вземането на решения и достъпа до правосъдие по въпроси на околната среда, подписана в Орхус на 25 юни 1998 г., и по Конвенцията на ИКЕ на ООН за оценка на въздействието върху околната среда в трансграничен контекст, подписана в Еспо на 25 февруари 1991 г.

2. До всички решения, приети съгласно настоящия раздел, се осигурява публичен достъп ***по лесноразбираем начин и всички решения относно един и същ проект са достъпни на един и същ уебсайт***.

РАЗДЕЛ 3

ОТКЛЮЧВАЩИ УСЛОВИЯ

Член 14

Ускорено прилагане

1. Комисията и държавите членки***, както и съответните местни и регионални органи*** предприемат дейности за ускоряване и улесняване на частни инвестиции в стратегически проекти. ***За да се осигури последователно снабдяване в рамките на Съюза, държавите членки, в съответствие с*** член 107 и член 108 от ДФЕС, ***разглеждат*** възможността за предоставяне и координиране на подкрепа за стратегически проекти, които са изправени пред трудности при достъпа до финансиране, ***както и за стартиращи предприятия, осъществяващи дейност на конкретни етапи от веригата за създаване на стойност, с цел подпомагане на развитието и насърчаване на иновативна екосистема и най-широк спектър от технологии в тази област. Комисията и държавите членки се въздържат от дейности, които изместват частните инвестиции.***

2. ***Комисията и държавите членки, включително регионалните и местните органи, когато е целесъобразно,*** предоставят административна подкрепа на стратегическите проекти, за да улеснят тяхното бързо и ефективно изпълнение, включително чрез:

а) оказване на помощ за осигуряване на съответствие с приложимите административни задължения и задължения за докладване;

б) оказване на помощ на организаторите на проекти за допълнително повишаване на ***своевременното участие и консултациите с*** обществеността относно проекта, ***включително чрез спазване на препоръки и най-добри практики, споделени от съвета, когато е необходимо***;

ба) актуализации на предвидимите и ad hoc административните забавяния за организаторите на проекти по отношение на процеса на издаване на разрешителни и приведените съображения, като същевременно се гарантира редовна, своевременна и ясна комуникация;

бб) програмите за начално финансиране, специфични за суровините, в резултат на академиите за промишленост с нулеви нетни емисии [до Службата за публикации: моля, въведете тук препратка към Законодателния акт за промишленост с нулеви нетни емисии].

2а. Комисията може да адресира становище до държавите членки относно постигането на съответствие на прилагането на национално равнище с целите, определени в член 1, параграф 2.

Член 15

Координиране на финансирането

1. По искане на организатор на стратегически проект постоянната подгрупа, посочена в член 35, параграф 6, буква а), обсъжда и провежда консултации как може да бъде завършено финансирането на дадения проект ***и издава препоръки относно бъдещи ресурси и инструменти за финансиране,*** като взема предвид вече осигуреното финансиране и отчита най-малко следните елементи:

а) допълнителни частни източници на финансиране***, както и подкрепа чрез ресурси от групата на Европейската инвестиционна банка или други международни финансови институции, включително Европейската банка за възстановяване и развитие, със специален акцент върху инициативата Global Gateway за стратегически проекти извън Съюза***;

б) съществуващи инструменти и програми на държавите членки, включително от ***агенции за експортно кредитиране***, национални насърчителни банки и институции;

в) съответни програми за отпускане на средства и финансиране от Съюза.

1а. До … [18 месеца след влизане в сила на настоящия регламент] и всяка година след това Комисията, подпомагана от постоянната подгрупа, посочена в член 35, параграф 6, буква а), представя доклад на Европейския парламент, на Съвета и на Комисията. В доклада се описват пречките пред достъпа до финансиране и препоръки за улесняване на достъпа до финансиране за стратегически проекти, включително чрез Европейската инвестиционна банка и Европейската банка за възстановяване и развитие.

Член 16

Улесняване на сключването на договори за изкупуване

1. Комисията установява система за улесняване на сключването на договори за изкупуване, свързани със стратегически проекти, в съответствие с правилата в областта на конкуренцията.

2. Системата, посочена в параграф 1, позволява на потенциалните изкупвачи да подават оферти, като посочват:

а) обема и качеството на стратегическите суровини, които възнамеряват да закупят;

б) предвидената цена или ценови диапазон;

в) предвидената продължителност на договора за изкупуване.

3. Системата, посочена в параграф 1, позволява на организаторите на стратегически проекти да подават предложения, като посочват:

а) количеството и качеството на стратегическите суровини, за които се стремят да сключат договори за изкупуване;

б) предвидената цена или ценови диапазон, на която или който са склонни да продават;

в) предвидената продължителност на договора за изкупуване.

4. Въз основа на офертите и предложенията, получени в съответствие с параграфи 2 и 3, Комисията свързва организаторите на стратегически проекти с потенциални изкупвачи, които са подходящи за техния проект.

4а. Системата е достъпна за организаторите на проекти, когато даден стратегически проект все още не е получил разрешително, но е в напреднал етап от кандидатстването за разрешение от националния компетентен орган, посочен в член 8, параграф 1.

Член 17

Достъп по интернет до административна информация

1. Държавите членки предоставят по интернет и по централизиран и леснодостъпен начин следната информация относно административните процеси, свързани с проекти за суровини от критично значение:

а) процеса на издаване на разрешителни ***и свързаните с това административни процедури, необходими за получаването на разрешително***;

б) финансови и инвестиционни услуги;

в) възможности за финансиране на равнището на Съюза или на държавите членки;

г) делови услуги, включително, но не само, деклариране на корпоративен данък, местни данъчни закони, трудово право.

1а. Комисията предоставя по централизиран и леснодостъпен начин информация относно административните процеси, свързани с получаването на статута на стратегически проекти онлайн.

РАЗДЕЛ 4

ПРОУЧВАНЕ

Член 18

Национални програми за проучване

1. Всяка държава членка изготвя национална програма за общо проучване, насочена към суровини от критично значение. Всяка държава членка изготвя първата такава програма до [Служба за публикации: да се добави: една година от датата на влизане в сила на настоящия регламент]. Националните програми се преразглеждат и ***актуализират в цифров вид с данните, включени в други проучвателни кампании за публикуване на всеки три години***.

2. Националните програми за проучване, посочени в параграф 1, включват мерки за увеличаване на наличната информация относно залежите на суровини от критично значение в Съюза, включително относно дълбоките рудни находища. Те включват, ако е целесъобразно, следните мерки:

а) картографиране на полезните изкопаеми в подходящ мащаб***, включително потенциала на съществуващите хвостохранилища***;

б) кампании за вземане на геохимични проби, включително за установяване на химичния състав на почви, утайки и скали;

в) геонаучни проучвания, като например геофизични проучвания;

г) обработване на данните, събрани чрез общо проучване, включително чрез разработване на прогнозни карти;

д) преработване на съществуващи геонаучни данни от наблюдения с цел проверка за неидентифицирани залежи на полезни изкопаеми, съдържащи суровини от критично значение***, и носещи метали, които може да съдържат суровини от критично значение***.

3. Държавите членки съобщават на Комисията своите ***проекти*** на национални програми, посочени в параграф 1. ***Комисията може да издава становище относно обхвата и формата на техните програми за проучване, за да се гарантира наличието на рационализиран подход на Съюза. Комисията може също така да оказва помощ на държавите членки при създаването и изпълнението на техните национални програми за проучване чрез технически, цифрови и технологични ресурси.***

Държавите членки съобщават на Комисията финализираните национални програми, посочени в параграф 1 от настоящия член. След това Комисията препраща тези програми на съвета, така че те да могат да бъдат обсъдени в рамките на подгрупата, посочена в член 35, параграф 6, буква д).

4. Държавите членки предоставят информация относно напредъка при прилагането на мерките, включени в техните национални програми, като част от доклада, посочен в член 43.

5. Държавите членки предоставят ***актуализирана*** информация за своите залежи на полезни изкопаеми, съдържащи суровини от критично значение, събрана чрез мерките, предвидени в националните програми, посочени в параграф 1, ***при обосновано искане от академичните среди, националните компетентни органи, Съюза или националните, регионалните и местните агенции, националните геоложки институти или служби***. Тази информация включва, където е приложимо, класификацията на идентифицираните залежи, като се използва Рамковата класификация на ООН за ресурсите.

Комисията е оправомощена да приема актове за изпълнение, с които се установява образец за предоставяне на информацията, посочена в първата алинея. В образеца може да се указва как да бъде изразена информацията, посочена в първата алинея. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по консултиране, посочена в член 37, параграф 2.

6. Като взема предвид съществуващото сътрудничество в областта на общото проучване, постоянната подгрупа, посочена в член 35, параграф 6, буква б), обсъжда националните програми, посочени в параграф 1, и тяхното изпълнение, включително най-малко:

а) потенциала за сътрудничество, включително в областта на проучването на трансгранични залежи на полезни изкопаеми и общи геоложки образувания;

б) най-добрите практики, свързани с мерките, изброени в параграф 2;

в) ***интегрирането на*** резултатите от националните програми, посочени в параграф 1, ***в инфраструктурата за пространствени данни, посочена в Директива 2007/2/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ([26]), и за да се направи тази инфраструктура за пространствени данни достъпна за всички национални компетентни органи за увеличаване на споделянето на данни***.

6а. Държавите членки подкрепят технологичната зрялост на технологиите за проучване за дълбоки и сложни находища на суровини от критично значение, най-малко чрез включването на подкрепящи действия за тази цел в националните програми за научни изследвания и иновации, като същевременно свеждат до минимум въздействието на тези технологии върху околната среда.

([26]) Директива 2007/2/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 14 март 2007 г. за създаване на инфраструктура за пространствена информация в Европейската общност (INSPIRE) (ОВ L 108, 25.4.2007 г., стр. 1).

Глава 4

Наблюдение и ограничаване на риска

Член 19

Наблюдение и изпитване при най-неблагоприятни условия

1. Комисията осъществява наблюдение върху свързания с доставките риск за суровините от критично значение. Това наблюдение обхваща развитието поне на следните параметри:

(а) търговски потоци;

б) търсене и предлагане;

в) концентрация на предлагането;

г) производство в Съюза и в световен мащаб и производствени мощности на различните етапи от веригата за създаване на стойност;

га) нестабилност на цените;

гб) затруднения във връзка с разрешителните;

гв) капацитет за рециклиране на стратегически суровини в Съюза и в световен мащаб;

гг) геополитически събития, кризи, свързани с правата на човека, и предизвикателства пред Съюза в областта на сигурността.

2. Националните органи, участващи в постоянната подгрупа, посочена в член 35, параграф 6, буква в), подпомагат Комисията при наблюдението, посочено в параграф 1, като:

а) споделят всяка информация, с която разполагат, относно развитието на параметрите, изброени в параграф 1, включително информацията, посочена в член 20;

б) събират информация, в координация с Комисията и другите участващи органи, относно развитието на параметрите, изброени в параграф 1, включително информацията, посочена в член 20***, без да се засяга приложимото право в областта на конкуренцията и антитръстовото законодателство***;

в) предоставят анализ на свързаните с доставките рискове за суровините от критично значение с оглед на разработването на параметрите, изброени в параграф 1.

3. Комисията, в сътрудничество с националните органи, участващи в постоянната подгрупа, посочена в член 35, параграф 6, буква в), гарантира извършването на изпитване при най-неблагоприятни условия за всяка верига на доставки на суровини от ***критично значение*** поне на всеки ***две*** години ***или ако в резултат на наблюдението, посочено в параграф 1, бъдат открити свързани с доставките рискове***. За тази цел постоянната подгрупа, посочена в член 35, параграф 6, буква в), координира и разпределя провеждането на изпитвания при най-неблагоприятни условия за различните суровини ***от критично значение*** от различните участващи органи.

Изпитванията при най-неблагоприятни условия, посочени в първа алинея, се състоят от оценка на уязвимостта на веригата на доставки на Съюза на съответната суровина ***от критично значение*** към прекъсвания на доставките чрез определяне на въздействието на различни сценарии, които може да предизвикат такива прекъсвания, и на техните потенциални последици, като се вземат предвид най-малко следните елементи:

а) мястото на добиване, преработване или рециклиране на съответната суровина;

б) възможностите на стопанските субекти по веригата за създаване на стойност, както и структурата на пазара;

в) фактори, които могат да повлияят на предлагането, включително, но не само, геополитическата ситуация, ***търговските спорове, включително действията на икономическа принуда,*** логистиката, енергоснабдяването, работната ръка или природните бедствия;

г) наличието ***и способността за бързо диверсифициране*** на източниците на доставки, замяна на материали ***или намаляване на търсенето чрез повишаване на ефективността***;

д) потребителите на съответните суровини по веригата за създаване на стойност и техният пазарен дял на търсенето, като се обръща специално внимание на производството на технологии, които са от значение за прехода към зелена икономика и цифровия преход, както и за отбранителните и ***авиокосмическите*** приложения.

4. ***При обосновано искане от академичните среди, националните компетентни органи, Съюза или националните, регионалните и местните агенции, националните геоложки институти или служби,*** Комисията предоставя информация, съдържаща:

а) наличната информация за развитието на параметрите, посочени в параграф 1;

б) изчисляване на свързания с доставките риск за суровини от критично значение с оглед на информацията, посочена в буква а);

в) резултатите от изпитванията при най-неблагоприятни условия, посочени в параграф 3;

г) когато е целесъобразно, предложение за подходящи стратегии за намаляване на свързания с доставките риск.

Ако има разумни основания да се предполага, че предоставянето на информацията, посочена в първа алинея от настоящия параграф, на някой от участниците, посочени в тази първа алинея, би довело до неблагоприятни геополитически последици, Комисията може да откаже да предостави информацията на някой от тези участници, като разглежда всеки случай поотделно.

5. Когато въз основа на информацията, събрана съгласно параграфи 1, 2 и 3, Комисията счита, че са налице ясни признаци за риск от прекъсване на доставките, Комисията предупреждава държавите членки, съвета***, Европейския парламент*** и управителните органи на Съюза за механизмите за бдителност при кризи или за управление на кризи, чието приложно поле обхваща съответните суровини от критично значение или стратегически суровини.

5а. Големите дружества, които произвеждат стратегически технологии, като използват стратегически суровини, предприемат подходящи мерки за управление и намаляване на риска по отношение на своите вериги на доставки на суровини от критично значение и ги споделят със своя съвет на директорите редовно, както и ad hoc, ако е необходимо.

Член 20

Задължения за предоставяне на информация за наблюдението

1. Като част от доклада, посочен в член 43, държавите членки предоставят на Комисията информация за всеки нов или съществуващ проект за суровини на тяхна територия, който е от значение по отношение на член 19, параграф 1, буква г), включително класификация на новите проекти в съответствие с Рамковата класификация на ООН за ресурсите.

Държавата членка, предоставяща информация в съответствие с първа алинея от настоящия параграф, получава тази информация изключително от данните, предоставени в заявлението за издаване на разрешение. Всяка информация, предоставена съгласно първа алинея от настоящия параграф, се третира в съответствие с член 44.

2. Държавите членки определят ***големите дружества, работещи*** по веригата за създаване на стойност в сектора на суровините от критично значение, установени на тяхна територия, и:

а) осъществяват наблюдение върху техните дейности чрез редовни и пропорционални проучвания с цел събиране на информация, необходима за задачите по наблюдение, посочени в член 19. ***От големите дружества, определени съгласно настоящия параграф, се изисква само да предоставят информация, която събират като част от вече съществуващи задължения за наблюдение или изпитване при най-неблагоприятни условия, доколкото такава информация вече е налична. От големите дружества не се изисква да предоставят данни, които включват бизнес риск. Държавите членки гарантират, че тази информация се третира съгласно член 44;***

б) предоставят информация за резултатите от тези проучвания като част от доклада, посочен в член 43;

в) незабавно уведомяват Комисията за важни събития, които може да възпрепятстват редовното изпълнение на дейностите на определените големи дружества.

3. Държавите членки предават данните, събрани съгласно параграф 2, букви а) и б) от настоящия член, на националните статистически органи и на Евростат за целите на съставянето на статистика в съответствие с Регламент (ЕО) № 223/2009 на Европейския парламент и на Съвета. Държавите членки определят националния орган, който отговаря за предаването на данните на националните статистически служби и на Евростат.

3а. Държавите членки, след провеждане на консултации със съответните заинтересовани страни по веригата за създаване на стойност в сектора на суровините от критично значение, разработват единен образец, който да се попълва от големите дружества, за да отговорят на проучванията, посочени в параграф 2, буква а). В единния образец може да се указва как да бъде формулирана информацията, посочена в параграф 2, буква а). Обхватът на информацията, която се изисква за попълване на единния образец, е разумен.

Член 21

Докладване на стратегически запаси

1. Държавите членки подават до Комисията информация относно състоянието на стратегическите си запаси от стратегически суровини като част от доклада, посочен в член 43.

2. Информацията, посочена в параграф 1, обхваща запаси, държани от всички публични органи, публични дружества или стопански субекти, натоварени от дадена държава членка да натрупват ***или управляват*** стратегически запаси от нейно име, и включва най-малко описание на:

а) нивото на наличните запаси за всяка стратегическа суровина, измерено както в тонове, така и като процент от годишното национално потребление на съответните материали, а също и химическата форма и чистотата на запасите от материали;

б) изменението на нивото на наличните запаси за всяка стратегическа суровина през предходните 5 години;

в) всички правила или процедури, приложими за пускането в обращение, разпределянето и разпространението на стратегическите запаси.

3. Докладът може да включва и информация за стратегическите запаси от суровини от критично значение и други суровини.

Член 22

Наблюдение на *стратегически запаси*

1. До [Служба за публикации: да се добави: 2 години след датата на влизане в сила на настоящия регламент] и на всеки 2 години след това Комисията, въз основа на информацията, получена съгласно член 21, параграф 1, споделя със съвета ***и с Европейския парламент:***

а) ***информация за*** общото ниво на запасите на Съюза за всяка стратегическа суровина;

б) информация за потенциалната трансгранична достъпност на стратегическите запаси с оглед на правилата или процедурите за тяхното пускане в обращение, разпределяне и разпространение.

2. ***Постоянната подгрупа на*** съвета, ***посочена в член 35, параграф 6, буква г), определя*** безопасен праг на запасите на Съюза от стратегически суровини. ***Безопасният праг:***

а) се изразява като количеството, необходимо за покриване на определен брой дни от среднодневен нетен внос в случай на прекъсване на доставките, изчислено въз основа на размера на вноса през предходната календарна година;

▌

в) е пропорционален на свързания с доставките риск и на икономическото значение, отнасящи се за съответната стратегическа суровина.

3. Комисията, като взема предвид мненията на съвета, издава, ***когато е целесъобразно,*** становища, адресирани до държавите членки:

а) за увеличаване на нивото на стратегическите запаси, като се вземат предвид сравнението, посочено в параграф 1, буква б), относителното разпределение на съществуващите запаси между държавите членки и потреблението на стратегически суровини от стопанските субекти на съответните територии на държавите членки;

б) за изменение или координиране на правилата или процедурите за пускането в обращение, разпределянето и разпространението на стратегическите запаси с цел подобряване на потенциалната трансгранична достъпност, по-конкретно, когато това е необходимо за производството на стратегически технологии.

4. При изготвянето на становищата, посочени в параграф 3, ***Комисията и*** съветът отдават особено значение на необходимостта да се поддържат стимулите за частните оператори, които разчитат на стратегически суровини като ресурси, да създават собствени запаси или да предприемат други мерки за управление на излагането си на свързани с доставките рискове.

5. Държавите членки предоставят информация за това дали и как са приложили или възнамеряват да приложат становищата, посочени в параграф 3, като част от доклада, посочен в член 43.

6. Преди участието на поне две държави членки в международни или многостранни форуми в областта на стратегическите запаси за стратегически суровини Комисията осигурява предварителна координация или между съответните държави членки и Комисията, или чрез специално заседание на съвета.

7. Събраните данни за наличните запаси на Съюза се предоставят от Комисията на управителните органи на Съюза, отговарящи за механизмите за бдителност при кризи или за управление на кризи, които обхващат съответните стратегически суровини.

Член 24

Съвместно закупуване

1. Комисията създава и управлява система за обединяване на търсенето на заинтересованите предприятия, употребяващи стратегически суровини, установени в Съюза, и на органите на държавите членки, отговарящи за стратегическите запаси, и за търсене на предложения от доставчици, които да отговарят на това обединено търсене. Това обхваща както непреработените, така и преработените стратегически суровини.

2. При създаването и управлението на системата, посочена в параграф 1, Комисията ***избира стратегическите суровини и етапите от преработката, за които може да се използва системата, като взема предвид относителния свързан с доставките риск за различни стратегически суровини и възможностите за натрупване на стратегически запаси, свързани с тези материали, въз основа на информацията, събрана съгласно членове 21 и 22.***

Комисията може също така да определи минимални количества от търсения материал, ***без да се засяга способността на МСП*** да участват в системата, като взема предвид***съвкупните нужди на МСП,*** очаквания брой заинтересовани участници и необходимостта да се осигури управляем брой участници.

3. Участието в системата, посочена в параграф ***1***, е открито и прозрачно за всички заинтересовани предприятия, установени в Съюза, както и за органите на държавите членки. Участието на държави членки или други национални субекти, за които се прилагат директиви 2014/24/ЕС или 2014/25/ЕС относно възлагането на обществени поръчки, е възможно само в случаите, когато това участие е съвместимо с тези директиви.

4. Предприятията от Съюза и органите на държавите членки, участващи в системата, посочена в параграф 1, могат по прозрачен начин да договарят закупуването съвместно, включително цените или други условия на споразумението за закупуване, или да използват съвместно закупуване, за да постигнат по-добри условия с доставчиците си или да предотвратят недостиг. Участващите предприятия от Съюза и органите на държавите членки спазват правото на Съюза, включително конкурентното право на Съюза.

5. Субектите се изключват от участие като доставчици, в обединяването на търсенето и съвместното закупуване, или като доставчици на услуги, ако са:

а) обхванати от ограничителни мерки на Съюза, приети съгласно член 215 от ДФЕС;

б) пряко или непряко собственост на или под контрола на физически или юридически лица, образувания или органи, спрямо които се прилагат такива ограничителни мерки на Съюза, или действат от тяхно име или по тяхно указание.

6. Чрез дерогация от член 176 от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 Комисията може да сключи договор за необходимите услуги чрез процедура за възлагане на поръчки съгласно Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 с установен в Съюза субект, който действа като доставчик на услуги за създаване и управление на системата по параграф 1. Не се допуска избраният доставчик на услуги да е в конфликт на интереси.

7. Комисията определя в договора за услуги задачите, които доставчикът на услуги трябва да изпълни, включително разпределяне на търсенето, разпределяне на правата на достъп за предлагането, регистрация и проверка на всички участници, публикуване и докладване на дейностите, както и всяка друга задача, необходима за създаването и управлението на системата. В договора за услуги са определени и практическите аспекти на дейността на доставчика на услуги, включително използването на информационнотехнологичния инструмент, мерките за сигурност, валутата или валутите, режима на плащане и отговорностите.

8. Договорът за услуги с доставчика на услуги запазва за Комисията правото да го наблюдава и одитира. За тази цел Комисията има пълен достъп до информацията, съхранявана от доставчика на услуги по отношение на договора. Всички сървъри и информация се разполагат физически и се съхраняват на територията на Съюза.

9. В договора за услуги с избрания доставчик на услуги се определя собствеността върху информацията, получавана от доставчика на услуги, и се предвижда евентуалното прехвърляне на тази информация на Комисията при прекратяването или изтичането на срока на договора за услуги.

Глава 5

Устойчивост

РАЗДЕЛ 1

КРЪГОВОСТ

Член 25

Национални мерки относно кръговостта

1. До [Служба за публикации: да се добави: ***24 месеца*** от датата на влизане в сила на настоящия регламент] всяка държава членка приема и изпълнява национални програми, ***които могат да включват трансгранични действия и сътрудничество в рамките на Европейското икономическо пространство***, съдържащи ***подходящи*** мерки, предназначени за:

-а) намаляване на увеличеното търсене на суровини от критично значение, за да се постигне сравнителният показател, посочен в член 1, параграф 2, буква гб);

а) увеличаване на събирането, ***сортирането и обработването*** на отпадъци, ***метален скрап и излезли от употреба продукти*** с висок потенциал за оползотворяване на суровини от критично значение, както и на потенциала за ***повторна употреба и поправка в съответствие с член 4 от Директива 2008/98/ЕО***, и гарантиране на тяхното въвеждане в съответната система за рециклиране с цел максимално увеличаване на ***продължителността на жизнения цикъл на продуктите и*** наличността и качеството на рециклируемия материал, като ресурс за съоръженията за рециклиране на суровини от критично значение ***в съответствие с правото на Съюза, по-специално в областта на околната среда и общественото здраве***;

б) увеличаване на ***предотвратяването на образуването на отпадъци***, повторната употреба, ***поправката, обновяването, вторичното производство и промяната на предназначението*** на продукти и съставки с висок потенциал за оползотворяване на суровини от критично значение;

в) увеличаване на използването на вторични суровини от критично значение, ***които могат да се използват вместо или заедно с първични суровини от критично значение, включително материали, произхождащи от метален скрап и излезли от употреба продукти, и насърчаване на обновяването на продукти,*** включително, когато е целесъобразно, чрез вземане под внимание на рециклираното съдържание в критериите за възлагане, свързани с обществените поръчки, ***или чрез облагане на финансови стимули за използването на такива материали;***

ва) увеличаване на ефективното използване на суровини от критично значение по цялата верига за създаване на стойност;

г) увеличаване на технологичната зрялост на технологиите за рециклиране на суровини от критично значение и насърчаване на ефективността на материалите и заместването на суровини от критично значение в приложенията, ***като същевременно се вземат предвид производителността и функционалността***, най-малко чрез включване на подкрепящи действия за тази цел в националните програми за научни изследвания и иновации;

д) гарантиране, че нейната работна ръка разполага с уменията, необходими за подпомагане на кръговостта на веригата за създаване на стойност в сектора на суровините от критично значение ***чрез насърчаване на мерки за развиване на умения, повишаване на квалификацията и преквалификация на работниците***;

да) увеличаване на възможностите за оползотворяване на суровините от критично значение, получени от продукти чрез промени в проектирането на тези продукти или увеличаване на тяхната рециклируемост, най-малко чрез включване на подкрепящи действия за тази цел в националните програми за научни изследвания и иновации;

дб) насърчаване в съответните национални програми на консолидирането на програми за изграждане на капацитет и трансфер на технологии с цел стимулиране на отговорното рециклиране на полезни изкопаеми от критично значение в държавите производителки;

дв) подкрепа за въвеждане на стандарти за качество за процесите на рециклиране на потоци от отпадъци, съдържащи суровини от критично значение, като например отпадъци от електронно оборудване, с цел да се гарантира оптимално оползотворяване на материалите.

Националните програми, посочени в първа алинея, се актуализират редовно, като се оценява по-специално целесъобразността на мерките, предприети в съответствие с настоящия параграф.

Държавите членки обменят съответна информация и най-добри практики във връзка с тези мерки с Европейския съвет за суровините от критично значение, създаден съгласно член 34. Когато е възможно, мерките във връзка с увеличаването на технологичната зрялост на технологиите за рециклиране, ефективността на материалите и заместването на суровини от критично значение се насърчават да се предприемат в сътрудничество с други държави членки.

2. Програмите, посочени в параграф 1, обхващат по-специално продукти и отпадъци, които не са предмет на специфични изисквания за събиране, третиране, рециклиране или повторна употреба съгласно законодателството на Съюза. За други продукти и отпадъци мерките се прилагат в съгласуваност със съществуващото законодателство на Съюза.

По отношение на параграф 1, букви а) и б), без да се засягат членове 107 и 108 от ДФЕС ***и когато това е надлежно обосновано***, програмите, посочени в същия параграф, може да включват въвеждането на ***икономически инструменти***, като например отстъпки, парични награди или системи за възстановяване на депозити, за насърчаване на повторната употреба на продукти с висок потенциал за оползотворяване на суровини от критично значение и събирането на отпадъци от такива продукти.

3. До [Служба за публикации: да се добави: ***30 месеца*** от датата на влизане в сила на настоящия регламент] всяка държава членка приема и прилага мерки за насърчаване на оползотворяването на суровини от критично значение от отпадъци от миннодобивни дейности, по-специално от затворени съоръжения за отпадъци, идентифицирани в базата данни, създадена в съответствие с член 26, като съдържащи потенциално икономически оползотворими суровини от критично значение.

4. Националните мерки, посочени в параграфи 1 и 2, се разработват по такъв начин, че да се избегнат пречките пред ***международната търговия и търговията в рамките на Съюза*** и нарушенията на конкуренцията ***на пазара на Съюза*** в съответствие с ДФЕС.

5. Когато докладват на Комисията данните за количествата рециклирани отпадъци от електрическо и електронно оборудване съгласно член 16, параграф 6 от Директива 2012/19/ЕС относно отпадъци от електрическо и електронно оборудване, държавите членки идентифицират поотделно и представят ***обоснована оценка за суровините от критично значение, пуснати на пазара за електрическо и електронно оборудване***, количествата компоненти, съдържащи съответните количества суровини от критично значение, отстранени от такова отпадъчно оборудване, както и количествата суровини от критично значение, оползотворени от отпадъци от електрическо и електронно оборудване. Комисията приема актове за изпълнение, с които се определят формата и подробностите за това докладване. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 37, параграф 3. Първият период на докладване обхваща първата пълна календарна година след приемането на тези актове за изпълнение.

5а. Въз основа на докладите, посочени в параграф 5 от настоящия член, Комисията прави преглед на Директива 2012/19/ЕС, за да оцени осъществимостта на идеята за въвеждане на цели за събиране и оползотворяване на суровини от критично значение от отпадъци от електрическо и електронно оборудване.

6. Държавите членки предоставят информация относно приемането на националните програми, посочени в параграф 1, и относно напредъка при прилагането на мерките, предприети съгласно параграфи 1—***3***, ***и тяхното въздействие,*** като част от доклада, посочен в член 43, ***както и техния принос за постигане на сравнителните показатели, посочени в член 1.***

7. ***До … [една година след влизането в сила на настоящия регламент] Комисията приема делегирани актове в съответствие с член 36, с които допълва настоящия регламент, като*** определя списък на продуктите, компонентите и потоците отпадъци, за които се счита, че имат ***значим*** потенциал за оползотворяване на суровини от критично значение по смисъла на параграф 1, букви а) и б).

При изготвянето на този списък Комисията взема предвид:

а) общото количество суровини от критично значение, които ***потенциално*** могат да бъдат оползотворени от тези продукти, компоненти и потоци отпадъци;

б) степента, в която тези продукти, компоненти и потоци отпадъци са обхванати от законодателството на Съюза;

в) регулаторните пропуски;

г) специфичните предизвикателства, засягащи събирането и третирането на отпадъците;

д) съществуващите системи за събиране и третиране на отпадъците, които се прилагат за тях.

7a. Комисията, след провеждане на консултации със засегнатите заинтересовани страни, разработва специални кодове за отпадъци за литиево-йонните батерии и междинните потоци от отпадъци („черна маса“).

Член 26

Оползотворяване на суровини от критично значение от отпадъци от миннодобивни дейности

1. Операторите, задължени да представят планове за управление на отпадъците в съответствие с член 5 от Директива 2006/21/ЕО, предоставят на компетентния орган, определен в член 3 от Директива 2006/21/ЕО, проучване за предварителна ***екологична и*** икономическа оценка на потенциала за оползотворяване на суровини от критично значение от:

а) отпадъците от миннодобивни дейности, съхранявани в съоръжението; както и

аа) отпадъците от миннодобивни дейности, депонирани от оператора след влизането в сила на Директива 2006/21/ЕО; както и

б) отпадъците от миннодобивни дейности, които се генерират, или, когато се счита за по-ефективно, от извлеченото количество, преди то да се превърне в отпадък.

1a. Операторите се освобождават от задължението по параграф 1, ако докажат пред компетентните органи, че отпадъците от миннодобивни дейности не съдържат суровини от критично значение, които са технически оползотворими.

2. В проучването, посочено в параграф 1, се включват най-малко измерване на количествата и концентрациите на суровини от критично значение, съдържащи се в отпадъците от миннодобивни дейности и в извлеченото количество, както и оценка на възможностите за тяхното техническо и икономическо оползотворяване, ***както и екологичните последици от тяхното оползотворяване***. ***Операторите определят методите, използвани за оценка на количествата и концентрациите.***

3. Операторите на съществуващи съоръжения за отпадъци представят проучването, посочено в параграф 1, на компетентния орган, както е определено в член 3 от Директива 2006/21/ЕО, до [Служба за публикации: да се добави: ***2*** години от датата на влизане в сила на настоящия регламент]. Операторите на нови съоръжения за отпадъци представят това проучване на компетентния орган при представянето на своите планове за управление на отпадъците в съответствие с член 5 от Директива 2006/21/ЕО.

4. Държавите членки създават база данни за всички затворени съоръжения за отпадъци, включително за изоставените съоръжения за отпадъци, разположени на тяхната територия. В тази база данни се съдържа информация относно:

а) местоположението, площта и количеството на отпадъците на съоръжението за отпадъци;

б) оператора или бившия оператор на съоръжението за отпадъци и, когато е приложимо, за техния правоприемник;

в) приблизителните количества и концентрации на всички суровини, съдържащи се в отпадъците от миннодобивни дейности и, когато има данни, съдържащи се в първоначалното находище на полезни изкопаеми, в съответствие с параграф 6 от настоящия член;

г) всякаква допълнителна информация, която държавата членка счита за уместна, за да се даде възможност за оползотворяване на суровини от критично значение от дадено съоръжение за отпадъци.

5. Базата данни, посочена в параграф 4, се въвежда до [Служба за публикации: да се добави: ***9 месеца*** от датата на влизане в сила на настоящия регламент], а цялата информация се попълва до [Служба за публикации: да се добави: ***2*** години от датата на влизане в сила на настоящия регламент]. Тя се предоставя в публично достъпна и цифрова форма и се актуализира поне на всеки 2 години, за да включва допълнителна налична информация и новозатворени или идентифицирани нови съоръжения.

6. За да предоставят информацията, посочена в параграф 4, буква в), държавите членки предприемат най-малко следните дейности:

а) за всички затворени съоръжения за отпадъци държавите членки правят цялостен преглед на наличните досиета за издаване на разрешителни до [Служба за публикации: да се добави: ***9 месеца*** от датата на влизане в сила на настоящия регламент];

б) за такива съоръжения за отпадъци, за които наличната информация априори не изключва наличието на потенциал за икономически оползотворими количества суровини от критично значение, държавите членки допълнително провеждат до [Служба за публикации: да се добави: ***18 месеца*** от датата на влизане в сила на настоящия регламент] вземане на представителни геохимични проби;

в) за такива съоръжения за отпадъци, за които дейностите, описани в букви а) и б) от настоящия параграф, са показали потенциал за икономически оползотворими количества суровини от критично значение, държавите членки допълнително извършват до [Служба за публикации: да се добави: ***30 месеца*** от датата на влизане в сила на настоящия регламент] по-подробен анализ, включващ каротаж на сондажни ядки или прилагат еквивалентни техники, когато това е екологосъобразно в съответствие с приложимите екологични изисквания на равнището на Съюза и, когато е уместно, в съответствие с изискванията на Директива 2006/21/ЕО.

7. Дейностите, описани в параграф 6, се извършват в рамките на националните правни системи, отнасящи се до правата на собственост, собствеността върху земята, минералните ресурси и отпадъците, както и всички други съответни разпоредби. В случай че такива фактори възпрепятстват дейностите, органите на държавата членка търсят съдействието на оператора или собственика на съоръжението за отпадъци. До резултатите от дейностите, описани в параграф 6, се предоставя достъп под формата на част от базата данни, ***посочена в параграф 4***. Когато е възможно, държавите членки включват в базата данни класификация на затворените съоръжения за отпадъци от миннодобивни дейности в съответствие с Рамковата класификация на ООН за ресурсите.

Член 27

Възможност за рециклиране на постоянни магнити

1. От [Служба за публикации: да се добави: 3 години от датата на влизане в сила на настоящия регламент] всяко физическо или юридическо лице, което пуска на пазара устройства за образна диагностика с магнитен резонанс, вятърни генератори, промишлени роботи, моторни превозни средства, леки транспортни средства, охлаждащи генератори, термопомпи, електрически двигатели, включително когато са вградени в други продукти, автоматични перални машини, барабанни сушилни, микровълнови печки, прахосмукачки или съдомиялни машини, гарантира, че на тези продукти има видим, ясно четлив и незаличим етикет, посочващ:

а) дали в тези продукти се съдържа(т) един или повече постоянни магнити;

б) ако в продукта се съдържа(т) един или повече постоянни магнити, дали тези магнити принадлежат към някой от следните видове:

i) неодим—желязо—борни;

ii) самарий—кобалтови;

iii) алуминий—никел—кобалтови;

iv) феритни.

ба) ако продуктът включва един или повече постоянни магнити от видовете, посочени в буква б), колко магнита от всеки вид са включени в продукта.

2. Комисията приема акт за изпълнение, с който се определя форматът на етикетирането, посочено в параграф 1, ***до [дата: 1 година от датата на влизане в сила на настоящия регламент].*** Този акт за изпълнение се приема в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 37, параграф 3.

3. От [Служба за публикации: да се добави: 3 години от датата на влизане в сила на настоящия регламент] всяко физическо или юридическо лице, което пуска на пазара продукти, посочени в параграф 1, съдържащи един или повече постоянни магнити от видовете, посочени в параграф 1, буква б), подточки i)—iii), гарантира, че на продукта или в него има наличен носител на данни. ***При никакви обстоятелства носителят на данни не следва да съдържа или да осигурява достъп до чувствителна търговска информация.***

4. Носителят на данни, посочен в параграф 3, трябва да е свързан с уникален идентификационен код на продукта, чрез който се осигурява ***целенасочен*** достъп до следното:

а) име, регистрирано търговско наименование или регистрирана търговска марка и пощенски адрес на отговорното физическо или юридическо лице и, когато е възможно, електронните средства за комуникация, чрез които може да се осъществи връзка с тях;

б) информация за теглото, местоположението и химичния състав на всички отделни постоянни магнити, включени в продукта, както и за наличието и вида на покритията на магнитите, лепилата и всякакви използвани добавки;

в) информация, с която се предоставя възможност за достъп и отстраняване на всички постоянни магнити, вградени в продукта, включваща най-малко последователността на всички стъпки, инструменти или технологии за отстраняване, необходими за достъпа и отстраняването на постоянния магнит, без да се засяга член 15, параграф 1 от Директива 2012/19/ЕС.

5. За продукти, при които вградените постоянни магнити се съдържат изключително в един или повече електрически двигатели, вградени в продукта, информацията, посочена в параграф 4, буква б), може да бъде заменена с информация за местоположението на тези електрически двигатели, а информацията, посочена в параграф 4, буква в), може да бъде заменена с информация за достъпа и отстраняването на електрическите двигатели, включваща най-малко последователността на всички стъпки, инструменти или технологии за отстраняване, необходими за достъпа и отстраняването на електрическите двигатели.

6. За продуктите, посочени в параграф 3, за които съгласно друг законодателен акт на Съюза се изисква цифров продуктов паспорт съгласно определението в Регламент XX/XXXX [Регламент за екопроектирането на устойчиви продукти] ***или XX/XXXX [Регламент относно батериите и отпадъчните батерии]***, информацията, посочена в параграф 4, се включва в този продуктов ***или цифров*** паспорт. ***Информацията по параграф 3 е пълна, актуална и точна и остава на разположение за период, равен най-малко на типичния експлоатационен срок на продукта, плюс десет години, включително след обявяване в несъстоятелност, ликвидация или прекратяване на дейността на отговорното физическо или юридическо лице в рамките на Съюза.***

Информацията, посочена в параграф 4, се отнася за модела на продукта или, когато информацията се различава между екземплярите от един и същ модел, за конкретна партида или екземпляр. Информацията, посочена в параграф 4, е достъпна за ***обновяващите предприятия, ремонтните предприятия*** и рециклиращите предприятия, органите за надзор на пазара и митническите органи.

8. Прилагат се член 9, параграф 1, букви в) и г) и членове 10 и 13 от Регламент (ЕС)…/…[Служба за публикации: да се добави препратка към *Екопроектиране на устойчиви продукти*], както и съответните определения в член 2 от посочения регламент.

Физическите или юридическите лица гарантират, преди да пуснат на пазара продукт, посочен в параграф 3, че уникалният идентификационен код на продукта, посочен в параграф 4, е качен в регистъра, посочен в [член 12, параграф 1] от Регламент (ЕС) …/… [Екопроектиране на устойчиви продукти].

За целите на първа и втора алинея позоваванията на „приложимия делегиран акт, приет съгласно член 4“ в член 10, буква б) и на „делегираните актове, приети съгласно член 4“ в член 10, буква е) и член 13, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2023/xxx [Служба за публикации: да се добави препратка към ESPR] се четат като позовавания на този регламент.

9. В случай че има установени изисквания за предоставяне на информация, свързани с рециклирането на постоянни магнити, в делегирани актове, приети в съответствие с член 4 от Регламент XX/XXXX [Служба за публикации: да се добави: Регламент за екопроектирането на устойчиви продукти] или в друго законодателство на Общността за хармонизация за който и да е от продуктите, посочени в параграф 1, тези изисквания се прилагат вместо разпоредбите на настоящия член.

10. Продукти, предназначени предимно за отбранителни или ***авио***космически приложения, са освободени от изискванията на настоящия член.

Специфичната информация, посочена в параграфи 1, 3 и 4, може да бъде пропусната, ако включва чувствителна търговска информация.

11. За устройства за образна диагностика с магнитен резонанс, моторни превозни средства и леки транспортни средства, притежаващи одобрение на типа за превозни средства от категория L, изискванията на настоящия член се прилагат от [Служба за публикации: да се добави: 5 години след датата на влизане в сила на настоящия регламент].

12. Комисията е оправомощена да приема делегирани актове в съответствие с член 36 за изменение на приложение VI с цел предоставяне или актуализиране на списък с кодове по Комбинираната номенклатура ([27]) и описания на продукти, съответстващи на продуктите, посочени в параграф 1, с цел да се улесни работата на митническите органи по отношение на тези продукти и изискванията, определени в настоящия член и в член 28.

Член 28

Рециклирано съдържание на постоянни магнити

1. От [Служба за публикации: да се добави: 3 години от датата на влизане в сила на настоящия регламент] или 2 години след влизането в сила на делегирания акт, посочен в параграф 2, според коя от двете дати е по-късна, всяко физическо или юридическо лице, което пуска на пазара продукти, посочени в член 27, параграф 1, които съдържат един или повече постоянни магнити, посочени в член 27, параграф 1, буква б), подточки i)—iii), и за които общото тегло на всички такива постоянни магнити надвишава 0,2 kg, оповестява публично на уебсайт със свободен достъп дела на неодим, диспрозий, празеодим, тербий, бор, самарий, никел и кобалт, оползотворени от отпадъци след потребление, който се съдържа в постоянните магнити, вградени в продукта.

2. До [СП, моля, въведете дата: 2 години от датата на влизане в сила на настоящия регламент] Комисията приема делегиран акт в съответствие с член 36 за допълване на настоящия регламент чрез установяване на правила за изчисляване и проверка на дела на неодим, диспрозий, празеодим, тербий, бор, самарий, никел и кобалт, оползотворени от производствени отпадъци или отпадъци след потребление, който се съдържа в постоянните магнити, вградени в продуктите, посочени в параграф 1.

В правилата за изчисляване и проверка се посочва приложимата процедура за оценяване на съответствието от модулите, формулирани в приложение II към Решение № 768/2008/ЕО, с необходимите за съответните продукти адаптации. При посочването на приложимата процедура за оценяване на съответствието Комисията взема под внимание следните критерии:

а) дали съответният модул е подходящ за вида на продукта и пропорционален на преследвания обществен интерес;

б) доколко има компетентни и независими трети страни, способни да изпълняват евентуални задачи за оценяване на съответствието от трета страна;

([27]) Комбинирана номенклатура в приложение I към Регламент (ЕИО) № 2658/87

в) когато участието на трета страна е задължително, производителят трябва да има избор между модулите за осигуряване на качеството и за сертифициране на продуктите, посочени в приложение II към Решение № 768/2008/ЕО.

3. ***Не по-късно от*** 31 декември 2030 г. Комисията приема делегирани актове за допълване на настоящия регламент чрез определяне на минимални дялове за неодим, диспрозий, празеодим, тербий, бор, самарий, никел и кобалт, оползотворени от отпадъци след потребление, които трябва да присъстват в постоянния магнит, вграден в продуктите, посочени в параграф 1. ***В надлежно обосновани случаи за различните продукти могат да се прилагат различни минимални дялове или определени продукти могат да бъдат изключени от това задължение.***

В делегираните актове, посочени в първа алинея, се предвиждат преходни периоди, съобразени с трудностите при адаптирането на продуктите, обхванати от мярката, за да се осигури съответствие.

Минималният дял, посочен в първа алинея, се основава на предварителна оценка на въздействието, като се вземат предвид:

а) съществуващата и прогнозната наличност на неодим, диспрозий, празеодим, тербий, бор, самарий, никел и кобалт, оползотворени от отпадъци след потребление;

б) събраната информация съгласно параграф 1 и относителното разпределение на дела на рециклираното съдържание в постоянните магнити, вградени в продуктите, посочени в параграф 1, пуснати на пазара;

в) техническият и научен напредък, включително значителни промени в технологиите за постоянни магнити, които оказват влияние върху вида на оползотворените материали;

г) ефективният и потенциалният принос на даден минимален дял за постигане на целите на Съюза в областта на климата и околната среда;

д) възможните въздействия върху функционирането на продукти, съдържащи постоянни магнити;

е) необходимостта да се предотвратят непропорционални отрицателни въздействия върху достъпността на постоянните магнити и продуктите, съдържащи постоянни магнити.

4. В случай че има установени изисквания, свързани с рециклирането на постоянни магнити, в делегирани актове, приети в съответствие с член 4 от Регламент XX/XXXX [Служба за публикации: да се добави: Регламент за екопроектирането на устойчиви продукти] или в друго законодателство на Общността за хармонизация за който и да е от продуктите, посочени в параграф 1, тези изисквания се прилагат вместо разпоредбите на настоящия член.

5. От датата на прилагане на изискването на параграф 1, когато предлагат продуктите, посочени в параграф 1, за продажба, включително в случай на продажба от разстояние, или ги излагат на показ в хода на търговска дейност, физическите и юридическите лица, които пускат на пазара продукти, посочени в параграф 1, гарантират, че техните клиенти имат достъп до информацията, посочена в параграф 1, преди да бъдат обвързани с договор за продажба.

Физическите и юридическите лица, които пускат на пазара продукти, посочени в параграф 1, не поставят и не излагат на показ етикети, маркировки, символи или надписи, които могат да заблудят или объркат клиентите по отношение на информацията, посочена в параграф 1. Продукти, предназначени предимно за отбранителни или ***авио***космически приложения, са освободени от изискванията на настоящия член.

6. За устройства за образна диагностика с магнитен резонанс, моторни превозни средства и леки транспортни средства, притежаващи одобрение на типа за превозни средства от категория L, изискванията, определени в параграфи 1 и 6, се прилагат считано от 5 години след датата на влизане в сила на делегирания акт, посочен в параграф 2.

РАЗДЕЛ 2

СЕРТИФИЦИРАНЕ И ОТПЕЧАТЪК ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА

Член 29

Признати схеми

1. Правителства***, промишлени асоциации*** или ***групи от заинтересовани*** организации, които са разработили и упражняват надзор над схеми за сертифициране, свързани с устойчивостта на суровини от критично значение („собственици на схеми“), могат да подадат заявление до Комисията за признаване на техните схеми. ***Решението за признаване на схема се публикува не по-късно от шест месеца след подаване на заявлението от страна на собственика на схемата.***

Заявленията, посочени в първа алинея, съдържат всички съответни доказателства, свързани с изпълнението на критериите, посочени в приложение IV. Комисията приема актове за изпълнение ***до … [три години след влизането в сила на регламента]***, като уточнява информацията, която заявленията трябва да съдържат като минимум. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 37, параграф 3.

С тези актове за изпълнение се предвижда единен образец, за да се обхване цялата информация, която се изисква за заявлението. С единния образец се предвижда само информацията, която е необходима за оценка на заявлението. Обхватът на информацията, която се изисква за попълване на единния образец, е разумен.

2. Когато въз основа на доказателствата, предоставени съгласно параграф 1, Комисията установи, че дадена схема за сертифициране отговаря на критериите, посочени в приложение IV, тя приема акт за изпълнение, с който тази схема се признава. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 37, параграф 3.

3. Комисията проверява ***поне веднъж на две години*** дали признатите схеми продължават да отговарят на критериите, определени в приложение IV.

4. Собствениците на признати схеми незабавно информират Комисията за всички извършени ***относими*** промени или актуализации по признатите схеми. Комисията преценява дали тези промени или актуализации засягат основата за признаването и предприема съответни действия, ***ако това е необходимо***.

5. Ако има доказателство за повтарящи се или значими случаи, при които стопански субекти, прилагащи призната схема, не са успели да изпълнят изискванията на тази схема, Комисията проверява, консултирайки се със собственика на признатата схема, дали тези случаи показват недостатъци в схемата, засягащи основата за признаването, и предприема съответни действия, ***ако това е необходимо.***

6. В случай че Комисията установи недостатъци в призната схема, които засягат основата за признаването, тя може да предостави на собственика на схемата подходящ период от време, за да предприеме коригиращи действия ***в рамките на максимум 12 месеца***. ***След изтичането на този период, ако недостатъците продължат да се проявяват, Комисията не признава повече схемата.***

7. Когато собственикът на схемата не изпълни или откаже да предприеме необходимите коригиращи действия и когато Комисията установи, че с посочените в параграф 6 недостатъци схемата вече не отговаря на критериите, определени в приложение IV, Комисията приема акт за изпълнение, с който се оттегля признаването на схемата. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 37, параграф 3.

8. Комисията създава и поддържа актуален регистър на признатите схеми. Този регистър е обществено достъпен на уебсайт със свободен достъп. ***Този уебсайт позволява също така събирането на обратна информация от всички заинтересовани страни относно прилагането на признатите схеми. Тази обратна информация се изпраща за разглеждане на съответните собственици на схеми.***

Член 30

Декларация за отпечатък върху околната среда

1. ***До 31 декември 2025 г.*** Комисията приема делегирани актове в съответствие с член 36 за допълване на настоящия регламент чрез установяване на правила за изчисляване и проверка на отпечатъка върху околната среда на различни суровини от критично значение в съответствие с приложение V и като се вземат под внимание научно издържаните методи за оценка и съответните международни стандарти. С правилата за изчисляване и проверка се определя коя е най-важната категория на въздействия ***или, в надлежно обосновани случаи, няколко категории на въздействия***. Декларацията за отпечатъка ***включва тази или тези категории*** въздействия, ***както и емисиите на парникови газове.***

2. Комисията приеме правила за изчисляване и проверка за конкретна суровина от критично значение, ако след разглеждане на различните значими категории на въздействия върху околната среда ***и емисиите на парникови газове*** е стигнала до заключението, че въпросната суровина от критично значение има ***значим*** отпечатък върху околната среда и че следователно задължението за деклариране на отпечатъка върху околната среда на тази суровина по отношение на най-важната категория ***или най-важните категории*** въздействия при нейното пускане на пазара е необходимо и пропорционално, за да се допринесе за постигането на целите на Съюза в областта на климата и околната среда чрез улесняване на доставките на суровини от критично значение с по-малък отпечатък върху околната среда ***и намаляване на последиците за климата и околната среда от други действия по настоящия регламент***.

3. Когато преценява дали задължението, предвидено в параграф 2, е необходимо, Комисията взема предвид:

а) дали и по какъв начин, ***както и доколко ефективно*** целите на Съюза в областта на климата и околната среда вече се постигат чрез друго законодателство на Съюза, приложимо за въпросната суровина от критично значение;

б) наличието и приемането на съответните международни стандарти и насоки или перспективите за постигане на съгласие по отношение на такива стандарти на международно равнище, както и устойчивите практики на пазара, включително доброволните схеми, признати съгласно член 29;

в) ефективността на стратегическите партньорства, стратегическите проекти, търговските споразумения и други международни инструменти и информационни дейности, провеждани от Съюза, за постигане на целите на Съюза в областта на климата и околната среда.

ва) свързаните с това икономически разходи и административна тежест за стопанските субекти.

4. Комисията извършва предварителна оценка на въздействията, за да реши дали да приеме делегиран акт съгласно параграф 1. Тази оценка:

а) се основава, inter alia, на консултация:

i) с всички заинтересовани страни, като например промишлеността, включително отраслите надолу по веригата, МСП и когато е целесъобразно, занаятчийската промишленост, социалните партньори, търговците, търговците на дребно, вносителите, ***организациите, насърчаващи човешкото здраве и защитата*** на околната среда ▌, потребителските организации ***и академичните среди***;

ii) с трети държави, чиято търговска дейност със Съюза може да бъде значително засегната от това задължение;

iii) със съвета;

iiia) с Европейската агенция за околна среда, Европейския научен консултативен съвет по изменението на климата и Европейската агенция по химикали;

б) гарантира, че никоя такава мярка не е изготвена, приета или приложена с цел или в резултат на създаване на ненужни пречки пред международната търговия и не ограничава търговията повече, отколкото е необходимо за постигане на целите на Съюза в областта на климата и околната среда, като се взема предвид способността на доставчиците от трети държави да се съобразят с такава декларация, така че съвкупните търговски потоци и разходите за суровини от критично значение да не са прекомерно засегнати;

ба) оценява дали подобни задължения съгласно правото на Съюза са довели до очакваните резултати и дали са допринесли в значителна степен за постигане на целите на Съюза в областта на околната среда;

в) оценява дали мярката ще допринесе за постигането на целите на Съюза в областта на климата и околната среда, без да оказва прекомерно въздействие върху способността на промишлеността на Съюза да се снабдява с въпросната суровина от критично значение.

5. Всяко физическо или юридическо лице, което пуска на пазара суровини от критично значение, за които Комисията е приела правила за изчисляване и проверка съгласно параграф 1, предоставя декларация за отпечатъка върху околната среда.

Изискването, определено в първа алинея, се прилага за всеки отделен вид суровина от критично значение, пусната на пазара, и се ▌прилага за суровини от критично значение, включени в междинни или крайни продукти, ***когато суровината от критично значение осигурява немалък дял от общия отпечатък на продукта върху околната среда***.

6. В декларацията за отпечатъка върху околната среда, посочена в параграф 5, се съдържа следната информация:

а) име, регистрирано търговско наименование или регистрирана търговска марка и пощенски адрес на отговорното физическо или юридическо лице и ▌електронните средства за комуникация, чрез които може да се осъществи връзка с тях;

б) информация относно вида на суровината от критично значение, за която се прилага декларацията;

в) информация относно държавата и региона, в който суровината от критично значение е добита, преработена, рафинирана и рециклирана, ако е приложимо;

г) отпечатъкът върху околната среда на суровината от критично значение, изчислен в съответствие с приложимите правила за проверка и изчисляване, приети съгласно параграф 1;

д) класът на екологични показатели според отпечатъка върху околната среда, на който отговаря суровината от критично значение, определен в съответствие с приложимия делегиран акт, приет съгласно параграф 7;

е) уебвръзка за предоставяне на достъп до публична версия на проучването, подкрепящо резултатите от декларацията за отпечатъка върху околната среда.

7. Комисията приема делегирани актове в съответствие с член 36 за допълване на настоящия регламент чрез установяване ***в рамките на 2 години*** на класове на екологични показатели според отпечатъка върху околната среда за суровини от критично значение, за които са приети правила за изчисляване и проверка съгласно параграф 1, в съответствие с приложение V.

7а. Когато междинни или крайни продукти, съдържащи суровини от критично значение, са обхванати от изисквания на Съюза за отпечатъка върху околната среда в друго законодателство, този отпечатък и отпечатъкът върху околната среда на всяка суровина от критично значение се включват при изчисляването на отпечатъка върху околната среда на целия продукт, когато това е възможно.

7б. До 31 декември 2030 г. Комисията представя на Европейския парламент и на Съвета доклад, в който се анализират възможностите за осигуряване на достъп до пазара на Съюза само за суровини, принадлежащи към класовете с най-добри показатели за отпечатъка върху околната среда, посочени в параграф 7, за всички или за определени продукти, пускани на пазара на Съюза. Когато е целесъобразно, Комисията представя заедно с доклада и законодателни предложения.

8. Декларацията за отпечатъка върху околната среда се предоставя на уебсайт със свободен достъп ***по лесноразбираем начин.***

Комисията е оправомощена да приеме акт за изпълнение, с който се определя форматът на декларацията за отпечатъка върху околната среда, посочена в параграф 5. Този акт за изпълнение се приема в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 37, параграф 3.

9. Когато предлагат суровини от критично значение за продажба, включително в случай на продажба от разстояние, или ги излагат на показ в хода на търговска дейност, физическите и юридическите лица, които пускат на пазара суровини от критично значение, гарантират, че техните клиенти имат достъп до декларацията за отпечатъка върху околната среда, преди да бъдат обвързани с договор за продажба.

Физическите и юридическите лица, които пускат на пазара суровини от критично значение, не поставят и не излагат на показ етикети, маркировки, символи или надписи, които могат да заблудят или объркат клиентите по отношение на информацията, включена в декларацията за отпечатъка върху околната среда.

РАЗДЕЛ 3

СВОБОДНО ДВИЖЕНИЕ, СЪОТВЕТСТВИЕ И НАДЗОР НА ПАЗАРА

Член 31

Свободно движение

1. Държавите членки не забраняват, не ограничават и не възпрепятстват предоставянето на пазара или въвеждането в експлоатация на продукти, съдържащи постоянни магнити или суровини от критично значение, които са в съответствие с настоящия регламент, поради причини, свързани с информацията за рециклирането или рециклираното съдържание на постоянните магнити, или поради причини, свързани с информацията за отпечатъка върху околната среда на суровини от критично значение, обхванати от настоящия регламент.

2. По време на търговски панаири, изложения, демонстрации или подобни прояви държавите членки не възпрепятстват показването на продукти, съдържащи постоянни магнити, или на суровини от критично значение, които не са в съответствие с настоящия регламент, при условие че видим знак ясно обозначава, че тези продукти или суровини не са в съответствие с настоящия регламент и че те не могат да се предоставят на пазара, докато не бъдат приведени в съответствие.

Член 32

Съответствие и надзор на пазара

1. Преди да се пусне на пазара продукт, попадащ в приложното поле на член 27 или член 28, отговорните физически или юридически лица гарантират, че е проведена приложимата процедура за оценяване на съответствието и е изготвена необходимата техническа документация. Когато съответствието на даден продукт с приложимите изисквания е доказано чрез процедурата за оценяване на съответствието, отговорните физически или юридически лица гарантират, че е изготвена ЕС декларация за съответствие и е нанесена маркировка „CE“.

2. Процедурата за оценяване на съответствието на продуктите, обхванати от изискванията, определени в член 27, е процедурата, определена в приложение IV към Регламент (ЕС) 2023/xxx [Служба за публикации: да се добави препратка към ESPR], освен ако тези продукти не са обхванати и от изискванията, определени в член 28, като в този случай процедурата за оценяване на съответствието е процедурата, определена в правилата за изчисляване и проверка, приети съгласно член 28, параграф 2.

3. Глава IX и членове 37, 38 и 39 от Регламент (ЕС) 2023/xxx [Служба за публикации: да се добави препратка към ESPR], както и съответните определения в член 2 от посочения регламент, се прилагат по отношение на изискванията, приложими за продуктите, пуснати на пазара на Съюза, определени в членове 27 и 28.

4. По отношение на надзора на пазара се прилагат следните правила:

а) глава XII от Регламент (ЕС) 2023/xxx [Служба за публикации: да се добави препратка към ESPR], както и съответните определения в член 2 от посочения регламент, се прилагат по отношение на изискванията, приложими за продуктите, пуснати на пазара на Съюза, определени в членове 27, 28 или 30;

б) държавите членки, в допълнение към изискванията за екопроектиране, определени съгласно Регламент (ЕС) 2023/xxx [Служба за публикации: да се добави препратка към ESPR], вземат под внимание изискванията, определени в членове 27, 28 и 30, в контекста на плана за действие, посочен в член 59, параграф 1 от посочения регламент;

в) член 60 и член 61, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2023/xxx [Служба за публикации: да се добави препратка към ESPR] се прилагат и за изискванията, определени в членове 27, 28 и 30;

г) Комисията, в допълнение към изискванията за екопроектиране, определени съгласно Регламент (ЕС) 2023/xxx [Служба за публикации: да се добави препратка към ESPR], включва информация, свързана с изискванията, определени в членове 27, 28 и 30, в доклада, посочен в член 61, параграфи 2 и 3 от посочения регламент;

д) при изпълнението на член 62 от Регламент (ЕС) 2023/xxx [Служба за публикации: да се добави препратка към ESPR] групата за административно сътрудничество („ADCO“), посочена в този член, и Комисията вземат предвид и изискванията, определени в членове 27, 28 и 30.

5. За целите на параграфи 3 и 4 съответните части от Регламент (ЕС) 2023/xxx [Служба за публикации: да се добави препратка към ESPR] се прилагат, както следва:

а) позоваванията на „изискванията за екопроектиране, посочени в приложимите делегирани актове, приети съгласно член 4“ в член 37, параграф 1, „изискванията, определени в приложимите делегирани актове, приети съгласно член 4“ в член 63, параграф 1 и „изискванията, определени в съответния делегиран акт, приет съгласно член 4“ в член 63, параграф 5 от Регламент (ЕС) 2023/xxx [Служба за публикации: да се добави препратка към ESPR] да се четат като позоваванията на „изискванията, определени в членове 27 и 28 от настоящия регламент“;

б) позоваванията на „продукт, обхванат от делегиран акт, приет съгласно член 4“ в член 37, параграф 3 и член 63, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2023/xxx [Служба за публикации: да се добави препратка към ESPR] да се четат като позоваване на „продукт или суровини, обхванати от изискванията, определени в членове 27 и 28 от настоящия регламент“;

в) позоваванията на „задачите за оценяване на съответствието, предвидени в делегираните актове, приети съгласно член 4“ в член 41 и „задачите за оценяване на съответствието в съответните делегирани актове, приети съгласно член 4“ в член 45, параграф 10 от Регламент (ЕС) 2023/xxx [Служба за публикации: да се добави препратка към ESPR] да се четат като позоваване на „задачите за оценяване на съответствието, предвидени в правилата за изчисляване и проверка, приети съгласно член 28, параграф 2 от настоящия регламент“;

г) позоваванията на „процедурите за оценяване на съответствието, предвидени в делегираните актове, приети съгласно член 4“ в член 53, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2023/xxx [Служба за публикации: да се добави препратка към ESPR] да се четат като позоваване на „процедурите за оценяване на съответствието, предвидени в правилата за изчисляване и проверка, приети съгласно член 28, параграф 2 от настоящия регламент“.

6. Настоящият член не се прилага за продукти, обхванати от одобряване на типа съгласно Регламент (ЕС) 2018/858 и Регламент (ЕС) № 168/2013.

Глава 6

Стратегически партньорства

Глава 33

Стратегически партньорства

1. ***До*** [Служба за публикации: да се добави: ***в срок от 1 година след влизането в сила на настоящия регламент] и след това на всеки две години съветът представя доклад, който включва:***

-а) актуален списък на съществуващите стратегически партньорства и текущите преговори за стратегически партньорства, както и стратегическите проекти в трети държави;

а) степента, в която сключените от Съюза стратегически партньорства допринасят за:

i) подобряване на сигурността на доставките на Съюза ***в краткосрочна и дългосрочна перспектива, като се вземат предвид сравнителните показатели, посочени в член 1, параграф 2;***

▌

iii) подобряване на сътрудничеството по веригата за създаване на стойност в сектора на суровините от критично значение между Съюза, ***включително отвъдморските държави и територии, посочени в приложение II към ДФЕС, и*** държавите партньори, ***както и независимостта на Съюза от трети държави, които не са партньори, със специален акцент върху сътрудничеството с единомислещи партньори***;

iiia) икономическото и социалното развитие в държавите партньори, по-специално за нововъзникващите пазари и развиващите се държави, като същевременно в тези държави се насърчава въвеждането на практики за устойчивост на околната среда и кръгова икономика, осигуряването на достойни условия на труд, както и зачитането на правата на човека;

б) съгласуваността и потенциалните полезни взаимодействия между двустранното сътрудничество на държавите членки със съответните трети държави и действията, извършвани от Съюза в контекста на стратегическите партньорства, ***включително стремежа на Съюза към сключването на споразумения за свободна търговия с трети държави и воденето на преговори за тях***;

ба) проекти за суровини от критично значение, предвидени или създадени със или в трети държави, които не са обхванати от стратегически партньорства, нито от споразумения за свободна търговия, но се осъществяват в рамките на платформата, посочена в параграф 3б;

в) ***създаване на списък с държави***, които следва да бъдат приоритизирани за сключване на стратегически партньорства, като се вземат предвид следните критерии:

i) потенциалният принос за сигурността на доставките, ***както и тяхната устойчивост***, като се вземат предвид потенциалните възможности на дадена трета държава за запаси, добив, преработка и рециклиране, свързани със суровини от критично значение;

ii) дали ***сътрудничеството между Съюза и дадена трета държава би могло да подобри капацитета*** на третата държава ***да гарантира*** наблюдението, предотвратяването и свеждането до минимум на ***неблагоприятните*** въздействия върху околната среда ***чрез нейната регулаторна рамка и нейното прилагане***, използването на социално отговорни практики, включително зачитане на правата на човека и основните трудови права, ***в това число и политики за борба с принудителния и детския труд,*** и пълноценно ангажиране с местните общности, ***включително коренното население***, използването на прозрачни ***и отговорни*** стопански практики и предотвратяването на неблагоприятни въздействия върху правилното функциониране на публичната администрация и върховенството на закона; ***и по какъв начин Съюзът може да допринесе чрез своите политики за партньорство, например чрез професионално обучение и техническа подкрепа, за укрепване на регулаторните рамки на третите държави;***

iii) дали има съществуващи ***или потенциални*** споразумения за сътрудничество между дадена трета държава и Съюза, а що се отнася до нововъзникващите пазари и развиващите се ***държави*** — дали има потенциал за разгръщане на инвестиционни проекти по стратегията за Global Gateway.

iv) за нововъзникващи пазари и развиващи се ***държави***, дали и как едно партньорство би могло да допринесе за ***създаването на стойност в държавата, както и*** за добавяне на стойност на местно равнище, ***включително и дейности надолу по веригата,*** и би било от взаимна полза за държавата партньор и за Съюза.

iva) за нововъзникващи пазари и развиващи се държави, степента, в която се използват съществуващите инструменти на Съюза за финансиране, осигуряване на парични средства и намаляване на риска, по-специално в рамките на Global Gateway, и до каква степен съществуват пречки пред използването на тези инструменти в контекста на стратегическите проекти.

2. В контекста на параграф 1 и доколкото това се отнася до нововъзникващите пазари и развиващите се ***държави***, ***Комисията и*** съветът осигуряват сътрудничество ***и съгласуваност*** с други съответни координационни форуми, включително с тези, създадени като част от стратегията за Global Gateway.

3. Държавите членки:

а) координират действията си с Комисията, за да се гарантира съгласуваност между тяхното двустранно сътрудничество със съответните трети държави и необвързващите стратегически партньорства на Съюза с трети държави, чийто обхват включва поне веригата за създаване на стойност в сектора на суровините от критично значение, ***както и да се гарантира консолидирането на програмите за изграждане на капацитет и трансфер на технологии с цел насърчаване на отговорното рециклиране на суровини от критично значение в държавите производителки***;

б) оказват подкрепа на Комисията при ***ефективното*** изпълнение на ***конкретни*** мерки за сътрудничество, предвидени в стратегическите партньорства;

ба) координират дейностите на своите банки за развитие, агенции за експортно кредитиране и други публични институции под техен надзор с цел подпомагане на изпълнението и финансирането на стратегически проекти, осъществявани в трети държави, в тясно сътрудничество помежду си.

3а. Съветът за суровините от критично значение представя всеки нов доклад пред съответните комисии на Европейския парламент.

3б. До [Служба за публикации: да се добави: 6 месеца след датата на влизане в сила на настоящия регламент] Комисията създава платформа, обединяваща представители на дружествата по веригата за създаване на стойност в сектора на суровините от критично значение, с цел подпомагане на проучването, преработката и рециклирането в трети държави, с които ЕС все още няма стратегически партньорства или споразумения за свободна търговия, в съответствие с целите по член 1. Платформата дава възможност на Комисията да улеснява и подкрепя стратегическите отношения между организаторите на проекти и съответните национални правителства.

3в. Комисията изисква от европейските организации за стандартизация да разработят европейски стандарти или европейска стандартизационни документи за подкрепа на целите на настоящия регламент.

3г. Стратегическите партньорства, сключени от Съюза с трети държави, съдържат мерки, допринасящи за:

i) подобряване на издръжливостта, диверсификацията и устойчивостта на доставките на стратегически суровини за Съюза в съответствие със сравнителните показатели, посочени в член 1, параграф 2;

ii) подобряване на сътрудничеството и споделената отговорност по веригата за създаване на стойност в сектора на суровините от критично значение между Съюза и държавите партньори за постигане на договорените цели на партньорството;

iii) икономическото и социалното развитие в държавите партньори, по-специално за нововъзникващите пазари и развиващите се икономики;

iv) за нововъзникващите пазари и развиващите се икономики, увеличаване на добавената стойност на местно равнище чрез подпомагане на развитието на капацитет за преработка и рециклиране на материали, заедно с новоразработените мощности за добив на суровини, както и мерки за улесняване на трансфера на знания и умения;

При започването на обсъждания за установяването на ново стратегическо партньорство Комисията информира Европейския парламент за това.

След приключване на преговорите за стратегическо партньорство Комисията информира за това и Парламента.

Глава 7

Управление

Член 34

Европейски съвет за суровините от критично значение

1. Създава се Европейски съвет за суровините от критично значение (***„съветът“***).г)

2. Съветът изпълнява задачите, посочени в настоящия регламент.

Член 35

Състав и функциониране на Европейския съвет за суровините от критично значение

1. В съвета участват държавите членки ***и*** Комисията. Той се председателства от Комисията.

2. Всяка държава членка назначава представител на високо равнище в съвета. Когато е целесъобразно по отношение на функцията и експертния опит, дадена държава членка може да посочи различни представители във връзка с различните задачи на съвета. Всеки член на съвета има заместник.

Съветът кани представители на Европейския парламент да присъстват като наблюдатели на неговите заседания, включително на постоянните или временните подгрупи, посочени в параграф 6.

2а. Европейската агенция по отбрана, Европейската агенция по химикали, Европейската агенция за околна среда и Европейската служба за външна дейност назначават по един представител на високо равнище като наблюдател в съвета.

2б. Всяка държава членка назначава представител на своето звено за обслужване на едно гише като наблюдател в съвета.

3. По предложение на Комисията съветът приема своя процедурен правилник с обикновено мнозинство от членовете си.

4. Съветът провежда редовни заседания, за да може да изпълнява ефективно задачите си, посочени в настоящия регламент. При необходимост съветът заседава по мотивирано искане от страна на Комисията.

Съветът заседава най-малко:

а) веднъж на всеки 3 месеца за оценка на заявленията за стратегически проекти съгласно глава 3, раздел 1;

б) веднъж на всеки 6 месеца за разработване на наблюдение в съответствие с глава 4;

ба) веднъж на всеки 6 месеца за оценка на стратегическите проекти с цел обсъждане на напредъка със съответните представители на промишлеността;

в) веднъж годишно, за да обсъди напредъка по изпълнението на задълженията на държавите членки, свързани с проучването, посочено в глава 3, раздел 4, включително с оглед на актуализациите на списъците със суровини от критично значение или стратегически суровини.

5. Комисията ***координира работата на*** съвета чрез изпълнителен секретариат, който ***изпълнява задълженията по изготвяне на дневния ред и*** осигурява техническа и логистична подкрепа.

6. Съветът може да създава постоянни или временни подгрупи, занимаващи се със специфични въпроси и задачи.

Съветът създава най-малко следните постоянни подгрупи:

а) подгрупа, която да обсъжда и координира финансирането за стратегически проекти съгласно член 15; като наблюдатели се канят представители на националните насърчителни банки и институции, ***агенциите за експортно кредитиране,*** европейските финансови институции за развитие, групата на Европейската инвестиционна банка, други международни финансови институции, включително Европейската банка за възстановяване и развитие, и по целесъобразност частни финансови институции;

аа) подгрупа, която да обсъжда прилагането на разпоредбите съгласно членове 8, 10 и 11, включително да споделя най-добри практики по отношение на участието на обществеността и на заинтересованите страни, в т.ч. от други съответни минодобивни региони, в която като наблюдатели се канят представители на организациите на гражданското общество, за да се гарантират структурирани и предвидими формати на процесите на издаване на разрешителни;

б) подгрупа, обединяваща националните геоложки институти или служби или, при липса на такъв институт или служба, включваща съответния национален орган, отговарящ за общото проучване, с цел да допринесе за координирането на националните програми за проучване, посочени в член 18;

в) подгрупа, обединяваща националните агенции по снабдяване и информация, занимаващи се със суровините от критично значение, или, при липса на такава агенция, включваща съответния национален орган, отговарящ за тези въпроси, с цел да допринесе за изпълнението на задачите по наблюдение, както е определено в член 19;

г) подгрупа, обединяваща националната агенция за извънредни ситуации и националните органи, отговарящи за стратегическите запаси, или, при липса на такава агенция и орган, съответния национален орган, отговарящ за тези въпроси, с цел да допринесе за ***наблюдението*** на стратегическите запаси, както е определено в член 22; ***тази подгрупа може по-специално да кани партньори със сходно мислене от трети държави за обмен на най-добри практики, свързани със стратегическите запаси;***

га) подгрупа, обединяваща промишлени съюзи и други съответни заинтересовани страни от промишлеността, които обхващат цялата верига за създаване на стойност в сектора на суровините от критично значение, с цел да допринесе за процеса на евентуални искания за изменение на списъка със стратегически суровини или списъка със суровини от критично значение, посочени в член 3, параграф 3 и в член 4, параграф 4, както и за оценката на стратегическите проекти и стратегическите партньорства в съответствие с член 33, която ще се съсредоточи и върху представителите на МСП в държавите членки, за да се обсъди участието на МСП във веригите за създаване на стойност в сектора на суровините и възможностите за разширяване на тяхното участие;

гб) подгрупа за провеждане на обсъждания и координиране на работата по стратегическите партньорства съгласно член 33, като се осигурява сътрудничество с други съответни координационни форуми, включително със създадените като част от стратегията за Global Gateway, и с представители на дружествата по веригата за създаване на стойност в сектора на суровините от критично значение; представители на организации на гражданското общество и академичните среди, когато е целесъобразно, се канят като наблюдатели на заседанията на тази подгрупа.

6а. Съветът информира Европейския парламент за своите предстоящи заседания, включително на постоянните или временните подгрупи, както и за съответния дневен ред.

7. Когато Европейският парламент не присъства на тези заседания, съветът редовно го информира за проведените на тях обсъждания.

Когато е целесъобразно, ***членовете на съвета канят*** експерти, ***представляващи промишлеността, гражданското общество, академичните среди, синдикалните организации,*** други трети страни или представители на трети държави***, както и представители на местните и регионалните органи,*** да присъстват на заседанията на постоянните или временните подгрупи, посочени в параграф 6, като наблюдатели или за предоставяне на писмени становища. ***Специално внимание се отделя на представителите на МСП, които следва да се канят на всички срещи и обсъждания, които засягат тях или участието им във веригата за създаване на стойност в сектора на суровините, както на равнището на съвета, така и на равнище подгрупа.***

При изпълнение на задачите си съветът осигурява координация, сътрудничество и обмен на информация, когато е целесъобразно, със съответните структури за реакция при кризи и готовност за действия при кризи, създадени съгласно правото на Съюза.

8. Съветът предприема необходимите мерки, за да гарантира безопасното боравене със и обработване на поверителна и търговска информация с чувствителен характер ***в съответствие с член 44***.

9. Съветът полага всички необходими усилия, за да стигне до консенсус.

Глава 8

Делегирани правомощия и процедура на комитет

Член 36

Упражняване на делегирането

1. Правомощието да приема делегирани актове се предоставя на Комисията при спазване на предвидените в настоящия член условия.

2. Правомощието да приема делегирани актове, посочено в член 3, параграф 2, член 4, параграф 2, член 5, параграф 2, член 27, параграф 12, член 28, параграф 2 и член 30, параграфи 1 и 5, се предоставя на Комисията за срок от осем години, считано от [Служба за публикации: да се добави: един месец след датата на влизане в сила на настоящия регламент]. Комисията изготвя доклад относно делегирането на правомощия не по-късно от девет месеца преди изтичането на осемгодишния период. Делегирането на правомощия се продължава мълчаливо за срокове с еднаква продължителност, освен ако Европейският парламент или Съветът не възразят срещу подобно продължаване не по-късно от три месеца преди изтичането на всеки срок.

3. Делегирането на правомощия, посочено в член 3, параграф 2, член 4, параграф 2, член 5, параграф 2, член 27, параграф 12, член 28, параграф 2 и член 30, параграфи 1 и 5, може да бъде оттеглено по всяко време от Европейския парламент или от Съвета. С решението за оттегляне се прекратява посоченото в него делегиране на правомощия. Оттеглянето поражда действие в деня след публикуването на решението в *Официален вестник на Европейския съюз* или на по-късна дата, посочена в решението. То не засяга действителността на делегираните актове, които вече са в сила.

4. Преди приемането на делегиран акт Комисията се консултира с експерти, определени от всяка държава членка в съответствие с принципите, залегнали в Междуинституционалното споразумение от 13 април 2016 г. за по-добро законотворчество. Консултациите с експерти на държавите членки се извършват след консултацията по член 14.

5. Веднага след като приеме делегиран акт, Комисията нотифицира акта едновременно на Европейския парламент и на Съвета.

6. Делегиран акт, приет съгласно член 3, параграф 2, член 4, параграф 2, член 5, параграф 2, член 27, параграф 12, член 28, параграф 2 и член 30, параграфи 1 и 5, влиза в сила единствено ако нито Европейският парламент, нито Съветът не са представили възражения в срок от два месеца след нотифицирането на същия акт на Европейския парламент и на Съвета или ако преди изтичането на този срок и Европейският парламент, и Съветът са уведомили Комисията, че няма да представят възражения. Този срок ***се удължава*** с [два месеца] по инициатива на Европейския парламент или на Съвета.

Член 37

Процедура на комитет

1. Комисията ▌се подпомага от комитета при изпълнението на [Служба за публикации: да се добави препратка към настоящия акт]. Този комитет е комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011.

2. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 4 от Регламент (ЕС) № 182/2011.

3. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 5 от Регламент (ЕС) № 182/2011.

Глава 9

Изменения

Изменение 38

Изменения на Регламент (ЕС) 2018/1724

Регламент (ЕС) 2018/1724 се изменя, както следва:

(1) в приложение I в първата колона се добавя нова колона „Т. Проекти за суровини от критично значение“;

(2) в приложение I във втората колона към реда „Т. Проекти за суровини от критично значение“ се добавят следните точки:

„1. информация относно процеса на издаване на разрешителни“

„2. информация относно финансови и инвестиционни услуги“

„3. информация относно възможностите за финансиране на равнището на Съюза или на държавите членки“

„4. информация относно деловите услуги, включително, но не само, деклариране на корпоративен данък, местни данъчни закони, трудово право“;

(3) в приложение II в първата колона се добавя нов ред „Проекти за суровини от критично значение“;

(4) в приложение II във втората колона в реда „Проекти за суровини от критично значение“ се добавят следните точки:

„Процедури, свързани с всички съответни административни разрешителни за планиране, изграждане и експлоатация на производствени проекти в областта на технологиите за постигане на нулеви нетни емисии, включително разрешителни за строителство, химикали и присъединяване към електроенергийната мрежа, както и екологични оценки и разрешения, когато такива се изискват, и обхващащи всички административни заявления и процедури“;

(5) в приложение II в третата колона в реда „Проекти за суровини от критично значение“ се добавя следната точка:

„Всички резултати, свързани с процедурите, от потвърждаването на валидността на заявлението до уведомяването за цялостното решение за резултата от процедурата от страна на отговорния национален компетентен орган“;

(6) в приложение III се добавя следната точка:

„(9) Националните компетентни органи, посочени в член 8, параграф 1 от [Служба за публикации: да се добави препратка към настоящото предложение]“.

Изменение 39

Изменение на Регламент (ЕС) 2019/1020

Регламент (ЕС) 2019/1020 се изменя, както следва:

(1) в член 4, параграф 5 текстът „(ЕС) 2016/425 (35) и (ЕС) 2016/426 (36)“ се заменя със следното: „(ЕС) 2016/425 (*), (ЕС) 2016/426 (**) и [(ЕС) […] [година на приемане на настоящия регламент]/… (***)]“;

(2) в приложение I се добавя следната точка: „X [Служба за публикации: да се добави следващият пореден номер] Регламент (ЕС)…/… за създаване на рамка за гарантиране на сигурни и устойчиви доставки на суровини от критично значение и за изменение на Регламент (ЕС) 2019/1020 [Служба за публикации: да се добавят данните за публикуването на настоящия регламент], доколкото той се отнася до изискванията определени в член 27, член 28 или член 30 от посочения регламент.

Изменение 40

Изменения на Регламент (ЕС) 2018/858

Приложение II към Регламент (ЕС) 2018/858 се изменя, както следва:

в част I в таблицата се добавя следното вписване:

[Служба за публикации: да се добави следващият пореден номер под функция G]	Изисквания относно кръговостта за постоянните магнити	Регламент (ЕС) XX/XXXX [Служба за публикации: да се добавят: данни за публикуването на настоящия регламент в Официален вестник]	X	X	X	X	X	X					X	X

Изменение 41

Изменения на Регламент (ЕС) № 168/2013

Приложение II към Регламент (ЕС) № 168/2013 се изменя, както следва:

в част I в таблицата се добавя следното вписване:

[Служба за публикации: да се добави следващият пореден номер под функция C1]	Изисквания относно кръговостта за постоянните магнити	Регламент (ЕС) XX/XXXX [Служба за публикации: да се добавят: данни за публикуването на настоящия регламент в Официален вестник]	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X

Глава 10

Заключителни разпоредби

Член 42

Проследяване на напредъка

1. Комисията, като взема предвид препоръките на съвета, проследява напредъка по постигането на целите, посочени в член 1, параграф 2, и публикува най-малко на всеки три години доклад, в който подробно описва напредъка на Съюза по постигането на тези цели.

Първият доклад се изготвя до [Служба за публикации: да се добави: 4 години след датата на влизане в сила на настоящия регламент].

2. В доклада, посочен в параграф 1, се включва количествена информация за степента на напредъка на Съюза по отношение на сравнителните показатели, определени в член 1, параграф 2, точки а) и б).

2а. Задачите за наблюдение, предвидени в настоящия член, не създават никакви задължения за предприятията или други стопански субекти във веригата за създаване на стойност в сектора на суровините да представят каквато и да е информация на Комисията, органите в съвета или който и да е друг орган. Всяка информация, която се предоставя от предприятията съгласно настоящия член, се предоставя на чисто доброволна основа и по всяко време се третира в съответствие с член 44.

2б. Комисията непрекъснато наблюдава прилагането на настоящия регламент, за да предотврати всякакви несъответствия между него и другото законодателство на Съюза. За тази цел Комисията публикува в рамките на [Официален вестник: да се добави: една година след датата на влизане в сила на настоящия регламент] доклад относно съгласуваността на настоящия регламент с другото законодателство на Съюза.

Член 43

Докладване от страна на държавите членки

1. Всяка година държавите членки изпращат на Комисията доклад, съдържащ информацията, посочена в член 18, параграф 4, член 20, параграфи 1 и 2, член 21, параграф 1, член 22, параграф 5 и член 25, параграф 6. Първият доклад се изпраща до [Служба за публикации: да се добави: една година след датата на влизане в сила на настоящия регламент].

2. На Комисията се предоставя правомощието да приема актове за изпълнение, с които се установява образец за докладите, посочени в параграф 1. В образеца може да се указва как да бъде представена информацията, посочена в параграф 1. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по консултиране, посочена в член 37, параграф 2.

3. Информацията, съдържаща се в докладите, посочени в параграф 1, се третира в съответствие с член 44.

3а. Докладването, предвидено в настоящия член, не създава никакви задължения за предприятията или други стопански субекти във веригата за създаване на стойност в сектора на суровините да представят каквато и да е информация на Комисията, органите в съвета или който и да е друг орган. Всяка информация, която се предоставя от предприятията съгласно настоящия член, се предоставя на чисто доброволна основа и по всяко време се третира в съответствие с член 44.

Член 44

Третиране на поверителна информация

1. Информацията, получена в хода на прилагането на настоящия регламент, се използва само за целите на настоящия регламент и е защитена от съответното законодателство на Съюза и национално право.

2. Държавите членки и Комисията гарантират защитата на търговските и производствените тайни и на друга чувствителна, поверителна и класифицирана информация, получена и генерирана при изпълнение на настоящия регламент, включително препоръките и мерките, които трябва да бъдат предприети, в съответствие със законодателството на Съюза и съответното национално право.

3. Държавите членки и Комисията гарантират, че не се понижава нивото на класификация или декласифицира класифицираната информация, предоставена или обменена съгласно настоящия регламент, без предварителното писмено съгласие на първоизточника.

4. Ако държава членка прецени, че представянето на обобщена информация в контекста на член 21 все пак може да застраши нейния интерес в областта на националната сигурност, тя може да възрази срещу представянето от страна на Комисията чрез обосновано уведомление.

5. Комисията и националните органи, техните длъжностни лица, служители и други лица, работещи под надзора на тези органи, гарантират поверителността на информацията, получена при изпълнението на техните задачи и дейности. Това задължение се отнася и за всички представители на държавите членки, наблюдатели, експерти и други участници, които присъстват на заседанията на съвета съгласно член 35.

Член 45

Наказания

12 месеца след влизането в сила на регламента държавите членки установяват система от ***наказания***, приложими при нарушение на настоящия регламент, и вземат всички мерки, необходими за осигуряване на прилагането им. Предвидените ***наказания*** трябва да бъдат ефективни, пропорционални и възпиращи. Държавите членки незабавно ***нотифицират*** на Комисията тези ***разпоредби*** и мерки и я ***нотифицират*** незабавно за всяко последващо изменение, което ги засяга.

Член 46

Оценка

1. До [Служба за публикации: да се добави: 5 години след датата на влизане в сила на настоящия регламент] Комисията извършва оценка на настоящия регламент с оглед на целите, преследвани с него, и представя доклад за това на Европейския парламент, Съвета и Европейския икономически и социален комитет.

2. В доклада, посочен в параграф 1, се оценява поне целесъобразността на установяването на максимални прагове на отпечатъка върху околната среда за суровините от критично значение, за които са приети правила за изчисляване и проверка***, както и необходимостта от допълнително укрепване на веригите на доставките в сектора на суровините от критично значение след 2030 г***.

Член 47

Влизане в сила

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след ▌ публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на […] година.

За Европейския парламент	*За Съвета*
Председател	*Председател*

ПРИЛОЖЕНИЕ I

Стратегически суровини

РАЗДЕЛ 1

СПИСЪК СЪС СТРАТЕГИЧЕСКИ СУРОВИНИ

Следните суровини се считат за стратегически:

***-а) Алуминий* [Изм. 5]**

а) Бисмут

б) Бор — с металургична чистота

в) Кобалт

г) Мед

д) Галий

е) Германий

ж) Литий — с чистота за производство на батерии

з) Метален магнезий

и) Манган — с чистота за производство на батерии

й) Природен графит — с чистота за производство на батерии

к) Никел — с чистота за производство на батерии

л) Метали от групата на платината

м) Редкоземни метали за магнити (Nd, Pr, Tb, Dy, Gd, Sm и Ce)

н) Метален силиций

о) Метален титан

п) Волфрам

РАЗДЕЛ 2

МЕТОДИКА ЗА ИЗБОР НА СТРАТЕГИЧЕСКИ СУРОВИНИ

1. Стратегическото значение се определя в зависимост от значението на дадена суровина както за екологичния и цифров преход, така и за отбранителните и космическите приложения, като се взема предвид:

   а) броят на стратегическите технологии, в които се използва дадена суровина;

   б) количеството от дадена суровина, необходимо за производството в съответните стратегически технологии;

   в) очакваното съвкупно търсене за съответните стратегически технологии.

2. Прогнозният ръст на търсенето ($D_{F/C}$) се изчислява по следната формула:

$$D_{F/C} = \frac{DF}{GS}$$

   където:

   D_F е прогнозното търсене на дадена суровина за дадена представителна година;

   GS е съвкупното годишно производство на дадена суровина за даден представителен период.

3. Трудността за увеличаване на производството се определя, като се вземе предвид най-малко:

а) текущият мащаб на производството (PS) на дадена суровина за даден представителен период, изчислен по следната формула:

$$PS = log_{10}(GS)$$

където:

log_{10} е десетичен логаритъм;

GS е съвкупното годишно производство на дадена суровина за даден представителен период;

б) съотношението R/P на запасите спрямо производството на дадена суровина, изчислено по следната формула:

$$R/P = \frac{R}{GS}$$

където:

R са известните запаси на геоложки ресурси от дадена суровина, които могат да бъдат добивани рентабилно;

GS е съвкупното годишно производство на дадена суровина за даден представителен период.

ПРИЛОЖЕНИЕ II

Суровини от критично значение

РАЗДЕЛ 1

СПИСЪК СЪС СУРОВИНИ ОТ КРИТИЧНО ЗНАЧЕНИЕ

Следните суровини се считат за суровини от критично значение:

а) Антимон

б) Арсен

в) Боксит

г) Барит

д) Берилий

е) Бисмут

ж) Бор

з) Кобалт

и) Коксуващи се въглища

й) Мед

к) Фелдшпат

л) Флуорит

м) Галий

н) Германий

о) Хафний

п) Хелий

р) Тежки редкоземни метали

с) Леки редкоземни метали

т) Литий

у) Магнезий

ф) Манган

х) Природен графит

ц) Никел — с чистота за производство на батерии

ч) Ниобий

ш) Фосфорит

щ) Фосфор

аа) Метали от групата на платината

бб) Скандий

вв) Метален силиций

гг) Стронций

дд) Тантал

ее) Метален титан

жж) Волфрам

зз) Ванадий

РАЗДЕЛ 2

ИЗЧИСЛЯВАНЕ НА ИКОНОМИЧЕСКОТО ЗНАЧЕНИЕ И РИСКА ЗА ДОСТАВКИТЕ

1. Икономическото значение (EI) на дадена суровина се изчислява по следната формула:

$$EI = \sum_s (A_s * Q_s) * SI_{EI}$$

където:

A_s е делът на крайната употреба на суровината в даден сектор по статистическата класификация на икономическите дейности в Европейския съюз (NACE) (на 2-цифрено ниво);

Q_s е добавената стойност на съответния сектор в NACE (на 2-цифрено ниво);

SI_{EI} е индексът на заместимост, свързан с икономическото значение.

2. Индексът на заместимост, свързан с икономическото значение (SI_{EI}) на дадена суровина, се изчислява по следната формула

$$SI_{EI} = \sum_i \sum_a SCP_{i,a} * Sub\text{-}share_{i,a} * Share_a$$

където:

i означава отделен заместител;

a означава отделно приложение на суровината;

SCP е параметърът цена/ефект на заместителя;

Share е делът на суровините в дадено приложение за крайна употреба;

Subshare е делът на отделния заместител във всяко приложение.

3. Рискът за доставките (SR) на дадена суровина се изчислява по следната формула:

$$SR = \left[(HHI_{WGI,t})_{GS} \cdot \frac{IR}{2} + (HHI_{WGI,t})_{EU\ sourcing}\left(1 - \frac{IR}{2}\right)\right] \cdot \left(1 - EoL_{RIR}\right) \cdot SI_{SR}$$

където:

GS е съвкупното годишно производство на дадена суровина за даден представителен период;

EU sourcing е реалното снабдяване на ЕС, тоест вътрешното производство плюс вноса от други държави в ЕС;

HHI е индексът на Херфиндал-Хиршман (използван като показател за концентрацията по държави);

WGI е индексът на световното управление (World Governance Index) по съответната скала (използван като показател за управлението по държави);

t е търговският параметър за корекция на WGI, който се определя, като се вземат предвид потенциалните износни мита (с възможните облекчения по действащо търговско споразумение), квоти или забрани, наложени от дадена държава;

IR е зависимостта от внос;

EoL_{RIR} е коефициентът на рециклиране след края на експлоатационния срок, тоест съотношението на използваните вторични (рециклирани от отпадъци) към всички използвани суровини (първични и вторични);

SI_{SR} е индексът на заместимост, свързан с риска за доставките.

4. Зависимостта от внос на суровини се изчислява по следната формула:

$$IR = \frac{Import - Export}{Domesticproduction + Import - Export}$$

5. Индексът на Херфиндал-Хиршман (HHI_{WGI}) на дадена суровина се изчислява по следната формула:

$$\left(HHI_{WGI,t}\right)_{GS\ or\ EU\ sourcing} = \sum_c (S_c)^2 WGI_c * t_c$$

където:

S_c е делът на държавата „c“ в съвкупното производство на суровината или снабдяването на ЕС с нея (GS ***или*** EU sourcing);

WGI_c е индексът на световното управление за държавата „c“ по съответната скала;

t_c е търговският параметър за корекция на WGI за дадена държава, който се определя, като се вземат предвид потенциалните износни мита (с възможните облекчения по действащо търговско споразумение), квоти или забрани, наложени от дадена държава.

6. Индексът на заместимост на дадена суровина, свързан с риска за доставките (SI_{SR}), се изчислява по следната формула:

$$SI_{SR} = \sum_i \left[\left(SP_i * SCr_i * SCo_i\right)^{1/3} \sum_a Sub\text{-}share_{i,a} * Share_a\right]$$

където:

i означава отделен заместител;

a означава отделно приложение на суровината, която се заменя;

SP е заместващото производство, отразяващо съвкупното производство на заместителя и на суровината;

SCr е критичното значение на заместителя, отразяващо дали самият заместител е суровина от критично значение;

SCo е съпътстващото производство на заместителя, отразяващо дали заместителят е първичен или се добива като съпътстващ или вторичен продукт;

Share е делът на суровините, които се заместват, в дадено приложение за крайна употреба;

Sub-share е делът на отделния заместител във всяко приложение.

7. Когато структурни или статистически промени оказват влияние върху измерването на икономическото значение и риска за доставките хоризонтално за всички оценявани суровини, съответните стойности се коригират, така че да компенсират влиянието на промените.

Изчисленията се правят средно за последните 5 години, за които има налични данни. Приоритетът, качеството и разполагаемостта на данните се вземат предвид.

ПРИЛОЖЕНИЕ III

Оценка на критериите за признаване за стратегически проекти

1. Оценката дали даден проект в Съюза изпълнява критерия по член 5, параграф 1, буква а) се извършва, като се вземе предвид:

   а) дали проектът допринася за изпълнението на сравнителните показатели, посочени в член 1, параграф 2, буква а)***, или за запасяване на стратегически суровини във веригите за създаване на стойност на стратегическите технологии, като същевременно се предприемат мерки за постигане на подобен или по-нисък отпечатък върху околната среда от материала, който се запасява***;

   б) ***в случай че проектът допринася за изпълнението на сравнителните показатели, посочени в член 1, параграф 2, буква а),*** дали проектът допринася за запазването или увеличаването на капацитета на Съюза като дял от годишното потребление на стратегическата суровина в Съюза, предвид очакваното увеличение на потреблението;

   ба) дали проектът не представлява пречка за постигането на целите на Съюза в областта на климата за 2030 и 2050 г.

   Приносът на даден проект за изпълнението на съответния сравнителен показател за капацитет се оценява, като се вземат предвид финансово-икономическият план със съпътстващата техническа информация, включена в заявлението, и очакваният срок за реализация на проекта.

2. Оценката дали даден проект в трета държава изпълнява критерия по член 5, параграф 1, буква а) се извършва, като се вземе предвид:

   а) дали проектът допринася за изпълнението на сравнителните показатели, посочени в член 1, параграф 2, буква б), или допринася за поддържането на устойчиви доставки на стратегически суровини в Съюза ***или за доставката на стратегически технологии в Съюза чрез запасяването на стратегическите суровини във веригите за създаване на стойност на стратегическите технологии***;

   б) дали приложимата правна уредба или други условия създават увереност, че няма да има неравнопоставеност в търговията и инвестициите, свързани с проекта, като по-конкретно се вземе предвид дали Съюзът е сключил със съответната трета държава споразумение за стратегическо партньорство по член 33 или търговско споразумение, съдържащо раздел за суровините, и дали са в съответствие с общата търговска политика на Съюза;

   в) доколко има дружества, които са сключили или са готови да сключат договори за изкупуване с организатора на проекта с оглед използване или преработка на стратегическите суровини, произвеждани по съответните проекти в Съюза;

   г) дали проектът е в съответствие с целите на сътрудничеството за развитие и външната политика на Съюза.

   Приносът на даден проект за изпълнението на сравнителните показатели по буква а) се оценява, като се вземат предвид финансово-икономическият план със съпътстващата техническа информация, включена в заявлението, очакваният срок за реализация и делът от продукцията по проекта, обхванат от вече сключени или възможни договори за изкупуване по буква в). Доказателствата по буква в) може да включват договорни споразумения, писма за намерения или меморандуми за разбирателство.

3. Оценката дали даден проект изпълнява критерия по член 5, параграф 1, буква б) се извършва, като се вземе предвид:

   а) качеството на проучванията за осъществимост, извършени по отношение на потенциала за разработване на проекта;

   б) дали предвидената за използване технология е демонстрирана в съответната среда.

   Проучванията за осъществимост по буква а) се изготвят с цел:

   а) оценка дали един предложен проект е вероятно да бъде успешен или не, като се анализират технологичните и екологичните съображения;

   б) установяване на технически проблеми, които биха могли да възникнат в хода на проекта.

Може да бъдат необходими допълнителни проучвания за потвърждаване на осъществимостта на проекта.

4. Оценката дали даден проект изпълнява критерия по член 5, параграф 1, буква в) се извършва, като се вземе предвид, ***когато е приложимо,*** доколко в проекта са спазени следните актове от законодателството на Съюза или международни инструменти:

   а) [ОП, моля, вмъкнете: препратка към директивата относно дължима грижа на предприятията във връзка с устойчивостта], доколкото се отнася за организатора на проекта;

   б) [ОП, моля, вмъкнете: препратка към Директивата за отчитането на предприятията във връзка с устойчивостта], доколкото се отнася за организатора на проекта;

   в) Тристранна декларация на МОТ за принципите относно многонационалните предприятия и социалната политика;

   г) Насоки на ОИСР по надлежната проверка за отговорно бизнес поведение, по-конкретно насоките, свързани с борбата с корупцията;

   д) Насоки на ОИСР по надлежната проверка за отговорни вериги за доставки на полезни изкопаеми от засегнати от конфликти и високорискови зони;

   е) Насоки на ОИСР по надлежната проверка за пълноценно участие на заинтересованите страни в добивната промишленост;

   ж) Принципи на ОИСР относно корпоративното управление;

   з) Насоки на ОИСР за многонационалните предприятия;

   и) Ръководни принципи на ООН за бизнеса и правата на човека:

   ***иа) Принципите на свободно, предварително и информирано съгласие, записани в Декларацията на ООН за правата на коренното население, приета от Общото събрание на ООН през 2007 г.*.. [Изм. 11]**

   Организаторите на проектите могат също така да удостоверят спазването на критерия по член 5, параграф 1, буква в), като:

   а) представят доказателства, че съответният проект е индивидуално сертифициран като част от призната схема по член 29; или

   б) се ангажират да осигурят сертифицирането на проекта като част от призната схема по член 29 и представят достатъчно доказателства, че когато бъде осъществен, ще може да изпълни критериите за такова сертифициране;

   ***ба) за проекти в Съюза се ангажират, че когато бъде осъществен, съответният проект ще отговаря на относимото законодателство на Съюза*.**

5. Оценката дали даден проект в Съюза изпълнява критерия по член 5, параграф 1, буква г) се извършва, като се вземе предвид:

   а) дали дружества от различни държави членки участват в проекта;

   б) дали потенциалните изкупвачи се намират на територията на повече от една държава членка;

   в) отражението на разполагаемостта на стратегическите суровини за потребителите надолу по веригата на територията на повече от една държава членка.

6. Оценката дали даден проект в трета държава изпълнява критерия по член 5, параграф 1, буква д) се извършва, като се вземе предвид доколко — в съответната трета държава — проектът допринася:

   а) за подсилването на повече от един етап от веригата за създаване на стойност на суровините в съответната държава или в региона, в който тя се намира;

   б) за насърчаването на частните инвестиции във веригата за създаване на стойност на местните суровини;

   в) за създаването на икономически или социални ползи в по-широк смисъл, включително — на работни места.

ПРИЛОЖЕНИЕ IV

Критерии за схемите за сертифициране

Една призната схема за сертифициране изпълнява следните критерии:

а) открита е по прозрачни, справедливи и недискриминационни условия за всички ***стопански субекти***, готови и способни да спазват изискванията на схемата***, и представлява управление с участието на множество заинтересовани лица***;

б) изискванията за сертифициране ***трябва да бъдат съгласувани в цялото право на Съюза*** и включват ▌:

(i) изисквания, осигуряващи екологосъобразни практики ***преди, по време на и след приключването на операцията***, включително изисквания, осигуряващи управление на околната среда и смекчаване на отраженията върху нея ***в следните категории рискове за околната среда:***

(i) въздух, включително замърсяване на въздуха, като емисии на парникови газове;

(ii) вода, включително морското дъно и морската среда, и замърсяване на водите, потребление на вода, количества вода (наводнения или суша) и достъп до вода;

(iii) почва, включително замърсяване на почвата, ерозия на почвата, земеползване и деградация на земите;

(iv) биологично разнообразие, включително увреждане на местообитанията, дивата природа, флората и екосистемите, в т.ч. екосистемните услуги;

(v) опасни вещества;

(vi) шум и вибрации;

(vii) безопасност на инсталациите;

(viii) потребление на енергия;

(ix) отпадъци и остатъци;

(ii) изисквания за осигуряване на социално отговорни практики, включително зачитане на правата на човека и основните трудови права***, в т.ч. живота в общността на коренното население***;

(iii) изисквания за осигуряване на почтеност и прозрачност в дейността, включително изисквания за добро финансово, екологично и социално управление ***и политики за борба с корупцията и подкупите в съответствие с Насоките на ОИСР, изброени в приложение III, точка 4***;

в) контролът върху спазването на изискванията е обективен, основан на международни или национални стандарти, изисквания и процедури, включително такива на Съюза, и се извършва независимо от съответния ***стопански субект***;

г) включва достатъчно изисквания и процедури за осигуряване на компетентността и независимостта на отговорните за контрола лица;

га) включва изисквания за осигуряване на одитен доклад, изготвен на равнището на обекта.

ПРИЛОЖЕНИЕ V

Отпечатък върху околната среда

1. **Определения**

За целите на настоящото приложение се прилагат следните определения:

а) „данни за дейности“ означава информацията, свързана с процесите при създаване на модели за инвентаризационен анализ на жизнения цикъл. Обобщените резултати от инвентаризационния анализ на жизнения цикъл на веригите от процеси, които отговарят на дейностите в даден процес, се умножават по данните за съответната дейност и след това се комбинират, за да се получи отпечатъкът върху околната среда, свързан с този процес;

б) „опис на материалите“ означава списък на суровините, възлите, междинните възли, подкомпонентите, частите и количествата на всяко от тях, които са необходими за производството на продукта в обхвата на проучването;

в) „специфични за дружеството данни“ означава директно измерените или събрани данни от едно или от няколко съоръжения (специфични за обекта данни), които са представителни за дейностите на дружеството. Понятието е синоним на „първични данни“;

г) „метод за оценка на въздействието“ означава протоколът за количествено изразяване на данни за инвентаризационния анализ на жизнения цикъл като елементи на съответно въздействие върху околната среда;

д) „категория въздействия с отпечатък върху околната среда“ означава клас на използване на ресурси или въздействие върху околната среда, с което са свързани данните за инвентаризационния анализ на жизнения цикъл;

е) „жизнен цикъл“ означава последователните и взаимносвързани етапи на дадена продуктова система — от придобиването на суровини или добиването им от природни ресурси до окончателното обезвреждане (ISO 14040:2006);

ж) „инвентаризационен анализ на жизнения цикъл“ означава комбинираният набор от обмен на потоци на първични елементи, отпадъци и продукти в набор от данни за инвентаризационен анализ на жизнения цикъл;

з) „набор от данни за инвентаризационния анализ на жизнения цикъл“ означава документ или файл с информация за жизнения цикъл на определен продукт или други справочни данни (например обект, процес), включващи описателни метаданни и количествен инвентаризационен анализ на жизнения цикъл. Наборът от данни за инвентаризационния анализ на жизнения цикъл може да бъде набор от данни за производствения процес на единица, частично или напълно агрегиран набор от данни;

и) „вторични данни“ означава данни, които не са от конкретен процес в рамките на веригата на доставка на дружеството, извършващо проучване на отпечатъка върху околната среда. Това се отнася за данни, които не се събират, измерват или оценяват пряко от дружеството, а се получават от база данни на трета страна за инвентаризационен анализ на жизнения цикъл или от други източници. Вторичните данни включват усреднени данни за сектора (например от публикувани производствени данни, държавни статистически данни и данни от промишлени асоциации), проучвания на литература, инженерни проучвания и патенти, и може също да се основават на финансови данни и да съдържат косвени данни и други обобщени данни. Първичните данни, които преминават през етап на хоризонтално агрегиране, се считат за вторични данни;

й) „граница на системата“ означава аспектите, включени в проучването на жизнения цикъл или изключени от него.

Освен това правилата за изчисляване на отпечатъка върху околната среда на дадена суровина от критично значение включват всяко друго определение, необходимо за тяхното тълкуване.

2. **Обхват**

Настоящото приложение съдържа задължителните елементи за изчисляването на отпечатъка върху околната среда на суровини от критично значение.

Правилата за изчисляването на отпечатъка върху околната среда на конкретните суровини от критично значение се основават на задължителните елементи, включени в настоящото приложение, като се вземат под внимание научно издържаните методи и съответните международни стандарти в областта на оценката въз основа на жизнения цикъл.

Изчисляването на отпечатъка върху околната среда на дадена суровина от критично значение се извършва въз основа на описа на материалите, енергията, методите на производство и помощните материали, използвани в съоръженията, участващи в производството на суровината от критично значение.

Когато установява правила за изчисляване на отпечатъка върху околната среда на конкретни суровини от критично значение, Комисията се стреми да осигури съгласуваност с правилата за изчисляване на отпечатъка върху околната среда на ***междинни и крайни продукти***, за ***които*** се използват съответните суровини от критично значение.

3. **Обявена мерна единица**

Обявената мерна единица е 1 kg от съответния тип суровини от критично значение.

В правилата за изчисляване на отпечатъка върху околната среда на конкретни суровини от критично значение може да се посочи по-голяма или по-малка обявена мерна единица, изразена в kg, ако това се налага поради естеството или употребата на съответната суровина от критично значение.

Всички количествени входни и изходни данни, събрани от производителя за количествено определяне на въглеродния отпечатък, се изчисляват по отношение на обявената мерна единица.

4. **Граница на системата**

Добивът, обогатяването и рафинирането са трите стадия от жизнения цикъл, които се включват в границата на системата на първичните суровини от критично значение със следните процеси (когато имат отношение към конкретната суровина):

а) Процеси нагоре по веригата, включително добива на руди за производството на суровината; производството и доставката (***включително*** транспорта) на химикали и помощни материали; производството и доставката (***включително*** транспорта) на горива; производството и снабдяването с електроенергия; и транспорта на материали с превозни средства, които не са собственост на организацията ***или не се експлоатират от нея***;

б) Транспорт на руди, концентрати и суровини с превозни средства, които организацията притежава или експлоатира;

в) Съхранение на руди, концентрати и суровини;

г) Трошене и обогатяване на руди;

д) Производство на концентрати от суровини;

е) Добив на метали (по химически, механични или биологични методи);

ж) Топене;

з) Конвертиране на метали;

и) Отделяне на шлаката;

й) Рафиниране на метали;

к) Електролиза на метали;

л) Леене или изготвяне на леярски форми на метали;

м) Обработка на отработени материали и шлака;

н) Всички съответни помощни процеси — пречистване на отпадъчни води (на място, включително пречистване на технологична вода, вода за директно охлаждане и повърхностен отток), системи за намаляване на емисиите от газове (включително първични и вторични отпадни газове, котли (включително предварително очистване на вода за захранване), вътрешна логистика.

В границата на системата на вторичните суровини от критично значение (определяща стадия „рециклиране“ от жизнения цикъл) се включват следните процеси (когато имат отношение към конкретната рециклирана суровина):

а) Процеси нагоре по веригата, включително производството на изходна суровина (скрап и първични медни концентрати); производството и доставката (транспорта) на химикали и помощни материали; производството и доставката (транспорта) на горива, производството и снабдяването с електроенергия; и транспорта на материали с превозни средства, които не са собственост на организацията;

б) Транспорт на концентрати и скрап с превозни средства, притежавани или експлоатирани от организацията;

в) Съхранение на скрап, концентрати и суровини;

г) Предварително очистване на вторични суровини;

д) Топене;

е) Конвертиране на метали;

ж) Рафиниране на метали;

з) Електролиза на метали;

и) Леене или изготвяне на леярски форми на метали;

й) Обработка на отработени материали;

к) Всички съответни помощни процеси — пречистване на отпадъчни води (на място, включително пречистване на технологична вода, вода за директно охлаждане и повърхностен отток), системи за намаляване на емисиите от газове (включително първични и вторични изпускани газове, котли (включително предварително очистване на вода за захранване) и вътрешна логистика.

Стадият „потребление“ или „край на жизнения цикъл“ се изключва от изчисленията на отпечатъка върху околната среда, тъй като отговорният ***стопански субект*** няма пряко влияние върху него. Други процеси може да се изключат, когато имат незначителен принос към отпечатъка върху околната среда на конкретна суровина от критично значение.

5. **Категории въздействия**

В правилата за изчисляване се посочва категорията ***или категориите*** въздействия, ***които*** трябва да ***бъдат включени*** в изчисляването на отпечатъка върху околната среда***, както и емисиите на парникови газове***. Изборът се прави въз основа на анализа на проблемните пунктове, извършен по научно издържани методики, разработени на международно равнище, и като се вземат под внимание:

а) относителното значение на различните въздействия, включително тяхното относително значение за ***въздействието върху*** климата и околната среда;

б) потребностите на дружествата надолу по веригата, които желаят да оповестяват информация за отпечатъка върху околната среда на използваните от тях суровини от критично значение.

6. **Използване на специфични за дружеството и вторични набори от данни**

В правилата за изчисляване се посочва използването на специфични за дружеството или вторични набори от данни за всички съответни процеси и материали. ***Ако правилата за изчисляване позволяват избор между специфични за дружеството набори от данни и вторични набори от данни, в метода на изчисляване следва да има достатъчно стимули да се използват специфични за дружеството набори от данни.***

Използването на специфични за дружеството данни се изисква най-малкото за процесите, върху които отговорният оператор има пряко влияние и които имат най-голям принос към съответните категории въздействия.

Специфичните за дружеството данни за дейности се използват в комбинация със съответните съвместими с отпечатъка върху околната среда вторични набори от данни. В правилата за изчисляване следва да се посочи дали е разрешено изготвяне на извадки по критериите в научно издържани методики, разработени на международно равнище.

Всяка промяна в описа на материалите или в енергийния микс за производството на съответен тип суровини от критично значение изисква извършване на ново изчисление на отпечатъка върху околната среда.

При изчисляването на въглеродния интензитет на енергията, използвана на всички етапи на процесите, изброени в точка 4, се използват средните данни за емисиите на парникови газове за енергийния микс на държавата или, когато е възможно, на региона, където са осъществени конкретната дейност или процес. По-ниски фактори за въглеродни емисии се използват само когато стопанският субект може надеждно да докаже, че неговите индивидуални процеси или доставки на енергия са с по-нисък въглероден интензитет от средния енергиен микс за държавата или, когато е възможно, за региона. Това се доказва чрез пряка връзка с производител на енергия от възобновяеми източници или производител с по-нисък въглероден интензитет или чрез договор, доказващ времева и географска връзка между доставката на енергия и използването ѝ от стопански субект, което се потвърждава с декларация за проверка от трето лице.

Правилата за изчисляване, които предстои да бъдат разработени чрез делегиран акт, включват създаването на подробни модели на следните стадии от жизнения цикъл:

а) Стадий „добив“, „обогатяване“ и „рафиниране“ на първични суровини;

б) Стадий „придобиване“ и „обработка“ на вторични суровини.

7. **Методи за оценка на въздействията**

Отпечатъкът върху околната среда се изчислява с използване на научно издържани методи за оценка на въздействията, в които са отразени разработките на международно равнище за съответните категории въздействия, свързани с изменението на климата, водите, въздуха, почвите, ресурсите, земеползването и токсичността.

Резултатите се предоставят като характеризирани резултати (без нормализация и тегловен коефициент).

8. **Класове на екологични показатели според отпечатъка върху околната среда**

В зависимост от разпределението на стойностите в декларациите за отпечатъка върху околната среда на пусканите на вътрешния пазар продукти ще бъде определен логичен брой класове на екологични показатели, като категория A е най-добрият клас с най-ниско въздействие на жизнения цикъл, за да се даде възможност за диференциране на продуктите на пазара. Определянето на прага и на диапазона на всеки клас на екологични показатели ще се основава на разпределението на стойностите на екологичните показатели на съответните суровини от критично значение, пуснати на пазара през предходните 3 години, очакваните технологични подобрения и други технически фактори, които предстои да бъдат определени.

Комисията извършва преглед на броя на класовете на екологични показатели и праговете между тях на всеки 3 години, за да останат те представителни за действителното състояние на пазара и очакваното му развитие.

9. **Оценяване на съответствието**

В правилата за изчисляване и проверка се посочва приложимата процедура за оценяване на съответствието от модулите, посочени в приложение II към Решение № 768/2008/ЕО, с необходимите за съответната суровина изменения.

При посочването на приложимата процедура за оценяване на съответствието Комисията взема под внимание следните критерии:

а) дали съответният модул е подходящ за типа суровина и е пропорционален на търсената защита на обществения интерес;

б) доколко има компетентни и независими трети страни, способни да изпълняват евентуални задачи за оценяване на съответствието като трета страна;

в) в случаите, в които участието на трета страна е задължително, необходимостта производителят да може да избира между модулите за осигуряване на качеството и тези за сертифициране на продукта, посочени в приложение II към Решение № 768/2008/ЕО.

ПРИЛОЖЕНИЕ VI

Съответни продукти по *член 27, параграф 1*

В следващата таблица са изброени стоките, както са класирани в Комбинираната номенклатура в приложение I към Регламент (ЕИО) № 2658/87.